

új magyar szó

20 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
5. (1070.) szám**2010-ben változatlan áron!****BNR-valutaárfolyamok**

	1 euró	4,1721 ▲
	1 amerikai dollár	2,9089 ▲
	100 magyar forint	1,5475 ▲

Aktuális

2

Meztelenül a repülőtéren

A repülőtéri átvilágító készülékeket gyártó cégek bombaüzlet előtt állnak. A detroiti karácsonyi repülőgépes merényletkísérlet következtében ugyanis a nagy ipari országok a korábbinál is jobban szigorítják a légi utasok ellenőrzését.

Társadalom

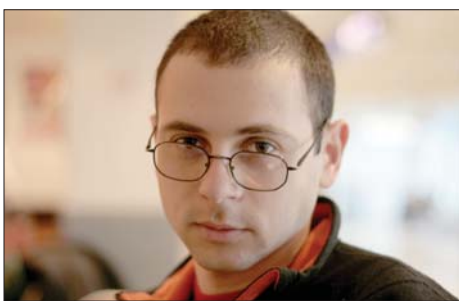
7

Megéri magyar iskolába járni

Bár az oktatásügy finanszírozásának számos kérdése a szakszervezetek tiltakozása miatt lezáratlan, az biztos, hogy az idén több jut a kisebbségi oktatásra. A többségi iskolákban is megéri nemzetiségi osztályokat indítani a jövőben, mert egy friss kormányhatározat erre a célra emelt normatívát biztosít.

Kultúra

8

Csíkszeredától Vietnamig

Iter Asiae: Angkor, a Khmerek birodalma című vetítéssel egybekötött élménybeszámolóját osztotta meg tegnap a hallgatósággal Fekete A. Oszkár Székelyudvarhelyen. A csíkszeredai vállalkozóval az előadás előtt beszélgettünk.

Vezércikk

3

Ördögi (bánya)tervek

Hogy honnan a Demokrata-Liberális Párt jobb ügyhöz méltó buzgalma? Ezt csak sejteni lehet, de a dolognak alighanem köze van az elnöki párt hatalmas összegeket felemészítő államfőválasztási kampányának finanszírozásához. És most a Verespatakba (és immár Traian Basescuba is) befektető kanadai-román óriáscég benyújtja a számlát. Akárcsak Goethe hatalmas művében Mefisztó. ▶

Salamon Márton László

Csak a vendéglősöket sarcolják átalányadóval

Feketeleves a vendéglősöknek és szállodásoknak. A kormány „asztaldíjat”, illetve „ágydíjat” róna ki a vendéglátóipari cégekre

Fotó: archiv

A kormány eltörli a kisvállalatok ezreinek megszűnését okozó kötelező átalányadót – jelentette ki Sebastian Vlădescu pénzügyminiszter, így ezekre a cégekre újra a 16 százalékos adókulcs lesz érvényes. Ugyanakkor bevezetnek egy másik adófajtát a feketegazdaság által fokozottan érintett ágazatokban, például a vendéglátóiparban. A panziósok igazságtalannak tartják a megkülönböztetést, és újabb csődöktől tartanak, a minimáladó megszüntetése vállalkozók szerint azonban örömdetes, de kissé későn született meg a döntés. **6. oldal ▶**

Legalább hat új államtitkár

Cs. P. T.

▶ A kormányfőtitkár-helyettesi tisztség mellett hat vagy hét államtitkári poszt jár az RMDSZ-nek – állapodott meg tegnap a Markó Béla szövetségi elnök vezette küldöttség a Demokrata-Liberális Párttal folytatott tanácskozáson. A hat vagy hét tisztség számbelileg arányos a koalíciós partnerek parlamenti súlyával – magyarázta lapunknak az egyeztetések után Markó. Elmondta, a szám még azért nem végleges, mert nem alakult ki annyira a kormánystruktúra, hogy biztosan lehessen tudni, hány államtitkár lesz a 15 tárcával rendelkező kormányban. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Nem lesz nyugdíjpontemelés

▶ Elhárulni látszik annak a veszélye, hogy alig pár nappal hivatalba iktatása után lemondjon Sebastian Vlădescu pénzügyminiszter a 2010-es költségvetés-tervezet parlamenti módosítása miatt, azt követően, hogy tegnap a Demokrata-Liberális Párt és az RMDSZ közös nevezőre jutott a költségvetés ügyében. **3. oldal ▶**

Sebastian Vlădescu pénzügyminiszter lemondással fenyegetőzött. Fotó: Agerpres

Napirend nélküli EMEF-ülés

▶ Több hónapos szünet után, konkrét napirend nélkül ül össze ma Marosvásárhelyen az Erdélyi Magyar Egyeztető Fórum (EMEF), amelynek elsődleges célja az utóbbi időben tett elrendelt nyilatkozatok tisztázása, a jövőendő együttműködési lehetőségek feltérképezése lesz. Az RMDSZ és az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) által életre hívott testület célja a közös választási lista felállításának és az autonómiamodellek kidolgozása volt. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

Mai mellékletünk:

úmsz **színekép**

Röviden

Visszafeleselt Honorius, meghackelték Predát

„Nem áll szándékomban kommentálni Cristian Preda nyilatkozatát, csak annyit mondok, hogy nem hallottam egy európai parlamenti kezdeményezéséről sem” – replikázott Honorius Prigoană azokra a több napja folyó támadásokra, amelyeket párttársai indítottak ellene, miután a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) a „szemetesmogul” Silviu Prigoană 23 éves fiát jelölte a megüresedett bukaresti képviselői helyért folyó versenyben. Az ifj. Prigoană emlékeztetett, míg Predát befutó helyre tették egy pártlistán, addig ő neki személyesen meg kell harcolnia a mandátumért. Tegnap több órára nem volt elérhető Cristian Preda blogja, aki „irracionalis, stupid gesztusként” értékelte a támadást, bárki is állt mögötte. Mint ismeretes, az EP-képviselő oligarchizálódással vádolta a PD-L-t amiatt, hogy Honorius Prigoană-t indítják a megüresedett képviselői helyért.

Holbrooke: Afganisztán keményebb megpróbáltatás, mint Vietnam

Az afganisztáni bevetés nehezebb és keményebb megpróbáltatás az Egyesült Államok számára, mint a vietnami háború – ismerte el Richard Holbrooke, az amerikai elnök Afganisztánnal és Pakisztánnal foglalkozó különmegbízottja. A diplomata a *Die Zeit* című német hetilapnak adott interjújában annak a nézetnek adott hangot, hogy az afganisztáni bevetés hosszabb ideig tart majd, mint a vietnami háború. Holbrooke szerint az a leghosszabb külföldi katonai szerepvállalásként kerül majd be amerikai történelembe. A bevetés jellegével kapcsolatban a diplomata hármas feladatról beszélt. Szavai szerint egyrészt katonai, másrészt polgári szerepvállalásról, továbbá egy kiképző funkcióról van szó.

Az al-Kaida vállalta az afganisztáni CIA-ügynökök elleni merényletet

Az al-Kaida afganisztáni szárnya jelentkezett tegnap annak a merényletnek a kitervezőjeként, amelyet egy, a jordániai titkosszolgálat alkalmazásában álló kettős ügynök hajtott végre decemberben CIA-alkalmazottak ellen egy afganisztáni bázison. Humam Halil Abu-Mulal al-Balavi, „megbosszulta legbecesebb mártírjainkat: Amir Beitullah Mehszudot, Abu Száleh asz-Szomáli és Abdalláh Szaíd al-Libi vezetőket, valamint fivéreiket. Allah kegyelmezzen nekik” – olvasható a terrorhálózat afganisztáni vezetőjének, Musztafa Abul-Jazidnak a közleményében, amelyet az al-Kaidához közel álló honlapokra tettek fel.

Jemen elutasít egy esetleges amerikai katonai beavatkozást

A jemeni külügyminiszter tegnapi nyilatkozata szerint országa visszautasítana egy esetleges amerikai katonai beavatkozást az al-Kaida elleni jemeni harcokba. „Nem hiszem, hogy azt elfogadjánk. Úgy gondolom, az Egyesült Államok is okult Afganisztánból, Irakból ..., hogy a közvetlen beavatkozás a szándékaival ellenkező eredményre vezethet” – mondta Abu Bakr al-Kurbi jemeni külügyminiszter a *CNN* amerikai hírtelevízióknak. Szerinte saját biztonsági erőiknek kell szembezállniuk az iszlamista szervezettel az ország területén.

Merénylet Egyiptomban kopt karácsonykor

Ismeretlen fegyveresek tüzet nyitottak az éjfél karácsonyi miséről távozó kopt keresztény hívókra csütörtök hajnalban egy dél-egyiptomi városban, legalább hét embert megölve; a merénylet miatt a nap folyamán tiltakozás robbant ki, amelyek résztvevői összecsaptak a rendőrökkel. A terrorcselekményt a Luxortól mintegy 60 kilométerre fekvő, Kena tartománybeli Nag-Hammádiban követték el.

Meztelenül a reptereken

A repülőtéri átvilágító készülékeket gyártó cégek bombauzlet előtt állnak. A detroiti repülőgépes merényletkísérlet következtében ugyanis a korábbinál is jobban szigorítják a légi utasok ellenőrzését.

Gyulay Zoltán

► Miközben a nagy ipari országok kormányzatai a detroiti repülőgépes merényletkísérlet nyomán lázasan igyekeznek a repülőterek biztonsági ellenőrzésének a megszigorításán, a teljes testet átvilágító berendezések („meztelen szkennerek”) gyártói túlórában készülődnek. Az amerikai közlekedésbiztonsági hivatal (TSA) már a karácsonyi eset másnapján újabb 300 detektort rendelt az Egyesült Államok légikötői számára. Nagy-Britannia és Hollandia is bejelentette a vitatott berendezés alkalmazását, Németországban pedig a lübecki rendőrakadémián tesztorozatba kezdtek.

A biztonsági technikával foglalkozó cégek számára milliárdos üzlet van kilátásban. Mihelyt az első nagy repülőtereken bevezetik ezt a fajta technikát, már csak egyetlen lépés választ el bennünket az új globális szabványtól – érvelnek a szakemberek. Azzal számolnak, hogy világszerte egyedül a repülőtereken 50 ezer berendezésre lesz szükség, márpedig egyetlen példány is 150 ezer dollárba (mintegy 435 ezer lejbe) kerül.

A készülék által fényképezett háromdimenziós képen az átvilágított személy ruha nélkül jelenik meg

A bombauzletből elsősorban két amerikai cég, az L3 Communications és az OSI Systems részesülhet, mivel pillanatnyilag egyedül ők vannak jelen ajánlataikkal, és az együttműködéshez rendelkeznek az amerikai kormányzat bizonyítványával is. Közben pedig a Smith Group vegyeskonzern biztonsági részlege, a Smiths Detection is gyors fejlesztésbe kezdett, és reméli, hogy a megrendelési hullám nem kerüli el.

Az újra föllángoló terrorizmustól való félelem az elmúlt napok során a tőzsdéken is megemelte a biztonsági technikával foglalkozó cégek árszintjét. A Smith Group részvényei az év első munkanapján 4,3 százalékkal 1,058 fontra (körülbelül 4,9 lejre) ugrottak, magasabbra, mint az elmúlt tizenkét hónap során bármikor. A kaliforniai OSI Systems árfolyama csaknem megkétszereződött. Leányvállalatától, a Rapiscan Systemstől az amerikai hatóságok októberben már megrendel-

tek 150 „meztelen szkennert”, a 25 millió dolláros (csaknem 72,5 millió lej) megrendelés teljesítése ezen a héten kezdődik. A versenytárs L3 Communications a berendezések legújabb nemzedékét (Safe View) állítja elő, 200 példány már elkészült belőle. A Rapiscan-berendezések röntgenfelvételek helyett terraherz-sugarakkal működik, s nemcsak a repülőtereket célozták meg velük, hanem a határátelőköt, a börtönöket és a vasúti létesítményeket is. A készülékeket egyelőre csak az Egyesült Ál-

lamokban alkalmazzák, mivel az általuk előállított háromdimenziós képen – miként az elnevezésük is utal rá – az átvilágított személy ruha nélkül jelenik meg, és ez mind a politikusok, mind a jogvédők körében kiverte a biztosítékot. „A légi utasok intimszférája sérthetetlen” – érvelnek, bár a politikusok ellenállása a detroiti merényletkísérlet hatására némileg csökkent. Nagy-Britanniában azonban a gyermekvédők is riadót fújtak, és a gyermekpornó elterjedésének a veszélyét vizionálják. ◀

Brüsszel továbbra is csak mérlegel

Az Európai Bizottság egyelőre nem döntötte el, hogy javasolja-e az európai repülőtereken az utasok személyi ellenőrzésekor az úgynevezett testszkennert általános alkalmazását – mondta tegnap Antonio Tajani közlekedési ügyekben illetékes EU-biztos. A nap folyamán szakértői szintű ülést tartottak a 27 EU-tagállam polgári repülésügyi kérdésekkel foglalkozó képviselői. A tanácskozásról kiadott közlemény szerint egyetértettek abban, hogy uniós szintű megközelítésre van szükség ebben a repülésbiztonsági kérdésben. A szakértők az utasok biztonsági ellenőrzésének egyik lehetséges módjaként tekintenek a testszkennerre.

Bezárja az MTI-t a Fidesz?

ÜMSZ

► Az *Index* információi szerint a Fidesz vezérkarában egyetértés alakult ki egy kisebb létszámmal működő állami médiaholding kialakításának terve körül Magyarországon. A jelenleg ellenzékben lévő, ám hatalomra készülő párt szakpolitikusi által kidolgozott koncepció egyetlen közszolgálati műsorszolgáltató szervezetet hozna létre a *Magyar Televízióból*, a *Duna Televízióból* és a *Magyar Rádióból*. Az *MTI*-t egy néhány fős kormányzati hírgyűnökséggel helyettesítenék – írta tegnap a magyarországi internetes portál.

Az átalakítás pontos forgatókönyve még nem ismert, de az *Index* úgy tudja, hogy az érintett intézményvezetők egy részét már tájékoztatták arról, hogy a választások után az új kormány egy olyan struktúrát akar létrehozni, amelyben nem kell háromezer munkahelyet fenntartani, és a költségvetési támogatások jelentős részét is meg lehet spórolni. A portál forrásai szerint a tájékoztatókon az derült ki, hogy a fideszesek lehetőleg minél hamarabb, ha a választási eredmények lehetővé teszik, már 2010 nyarán meghoznák a

változtatásokhoz szükséges döntéseket.

A két tévé, a rádió és a *Magyar Távírat* Iroda 2010-ben jelentős elvonások mellett (a szervezetekkel és az üzemben tartási díjakkal együtt) összesen negyvenhétmilliárd forintot kap az államtól. A költségvetésben levő előirányzatok szerint ebből az összegből a fenntartási költségek fedezésére az *MTV* 7,8 milliárd, a rádió 6,1 milliárd, a *Duna Televízió* kétmilliárd, az *MTI* 2,6 milliárd forinttal részesedik. Arról egyelőre nincsenek információk, hogy az összevonással és a megszüntetéssel mekkora megtakarítást kívánnak elérni. A pártban elkészült koncepció szerint alapesetben a *Duna Televízió* és a *Magyar Rádió* is az *MTV* tavaly átadott óbudai irodaházába költözne. Ennek feltétele, hogy az új kormányzat meg tudjon állapodni a székház bérleti szerződésének módosításáról a beruházóval, a Wallis Ingatlannal. A négy évtizedre szóló szerződés jelenleg havi háromszázmilliósi bérleti díjat biztosít a cégnek.

Az *Index* cikkének megjelenése után Cser-Palkovics András, a Fidesz helyettes szóvivője közleményt adott ki, melyben cáfolta, hogy a párt meg akarná szüntetni a *Magyar Távírat* Irodát. ◀

Lajcák: nem vagyunk rövidnadrágos gyerekek

MTI

► Miroslav Lajcák szlovák külügyminiszter szerint megengedhetetlen, hogy Magyarország „rövidnadrágos gyerekként” kezelje Szlovákiát. Lajcák úgy véli, hogy – különösen a parlamenti választások után – a két ország kormányának tárgyalásztalhoz kell ülnie. A miniszter a szlovák-magyar kapcsolatokat olyan lapangó problémának tartja, amely régebbi, mint a szlovák állam. „Allandóan jelen van” – jelentette ki abban az interjúban, amelyet a *SITA* pozsonyi hírgyűnökség hozott nyilvánosságra tegnap. Megjegyezte: ez a probléma időnként kiélesedik, ami számára nem meglepő. Az azonban meglepő, hogy milyen „dühvel lép fel időnként a magyar (politikai) színpad”. Főleg a magyar politikusok államnyelvtörvénnyel összefüggő nyilatkozatai sokkolták, amelyek – szerinte – a leginkább felkavarták a kétoldalú kapcsolatokat.

A szlovák-magyar vitatémák közül a *SITA* a Benes-dekrétumokat, a Magyar Gárdát, a dunaszerdahelyi rendőrakciót, a

Miroslav Lajcák szlovák külügyminiszter

kisebbségi tankönyveket és a nyelvtörvényt említi. Szlovákia jelenleg elsősorban azt várja el a magyar féltől, hogy kivizsgálja az elmúlt évi támadásokat a Magyarországon működő szlovák diplomáciai képviselő, intézetek ellen. Ezekre főleg azután került sor, hogy tavaly augusztusban Szlovákia nem engedte be az országba Sólyom László magyar államfőt, aki Révkomáromba tartott Szent István új szobrának felavatására. „Az volt az érzésem, hogy Magyarországon mindenki abban versenyez, hogyan keresheti a problémát csak a mi (szlovák) oldalunkon” – jegyezte meg a pozsonyi diplomácia vezetője. ◀

Nem lesz nyugdíjemelés

Cseke Péter Tamás,
Moldován Árpád Zsolt

▶ A költségvetés jövő heti parlamenti vitáján az RMDSZ honatyái nem szavazzák meg a szakszervezetek által szerdán elfogadott nyugdíjpont-emelést. Erre tettek ígéretet tegnap a koalíciós partnernek az RMDSZ tárgyalódelegációjának tagjai. „Természetesen elégedetlenek vagyunk az ideai költségvetéssel, de ha a sarokszámokat tartani akarjuk, a büdzsé nem bírna meg egy nyugdíjemelést. Kormányon vagyunk, így a költségvetés kormány által előterjesztett változatát szavazzuk meg a végzős vitán” – nyilatkozta az ÚMSZ-nek a demokrata-liberálisokkal folytatott tárgyalások után Kelemen.

Vlădescu lemond, ha emelik a nyugdíjat

A Demokrata-Liberális Párt (PD-L) és az RMDSZ vezetőinek tárgyalására azt követően került sor, hogy a tegnapi reggeli órákban Sebastian Vlădescu pénzügyminiszter lemondással fenyegetőzött a parlament költségvetési és pénzügyi szakszervezetében, amennyiben a honatyák jelentős mértékben módosítják a 2010-es állami és társadalombiztosítási költségvetést. A tárcavezető indulatát elsősorban az váltotta ki, hogy egy nappal korábban a nyugdíjpont közel száz lejjel való növelésére és a társadalombiztosítási járulék tíz százalékkal való csökkentésére vonatkozó módosító javaslatot fogadtak el a képviselők és szenátorok. Vlădescu hozzátette: egyelőre rendelkeznek bizonyos pénzkészletekkel, a költségvetést a kormány által kidolgozott struktúrájában kell megszavaznia a parlamentnek; két-három hónap múl-

va, amikor a gazdasági fejlődésről tisztább képünk lesz, akkor lehet szó pontosított növelésekről is. „Meg vagyok győződve arról, hogy amennyiben az előterjesztett formában kerül elfogadásra a büdzsé, akkor sikeres lesz a 2010-es év” – fejtette ki a pénzügyminiszter. Hozzátette: a költségvetés gazdasági és társadalmi stabilitást biztosít, nem lesznek gondok a fizetések és nyugdíjak kifizetésével.

Markó: kormányon vagyunk, változott a helyzet

„Nem nevezném ezt összezőrenésnek” – vélekedett Markó Béla RMDSZ-elnök arra a felvetésünkre, hogy a nyugdíjpont értékének megemelésére vonatkozó szerdai szakszervezeti szavazáson a szövetség tartózkodott, ami némi feszültséget keltett a koalíciós partnerek között. „On-

nan adódnak a nézeteltérések, hogy az RMDSZ nem volt kormányon, amikor a költségvetés konkrét feltételeit a Nemzetközi Valutaalappal az akkori kabinet letárgyalta, tehát nem tudtunk részt venni azokon az egyeztetéseken, és most egyes képviselőink elégedetlenek az akkori feltételekkel. De most változott a helyzet, kormányon vagyunk, és el kell fogadni, hogy a nemzetközi pénzügyi intézetlet letárgyalta konkrétumoktól nem lehet eltérni” – szögezte le és az Új Magyar Szónak Markó.

Lakatos dicséri Vlădescu „jóérzését”

Lakatos Péter, a költségvetési bizottság RMDSZ-es tagja szerint „jóérzésről” tanúskodik a pénzügyminiszter értékelése. „Sebastian Vlădescu felelős ember, alá-

írását adta a költségvetéshez. Ezért nagyon is megértem, hogy ha a nyugdíjak ilyen mértékű növelése miatt bekövetkező eltolódásra nincs megoldása, akkor azt nyilvánosságra hozza” – nyilatkozta az Agerpres hírügynökségnek a bihari képviselő.

Vihar elmúlása után újabb vihar

Ehhez képest a költségvetési-pénzügyi szakszervezetek tegnapi ülését azért rekesztették be idő előtt, mert a testület RMDSZ-es tagjai megszavazták egy olyan liberális javaslatot, amely növelné a helyi hatóságok beleszólását az infrastrukturális fejlesztésekre szánt alapok elosztásába. „Most van gerincünk, vagy nincs? – tette fel a kérdést Petru Călian PD-L-s képviselő, aki következetlenséggel vádolta a bizottság RMDSZ-es tagjait. ◀

A költségvetési bizottság tegnapi ülését azután rekesztették be, hogy az RMDSZ ismét „félreszavazott”

Fotó: Agerpres

Napirend nélküli EMEF-ülés

Folytatás az 1. oldalról

Kelemen Hunortól, az Erdélyi Magyar Egyeztető Fórum (EMEF) ügyvezetőjétől megtudtuk, azért ülésezik ilyen sokára a testület, mert december rendkívül zsúfolt volt mindkét szervezet szempontjából. Tájékoztatása szerint a mai napirend az ülés kezdetén dől el. „Minden bizonytalan áttekinthető majd az elmúlt hónapok politikai történéseit és a munkacsoportok tevékenységét” – mondta Kelemen. Mint ismeretes, az RMDSZ-kormányra lépése után Tőkés László EMNT-elnök bírálta az RMDSZ-t, amely szerint kiszolgáltatja az erdélyi magyarokat a román pártpolitikának, mert 180 fokos fordulatot téve az új román kormány „húsofakéi körül tolong”. „En is kifogások az EMNT-ről egyes nyilatkozatokat” – kommentálta az Új Magyar Szó kérdésére Markó Béla RMDSZ-elnök Tőkés kijelentéseit. Hozzátette: ezt is megbeszéljük az EMEF-ülésen, mint ahogyan további lehetőségek együttműködéséről, közös rendezvényekről is tárgyalnak, illetve tájékoztatják partnereiket a kormányzásról. ◀

Legalább hat magyar államtitkár

Folytatás az 1. oldalról

„Ettől függően lesz vagy sem a hat biztos államtitkári poszton felül egy hetedik is” – tette hozzá Markó. Megtudtuk, tegnap egyelőre abban sikerült megegyezni, hogy az RMDSZ az oktatási, a regionális fejlesztési, a mezőgazdasági, illetve a gazdasági tárcánál kapjon egy-egy államtitkári tisztséget, s emellett Markó Attila kisebbségügyi államtitkár is megőrizheti beosztását. A további két vagy három minisztériumi poszt a jövő hét elején tartandó újabb koalíciós egyeztetésen dől majd el.

Kelemen Hunor ügyvezető elnök szerint bármelyik tárca szóba kerülhet még azok közül, melynek vezetését nem az RMDSZ kapta meg. Így államtitkári tisztséget kaphatnak a belügynél, külügynél, igazságügynél, szállításügynél, munkaügynél, távközlésnél és pénzügynél is. „Csupán a védelmi minisztériumban nem kértünk államtitkári posztot, a többi tárca bármelyikéből szóba jöhet még kettő vagy három, némelyikük nagyobb eséllyel” – magyarázta Kelemen.

A már biztos négy államtitkári posztra ma nevesíti Kolozsváron

a jelöltek az ügyvezető elnökség, a Szövetségi Allandó Tanács (SZÁT) pedig hétfőn dönti el, kik kapják meg a tisztségeket. „Az ügyvezető elnökség a területi szervezetek és a platformok javaslatai közül válogatja ki az államtitkárjelölteket, a névsort pedig a SZÁT elé terjeszti. Nagy adatbázisunk gyűlt össze a területi szervezetek javaslataiból” – magyarázta a procedúrát az ügyvezető elnök.

A kormányfő-helyettesi tisztség egyik várományosa Gáti István, akit a Szatmár megyei RMDSZ szeretne Bukarestbe küldeni. Csehi Árpád megyei RMDSZ-elnök lapunknak elmondta, Gáti még a fiatalabb nemzedékhez tartozik, ám nagyon jól felkészült és tapasztalt közigazgatási szakember, ezért egyenesen kormányfőtitkárnak javasolták. Az eddigiek szerint javaslatukat több megye RMDSZ-szervezete, így a szilágysági és a bihariak is támogatják. Gáti István közigazdász végzettségű, az ősz óta a belügyminisztérium egyik igazgatójának vezetője, de korábban volt Szatmár megye alprefektusa is.

Az oktatási államtitkári posztra nagy eséllyel pályázik Pásztor

Gabriella, aki jelenleg vezérigazgatói beosztásban dolgozik a tárcanál, korábban pedig már volt államtitkár. „Engem a Bihar megyei RMDSZ javasolt államtitkárnak. Úgy érzem, el tudnám látni a feladatot, kellő tapasztalatom is van hozzá” – mondta az ÚMSZ-nek Pásztor.

A gazdasági minisztériumban az RMDSZ-nek szintén volt már államtitkára, Demeter Attila ezt a tisztséget a Tăriceanu-kabinet utolsó évében töltötte be. A volt államtitkárt újra javasolta a posztra az RMDSZ bukaresti szervezete, illetve a Szabadelví Kör liberális platform. „Nem tudom, mekkora az esélyem, hogy az ügyvezető elnökség az én nevemet terjessze a SZÁT elé, az ellenjelöltjeimet sem ismerem. A tapasztalat azonban mellettem szól” – mondta lapunknak Demeter Attila.

Lapunk úgy tudja, hogy a külügyi államtitkári tisztségre esélyes személyek közé tartozik Niculescu Tóni is, akit a Szabadelví Kör javasolt a posztra. A jelenlegi hivatásos diplomata korábban már volt államtitkár a külügyi tárcánál. Időközben kilépett az RMDSZ-ből, mert diplomataként nem lehet párt tagja. ◀

Ördögi (bánya)tervek

Salamon Márton László

Aligha volt olyan politikai-közéleti téma az elmúlt évek során, amelyet olyan szintű és mértékű konszenzus övezett volna, mint amilyen a verespataki bányaprojekt. A közéleti szereplők, politikusok konszenzusa abban nyilvánult meg, hogy egyenesen megbélyegzőnek számított, ha valakire azt mondták – vagy ha legalább azt terjesztették róla –: támogatja a beruházást. Ezért mindenki igyekezett fennhangon bizonygatni, hogy ellenzi a cián-technológiával történő aranykitermelés tervét, és ebben a bizonygatásban a politikusok egymást kiabálták túl.

Így történhetett meg például, hogy az egyik legnagyobb visszhangot kiváltó politikai kezdeményezés Verespatak-ügyben egy RMDSZ-es és egy Nagy-Románia párti egykori szenátor – Eckstein-Kovács Péter és az egyébként magyarellenességéről messze földön híres Gheorghe Funar volt kolozsvári polgármester – közös indítványa volt. Nevezetesen a cián-technológia teljes betiltásáról szóló törvénytervezet, amely jelenleg egyébként valahol egy parlamenti iroda fiókjában hever.

Ha tehát a történetben visszanyúlunk – nem sokáig, egy-két röpké év erejéig –, akkor a jelenlegi állapotokon csak hűledezni lehet. Mellbevágó az, hogy a nagyobbik kormánypárt, a Demokrata-Liberális Párt – miniszterei és mentora, az államelnök révén – mostanra már teljesen nyíltan támogatja a beruházást. És aggasztó, hogy a kisebbik, az RMDSZ ellenállásának falán – bár még váltig bizonygatja, hogy nem változtatott álláspontján – mintha hajszálfinom repedések jelentek volna meg...

Hogy honnan a Demokrata-Liberális Párt jobb ügyhöz méltó buzgalma? Ezt csak sejtetni lehet, de a dolognak alighanem köze van az elnöki párt hatalmas összegeket felemészítő államfőválasztási kampányának finanszírozásához. És most a Verespatakba (és immár Traian Bănescu is) befektető kanadai-román óriáscég benyújtja a számlát. Akárcsak Goethe hatalmas művében Mefisztó, aki a Fausttal kötött, annak révén megpecsételt szerződés értelmében a túlvilágon igényt tart doktor Faustus – egy személyben tudós, varázsló, jós, mágus és vásári mutatványos – lelkére.

Ha már a földön hűségesen szolgálta, teljesítve minden kívánságát.

▶ Román lapszemle

Orvvadászokat fogtak az aradi csendőrök és a Nagyvárad Erdészeti és Vadászati Területi Felügyelőség szakemberei a Maros-völgyi Természeti Parkban. A két férfitől lefoglalták a puskát és a lött fácánt, és eljárást indítottak ellenük. (Evenimentul zilei) ▶ Egyre több temesvári egyetemista fogyaszt könnyű drogokat, derül ki a helyi Nyugati Egyetem Szociológia és Pszichológia karának és a kábítószer-fogyasztás megelőzésével és tanácsadásával foglalkozó területi központ legfrissebb felméréseiből. (Evenimentul zilei) ▶ Ion Țiriac újabb vaddisznóvadászatot rendez hétfőn a Bihar megyei Bályokon (Balc), amelyre mintegy harminc hazai és külföldi üzletembert hív meg. (România liberă) ▶ A banki kamatokból gazdagodnak meg a romániai előjárók. (România liberă) ▶ A Telegraph Travel újságírói által készített felmérés alapján a szállodák vendégeinek több mint egynegyede már eltulajdonított valamit a szobából, ahol megszállt. A legnépszerűbb dolgok továbbra is a kozmetikai cikkek és egyéb „mozgatható” eszközök, de a felmérés szerint a virágoktól a kandallóig, az étkezésztől a szobaszámig szinte már mindenre volt precedens. (Adevărul)

„Úttalan” utak Románia-szerte

Közhelyszámba menő igazság: Romániában tarthatatlanok az útviszonyok. ÚMSZ-körkép a hazai úthelyzetről.

Bogdán Tibor

A vasúti és közúti infrastruktúra siralmas állapota miatt Románia már eddig is komoly beruházásokat veszített el, legutóbb a Mercedes gépkocsigyártó vállalat választotta új, kelet-európai telephelye színhelyül Románia helyett Magyarországot, éppen az ottani sokkal jobb útviszonyok miatt. Szakértők által összeállított „negatív ranglista” alapján az akár járhatatlannak is minősíthető utak tekintetében Havasalföld, és Dobruzsza vezet, majd Moldova következik, de „dobogós” helyen áll Erdély is, amelyet a Partium követ.

Erdélyi kátyúdömping

A harmadik helyen álló Erdély esetében a székelyföldi utak még mindig a fekete lista élhelyein találhatóak, annak ellenére, hogy az RMDSZ kormánykoalíciós részvételei idején az övezetbe a korábbinál számottevően nagyobb összegeket fordítottak utépítésre, -javításra, illetve -korszerűsítésre.

Közismerten és régóta kátyús az út Szászrégen és Maroshévíz között, illetve a Maroshévízről Borszékra vezető út, amelynek tíz kilométeres szakaszán jóformán nem is látszik az aszfalt a gödröktől. De nem sokkal jobb az út Szászrégen és Kolozsvár között sem.

Az útviszonyok miatt korántsem nevezhető kéjutasznak a gépkocsis kirucca-

nás a Sepsiszentgyörgy és Csíkszereda távon. Hasonlóképpen bátor kalandnak számít autóval nekivágni a Brassó megyei Prázsmár és Bodzaforuló, illetve a Buzău felé vezető országútot.

Hunyad megyében a Zsilvölgye „jeleskedik” az egy gépkocsira jutó kátyúk tekintetében. Itt elsősorban az Ópiski–Petrozsény–Târgu-Jiu országút teszi próbára a gépkocsivezető figyelmét, türelmét, illetve a jármű műszaki alkalmasságát. Jóllehet az útszakaszon immár hatodik éve dolgoznak, a munkálatok csak arra jók, hogy az útkorlátozásokkal még in-

kább megnehezítsék az autósok dolgát.

Kolozs és Szilágy megye határán a Csúcsa–Csizér–Kraszna–Zilah vonal teszi pokollá a gépkocsivezető életét. Sokfelé itt a kátyúk olyan mélyek, hogy a beléjük szaladó jármű ki sem tud onnan szabadulni.

Brassó megyében a Rozsnyó és Zernyest közötti útszakaszt tanácsos elkerülni, Ótóhán körzetében pedig valóságos csapdák leselkednek a gyanútlan autósra. Hasonló a helyzet Sárkány térségében is, Rozsnyó és Töröcsvár, Rozsnyó és Părăul Rece között pedig kátyú kátyút ér.

Nehezen járható az Erdélyen áthaladó európai főútvonal, az E 79-es Nagyvárad és Déva közötti szakasza is, Arad és Nagylak között pe-

dig máris tönkrement a nemrégiben felújított országút. Hasonlóképpen zötykölődésé teszi a gépkocsis utazást a Nagyváradot és Aradot összekötő út állapota, amely nagyjából tíz esztendeje folyamatosan romlik.

Nem jobb a helyzet a Krassó–Szörény megyei Mátysmezőt Mátévölgye, Szörénybuzás, Szikesfalu községgel, illetve Felsőtlupkó faluval összekötő megyei utakon sem.

A szántóföldön át jobb

A Kárpátokon túli területeken Dealul Negru környékén igen rosszak az útviszonyok, a Râmnicu-Vâlcea és Pitești közötti szakaszon tíz centiméternél mélyebb gödrök találhatók, akár csak a

hangzatosan a Nap autópályájának titulált sztráda több szakaszán, így Draja és Bukarest, Draja és Cernavodă között is, de ugyancsak kellemtelen perceket szerez az autósoknak a tavaly „frissen aszfaltozott” Draja–Slobozia út is. Turnu Măgurele és Islaz között mintegy két kilométernyi szakasz maradt teljesen aszfaltburkolat nélkül, ennél csak valamivel van jobb állapotban a Gura Humorului–Slatina–Baia-Roșca út. A Iași–Buhăești–Vaslui közötti vonal sok helyütt járhatatlan, ezért a gépkocsivezetők nem-egyszer a szántóföldekre felkanyarodva „vágják le” a gödrös szakaszokat. Siralmas állapotban van a Moldvát Erdéllyel összekötő országút Onești–Bacău–Răcăciuni közötti 70 kilométeres szakasza is.

Pénzhiány, hó, fagy

Az Autópályák és Országutak Országos Társasága (CNADNR) nem tagadja a hazai közúti infrastruktúra elhanyagolt állapotát, ám talán rá mentséget. A testület vezérigazgatója, Dorina Tiron a hasonlóképpen siralmas költségvetésre hivatkozik, amiből csak olcsóbb javításokra futja. Ezért az utóbbi másfél évtized során a javításra szoruló úthálózatnak csupán egyharmadán végeztették el a szükséges munkálatokat. Így a közúti infrastruktúra 70 százaléka csak kis részben felel meg a követelményeknek. Ráadásul maguk az útépítők sem jeleskedtek, ezzel magyarázható az a tény is, hogy a nemrégiben elkészült Nap sztrádája máris foltozásra szorul, jóllehet még garanciaidőben van.

Ilyen esetekben az CNADNR feladatköre kimerül abban, hogy szakszolgálat felmérje a szóban forgó utakat és kijelölje a felújítást vagy javítást igénylő szakaszokat, a szükséges karbantartás biztosítása az útépítő társaságok kötelessége lenne, azok azonban leggyakrabban megelégednek erről.

Dorina Tiron a szűkös anyagi keretek mellett az időjárási viszonyokat is felhozta az általa képviselt testület védelmében, hangsúlyozva, hogy a téli havazások, átfagyások idején sokkal nagyobb mértékben romlik az utak infrastruktúrája, mint a nyári időszakban, mintegy alátámasztva ezzel a tél és a nyár közötti különbséget hangsúlyozó korábbi állampóli megállapítást.

Szűkös költségvetés, bőséges illetékek

A költségvetési keretek lehet, hogy valóban szűkösek, az utak javítására azonban az illetékesek komoly pénzeket szednek be az autósoktól. Az úthasználati vignetta ára például a 12 tonnát meghaladó áruszállító kamionok esetében egy évre akár az 1210 eurót is elérheti járművenként, egy személygépkocsinál 3 euróba kerül az egy hétre szóló illeték, az egy éves időtartamra kiváltott vignettáért pedig 28 eurót kell fizetni. A CNADNR külön illetéket szed be a Fetești–Cernavodă.

Giurgeni–Vadul Oii hidakon történő átkelésért, az országos érdekeltségű utak esetében. A testület csupán tavaly 1,3 milliárd lejes jövedelemhez jutott mindezekből az illetékekből. ◀

Országút, Románia, 2010. A székelyföldi utak még mindig a fekete lista élhelyein találhatóak

Befutók és kifutók

Lokodi Imre

Ha figyelembe vesszük a magyarországi pártok támogatottságának alakulását, kétségtelenül a magyar jobboldalnak és szélsőjobboknak állt a tavalyi esztendő. Alig négy-öt hónap múlva már győztesnek, vagy győzteseknek is nyilváníthatjuk őket. Gyors befutónak a pártok közül a Jobbikot kell tekinteni, a legmeredekebb leszállópályára az SZDSZ helyezkedett, a kilátás utóbbi számára egyáltalán nem kecsesgató, a párt lényegében már nem is létezik.

Nem vitás tehát, a Jobbik alig egy év alatt – 2009-ben – megszokozta támogatottságát, a demokratikus pártok lebecsülése ellenére; nagy elképedésére bejutott az Európai Parlamentbe, és jogerős bírósági tiltás ellenére különféle módszerekkel és különféle egyenruhákba öltöztetve fenntartja félkatonai szervezetét, a Magyar Gárdát. Fenntartja, hiszen hátszár-

gának jelentős részét a Gárda tagsága teszi ki. Ha figyelembe vesszük azt is, hogy a 2006. évi magyarországi parlamenti választásokon a Jobbik – Csurka István halódó pártjával, a MIÉP-el együtt – messze elmaradt a parlamenti küszöbtől, – mindössze 2,2 százalékot ért el – akkor a tavalyi ferencvárosi időközi választásokon hozott közel kilenc százalék már a párt budapesti megerősödését jelenti, nem beszélve a vidéken, különösen Észak-Kelet-Magyarországon várható teljesítményéről.

Könnyű álmot a választónak

Lapvélemények és politológusok szerint a szélsőjobb- oldali párt menetelésének valószínűleg 2010-ben sem lesz vége. A pártnak van politikai tartaléka és szimpatizánsai felé elereshető fegyverténye: a Jobbik ott van Brüsszelben, és minden bizonnyal ott lesz az országgyűlésben

is. Ezért a párt „meg is dolgozik”, egyértelműen a legaktívabb kampányt a Jobbik folytatja, nem véletlen, hogy sokszor a többi párt a Jobbikhoz képest definiálja önmagát. A párt a tavalyi év utolsó hónapjában naponta átlagosan három rendezvényt tartott, jellemzően kisvárosokban. Lényegében ez az egyetlen politikai erő, amelyik érdemben keresi a közvetlen kapcsolatot a választókkal. A Jobbik a Magyar Gárda 2007 augusztusi megalapítása után indult komoly fejlődésnek. A gárda létrehozása sokakban féltelmet keltő szövegeket – „vér fog folyni” - hangoztattak, amivel bebiztosították maguknak a helyet a médiában. A gárda működését ugyan több ízben – legutóbb december 15-én a Legfelsőbb Bíróságon – is alkotmányosértőnek találták, ám máig sem sikerült meggátolni őket menetelésükben. Kiszelly Zoltán korábban már figyelmeztetett arra: a gárda feloszlata akár el-

szántabbá is teheti a jobbkiosokat, mert egyfajta mártíromságérzet alakulhat ki bennük. A politológus azt is jelezte, hogy a párt „könnyű álmot ígér” az elkeseredett választópolgároknak. Ezzel és a tabudöntő beszédmóddal erősödtek meg. Sajátvélemények szerint a Jobbik radikális magabiztosságát mutatja az is, hogy a már említett időközi választás után rögtön harmadik erőnek kiáltották ki magukat. Az idei választásokra már miniszterelnök- és államfő-jelölttel is készülnek. Előbbi Vona Gábor pártelnök, utóbbi Morvai Krisztina EP-képviselő lenne.

Politikai hajléktalanok

Ezzel szemben az egykori rendszerváltó párt, az SZDSZ alig-alig hallat magáról, a párt jószerevel kimúlt, lényegében felszámolta önmagát. Fodor Gábor pártelnök belebukott abba az erőltetett kísérletébe, hogy ellenzéki

erőként újradefiniálja a pártot. A megalázó EP-választás után (2 százalék) a párt és annak parlamenti frakciója végleg szakított egymással. A Demszky Gáborhoz kötődő, tavaly júliusban megválasztott pártvezetés egyetlen ambíciója a fővárosi önkormányzat körüli, jövő októberig tartó lavírozás maradt. A frakcióban lévő, a pártot egykor meghatározó figurák jeleztek, hogy új liberális pártot kívánnak létrehozni, de kezdeményezésük visszhangra alig-alig talált. Új pártot alakított az SZDSZ-ből kilépett Ungár Klára és Sértő-Radics István: a Szabad Emberek Magyarországaért (SZEMA) párt a családostól baloldali és liberális szavazóknak akar alternatívát nyújtani. Ungár szerint a SZEMA nem az SZDSZ-től akar elvenni szavazókat, mert – mint mondta – az egyszázalékos SZDSZ mögött nincs szavazó. Azt a 280 ezer liberális és egymillió baloldali szavazót akarják aktivizálni, akik politikai hajlék-

talanná váltak, és nem mentek el szavazni a legutóbbi választáson.

Akár az MSZP listáján

A SZEMÁ-n kívül több, egykori SZDSZ-esekhez köthető formációról keringtek hírek. Megalakult a Szabadelvű Polgári Egyesület Kuncze Gábor és Magyar Bálint részvételével, ők az SZDSZ-frakció tagjaiként törvénymódosítási javaslatokkal akarnak hozzájárulni a parlamenti munkához. Állítólag Fodor Gábor is új párt alakításában gondolkodik. Új Pólus néven budapesti közéleti és kulturális egyesületet alapított Böhm András. Az új szervezetek mellett továbbra is léteznek az új SZDSZ-nek becézett Retkes Attila-féle régi SZDSZ. Felröppentek hírek arról is, hogy Kóka János és néhány SZDSZ-es prominens a választásokon esetleg az MSZP listáján kapna helyet, bár erre maguk a szocialisták se látnak sok esélyt. ◀

Lap-top

A nap címe. Elena Udrea nagyon gazdag adósságokban, *Academia Cațavencu*.

Magyarázat. Ha igaz az, amit a Káca ír ez évi első számában (bár megírta már korábban is), akkor a népnek vagy nem kellene irigyelnie a szőke ciklont, vagy még jobban kellene irigyelnie. 2009-ben a vagyonynyilatkozata szerint Elena Udrea 3 287 000 euróval tartozott egy banknak, ez év elején beadóvallotta, hogy tízezer euróval nőtt ez az adósság, ráadásul 200 ezer RON-nal tartozik Dinu Pescariunak is. Mindezek lejárti ideje a folyó év.

Minden külön értesítés helyett. Az újságok megszűnését már nem is lehet figyelemmel követni. Lám, egy nap késéssel tudtuk meg, pedig jelentették lelkiismeretesen: a *Ziuával* egyidőben megszűnik papíron megjelenni a *Gardianul* is. A hír nyomán arra gondolunk, hogy mi volt a közös a két lapban: legfőképpen az, hogy rejtett titkosszolgálati erők táplálták őket információkkal; a különbség pedig az volt, hogy nem ugyanazok.

A haladás bajnokai. A *Ziua* utolsó olyan számában, amely papíron is megjelent, ismerteti a Honorius Prigoană képviselőjelölt által a PD-L-ben kiváltott vitát, amely – a felek szóhasználatában – a párt modernizálásáról szól. Voltaképpen arról van szó, hogy a nemzeti liberálisok egy-két fiatal politikusa, akik úgymond a civil társadalomból jöttek (egészen pontosan ahhoz a vezérhez csatlakoztak szövegeikkel, amelyekhez kellett, és ez nem maradt fizetség nélkül), most nagy önértzetesen ellenzi, hogy a PD-L még fiatalabb – ugyanakkor összehasonlíthatatlanul gazdagabb és korruptabb – tagokkal, nepotizmus útján „korszerűsödjen”. Kiállásuk tiszteletreméltó volna, ha nem abból a tévhitből fakadna, hogy nyalással nemesebb politikai csúcsra törni, mint lefizetéssel. Tévednek: az első módszerhez sok tehetség kell, a másodikhoz elég a sok pénz.

A nap álhíre. A Legfelsőbb Védelmi Tanács történelmi döntést készül hozni: az aranykitermelés biztosítása érdekében a verespataki bányát elköltöztetik Moldovába.

Minden napra egy mondás

„Élet az, ami velünk történik, miközben nekünk más terveink vannak.”
John Lennon

Járni jár

Az urbánus legendát bizonyára mindannyian ismerik. En nagyapámtól hallottam, aki fiatal korában egy zenekarban cimbalmozott. Mesélte, hogy egy alkalommal, amikor a primás vonójába húzott tízeseket osztották szét a banda tagjai közt, a nagybőgős nem kapott. Amire az feddő szóval kérdezte meg a pírmást: Nekem nem jár? Erre a zenekarvezető angyali nyugalommal így válaszol: Járni jár, de nem jut!

Ez a történet jutott eszembe, miközben a 2010-es állami költségvetés vitáját követtem. Összhangot teremtő primáshoz méltó nyugalommal mondja Sebastian Vlădescu pénzügyminiszter azoknak a parlamenti bizottsági tagoknak, akik a nyugdíjpontról értékelésről szavaznak, hogy járni jár, de jutni nem fog. Főként, ha a parlamenti bizottságok a társadalmi biztosítások 10-12 pontos csökkentését javasolják.

Ambrus Attila

Igaza van a miniszternek. A PD-L–RMDSZ kormány által benyújtott költségvetési tervezet baloldali indíttatású, sokat költ a rendelkezésre álló kevésből a

Horváth István

Orrbaverten

SZELLEMI DÍZÉS

Egy török bölcselő azt mondta, hogy „minden ökölcsapás kellemetlen, de az, melyet orrára kap az ember, a legkellemetlenebb.” Ugyanazon bölcs a következő fejezetben ezeket írja: „Ha ellenségünket azon nő szemeláttára, kit szeret, ütjük meg, ez annyi, mintha kétszer ütünk. Testét és lelkét bántjuk.”

Ezért Ayvaz Bey is dult-fult mérgében, midőn Tompain kisaszszonyt és anyját hazavezette lakásukra, melyet számukra ő bútorozott be. Kapujukhoz érve jó éjszakát kívánt nekik, bérkocsiba szállott, és barátjához, Ahmet követségi titkárhoz vitette magát, mialatt orra folyvást vértzett. Ahmet aludt, és írva van: „Ne költse fel barátodat, midőn alszik”, de az is írva van: „költse fel, ha őt vagy téged veszély fenyeget”. Felköltötték tehát a jó Ahmetet. Ez mintegy harminczöt éves, sovány, szálas török volt, hoszszú, kifelé hajló lábszárrakkal. (...)

Ayvaz arca csakhamar megvolt mosva, de nyugalma azért nem tért vissza. Rendkívül dühösen beszélte el kalandját. (...) Ahmet így szólt Ayvazhoz: – És most, mit tegyünk?

– Ezen nincs mit tanakodni, felelt ez: holnap reggel levágom orrát, mert a Koránban írva van, hogy: „Szemet szemért, fogat fogért, és orrot orrrért!”

Ahmet bebizonyítani igyekezett barátjának, hogy a Korán, bár igen jó könyv, de kissé elavult. A becsület elvei sokat változtak Mahomed ideje óta. Egyébiránt feltéve is, hogy Ayvaz a Koránt szösz szerint követné, kénytelen lenne bosszúját egy ökölcsapásra korlátolni.

– Mi joggal vághatná le orrát, mikor ő nem vágta le a tiedet?

Edmund About: Egy jegyző orra. Fordította Beöthy Leó, 1865

Költségvetés és államreform

Így 2010 elején, még a megbukott, ügyvezető Boc-kormány által elkészített költségvetést tárgyalva, enyhén szorongás és nyomasztó érzés, néha pedig egyenesen szégyenkezés fogja el az ismét kormányon lévő RMDSZ-es politikust. Jogosak ezek az érzések, mert a költségvetéssel még akkor is sok a gond, ha egyébként mindenki tisztában van a válsághelyzet kikényszerítette megszorításokkal.

Az érthető lenne, hogy minden ágazatban kevesebb a pénz, és a létezőből kell okos gazdálkodással átvészelnünk a válságot, kilábalni belőle. Az azonban nehezebben elfogadható – bár lehet rá ésszerű magyarázat, de eddig senki nem mondta el –, hogy súlyos aránytalanságok jelennek meg a pénzek ágazati elosztásában. Krízishelyzetben a kérdés mindig az, hogy ki fizeti meg a válság költségeit, ki viseli a válság terheit. Valószínűleg nem a nyugdíjasoknak, a betegeknek, a diákoknak, szülőknek és tanároknak kellene, nem őket kellene feláldozni a válságkezelés oltárán. És nem is legfőképpen azért, mert ők a legsérülékenyebbek a társadalomban, hanem mert az ő hátukon lehet a legkevésbé hatékonyan megoldani a gazdasági problémákat. Nem ők „rejtik” el a legnagyobb pénzeket, illetve nem a rajtuk történő „spórlás” hozza az igazi megtakarításokat.

Az államreformra pedig biztosan szükség van, valószínűleg a válsághelyzettől függetlenül is, ha azonban ennek egyik első intézkedése, hogy az államelnöki hivatal, valamint a különböző titkosszolgálatok költségvetése jelentősen megnövekszik, akkor ez rossz jele és iránya az államreformnak. Az valószínűsíthető, hogy egy államreform keretében az államelnök az elnöki rendszert erősítené. Ehhez kétségtelen jó ha van titkosszolgálati támogatás, pénzen vett lojalitás. Ugyanakkor, ezen túlmenően, nem igazán tudom, hogy maradék/töredék-demokráciánkban milyen feladatot kellene a titkosszolgálatoknak ellátniuk, amihez ilyen sok pénz kell.

Marad egyetlen hipotézis: valójában nem is az államot kell védeni, hanem egykoron bevált módszer szerint a társadalmat, rangsorolva tagjait az alapos és részletes megfigyelés módszerével. Ehhez ugyebár sok nyugodt, jó körülmények között élő emberre van szükség, ami költséges. Ez azonban tényleg alapos államreformot jelentene: mégpedig az alkotmányos demokráciából, valamilyen – nevezzük így – népi autokráciába. Jó volna, ha erre a minden bizonnyal téves felvetésre, hagyományos képzelgésre valaki megnyugtató választ tudna adni.

Egyébként kormányozni, bár nehéz, amúgy jó is, szükséges is – csak most éppen kissé, legalábbis számomra, ellentmondásosnak és szorongatósnak tűnik.

Varga Attila

bérekre, fizetésekre és nagyon keveset a beruházások folytatására, újabbak elkezdésére. Pedig a gazdasági válság közepette fordítva kellene lennie. Sok pénz járna az infrastruktúra modernizálására, a kis- és közepes vállalkozások támogatására. Járna, de nem jut...

Azt pedig, hogy válság van, senki nem vonhatja kétségbe. (Csak a törvényhozók egy része tekinthet el a realitásoktól, az a tetemesebb része, amely állandó választási kampányban él.)

Már december közepén elkezdett rossz híreket szivárogtatni a sajtó segítségével a kormány, amit mazochizmussal fogadott a lakosság többsége. Drágul az üzemanyag, többet fizetünk a villanyáramért, nő a kötelező felelősségbiztosítás mértéke, befagyasztják a nyugdíjakat, a közalkalmazottak bérét, utóbbiak közül több ezret el is bocsátanak. A rossz hírek lavináját aztán már megállítani sem lehet: drágítanak az áruházláncok, a gyógyszertárak, nőnek a helyi adók, s ha valamilyen káros, de képes szenvedélynek hódolunk, kénytelenek leszünk többet fizetni a kupica pálinkáért, a

szál cigarettáért, sőt, a hamburgerért, a kóláért és a csokoládéért is.

Az elmúlt két évtizedben – 2007-et és 2008-at kivéve – minden esztendő rosszabb, nehezebb volt, mint az előző. Mint-ha a kormány is csak azért híresztelte volna el, hogy 2010 újra az áldozathozatal éve lesz – amelyben divatos marad a megszorított nadrágszűj –, hogy örüljünk még néhány napig, karácsony tájékán 2009-nek, amelyről ad-ventben még azt hittük, nehéz esztendő volt.

A költségvetéstervezetet szintén apokaliptikus képekben festették, festik le a hírcsatornákon, az írott sajtóban. Okunk valóban van a pesszimizmusra, de ne figyeljünk azokra, akik ellenzékből támadnak minden kezdeményezést, azt is, amely valójában segíthet a válság leküzdésében. Szurkoljunk például a fiatal egészségügyi miniszternek, Cseke Attilának, akinek ama ötlete, hogy megadózzák az egészségtelen ételeket, italokat, kettős haszonnal is járhat. Bevételhez juthat az egészségbiztosítási pénztár, amelyből betegségmegelőző

programokat pénzelhet; nem mellékesen kevesebb lesz az elhízott gyerek és fiatal. Támogassuk azokat a polgármestereket és helyi tanácsosokat, akik növelték ugyan a helyi adókat, ám az eddigi években bebizonyították, jó gazdák voltak, megváltoztatták városunk, falunk arculatát, élhetővé változtatták azt. Valójában csak a közteher vállalásával és viselésével lehet tartós fejlődést elérni. A reális autonómia előfeltétele éppen az, hogy közéletünk alakulása ne attól függjön, jut-e abból, ami jár, hanem mi magunk járuljunk hozzá intézményeink működéséhez.

Nem minden rossznak hangzó hír rossz is valójában! Ne feledjük, hogy az egyik legidőállóbb közgazdasági tételt igencsak egyszerűen tanítják az amerikai fiataloknak: Hogy átugord az árkat, tégy két lépést hátra! Az idei költségvetés két lépés hátra. Alkalmazásán múlik, hogy nem lesz-e három lépés előre, mert akkor valóban a szakadék mélyére kerülünk. A felelőtlenül ígérgető képviselőket látva, erre van is lehetőség. A populizmus felvállalása ellen lemondásával fenyegető pénzügyminisztert hallgatva, talán arra is van esély, hogy ezt elkerüljük.

Röviden

Veszélyben a gazdaság

Hosszútávon bizonytalanok az Európai Unió gazdasági kilátásai, mivel az üzleti kockázatokkal szembeni ellenállás veszélyezteti a befektetéseket – jelentette ki Herman Van Rompuy, a közösség elnöke. A *Mediafax* által idézett előljáró szerint az uniónak az újításra, kutatásra, oktatásra kellene összpontosítania, hogy elkerüljön egy újabb összeomlást.

Elakadt a tárgyalás

Péntekig felfüggesztették a közalkalmazottak a munkautóügyi minisztériummal folytatott tárgyalást. „Nem tárgyalhatunk, amíg nem tudjuk, hogy január 1-jétől hogyan fizetik a közalkalmazottakat” – idézte Mihaela Neacșu, a Publisind alelnökét az *Agerpres*. Az országos szakszervezeti tömörülés képviselői úgy vélik, a kormánynak jogszabályban kellene rögzítenie, hogy 2010 januárjától mekkora fizetés illeti a közzféra dolgozóit.

Bővítene a Lidl

Romániában és Bulgáriában terjeszkedne a Lidl német diszkontáruház, a Schwarz kiskereskedelmi áruházcsoport tagja, ezért felvásárolná a Plus ezen országokban működő üzletláncát – írta az *Agerpres*. A Tengelmann, a Plus anyacége – mely jelenleg nyolcvan boltot üzemeltet Romániában és tizenhatot Bulgáriában – elismerte, hogy tárgyal az üzletek eladásáról.

Kétmillió légiutas

Előreláthatóan kétmillió utast szállít majd 2010-ben a Wizz Air Romániába és az országból külföldre, ami a forgalom huszonegy százalékos növekedését jelentené tavalyhoz képest. A légitársaság új járatokat indít az idei évben, emellett bővíti a repülőgépek számát is – közölte Natasa Kazmer intézményi kommunikátorra hivatkozva a *Mediafax*. Tavaly nyolcvanhét százalékkal növekedett az utasok száma.

Csak a vendéglősöket sarcolják minimáladóval

Fleischer Hilda

Idéntől a kormány lemond a kötelező minimáladóról (forfatar) a kisvállalatok esetében, amelyek a korábbi rendszer alapján fizetnék be ezután a

ahol ha őszinték akarunk lenni, be kell vallanunk, hogy gyakran történik adóelkerülés – indokolt lehet a megkülönböztetés” – mondta lapunknak Lakatos Péter, a költségvetési bizottság alelnöke. Szerinte azonban ezt a

inspirálódnak majd a romániai szakemberek a tervezet előkészítésekor. Múlt év végén Emil Boc kormányfő azt nyilatkozta, hogy a minimáladó kérdését újragondolják, és ennek „megrágása” lesz az egyik első feladat,

eddig se vitt semmi jóra, s ezentúl is csak azt érik el vele, hogy még több lesz a feketézés, vagy pedig még több étterem és panzió fogja bezárni kapuit” – nyilatkozta lapunknak Lázár László, egy gyergyószentmiklósi panzió tulajdonosa. Elmondta, a kis éttermek, kávézók, amelyekben megközelítőleg három lej egy kávé, ha kifizetik a százmillió lejes adókat, még a béreket is nehezen tudják kiadni, nem hogy újabb befektetésekre, korszerűsítésekre gondolkodjanak. „Jó lenne, ha az átalányadót a vendéglátóiparnál is megszüntetnék, hisz ez az adó megeszi az összes pénzt” – tette hozzá a Lázár Panzió tulajdonosa.

A megkülönböztetés ellenére a vendéglátósok között is vannak, akik nem tiltakoznak. „A minimáladó eltörlése egy jó hír, és azt kell értékelni, hogy egyáltalán valakiken segít a kormány” – reagált kérdésünkre Szabó László, a marosvásárhelyi Zanza Café & Lounge tulajdonosa, aki szerint „majd meglátjuk”, hogy mi lesz a vendéglősadóból.

Túl későn jött a hír

„Öröndetes hír a minimálisan fizetendő adó eltörlése, bár túl későn döntöttek róla, tudniillik kis- és középvállalatok ezreit kényszerítették felszámolásra, tevékenységük felfüggesztésére” – mondta az *Új Magyar Szónak* Hajdú Mark Christian, a Hamach Management,

amellyel az új pénzügyminisztert megbízta.

A panziósok reakciója

A panzió- és étteremtulajdonosok nyilván nem értenek egyet az intézkedésekkel, mert mint mondják, a vendéglátóipar nem az a részleg, ahol legnagyobb az adócsalások száma. „Nem tartom igazságosnak ezt az elképzelést. A minimáladó

Cégek ezrei szűntek meg

Több mint kétezer Fehér megyei céget számoltak fel miközben 2008-ban csak 104, 2009 elejétől 2362 cég szűntette be tevékenységét. A vállalkozási kedv is alábbhagyott, tavaly 2088 új céget jegyeztek be, ami az előző évnek a fele. A minimáladó bevezetése következtében többen (például könyvelők, illetve ügyvédek) nem cég keretében, hanem egyéni vállalkozásra jogosított személyként folytatják tevékenységüket. (Tamás András)

Fotó: archív

„Ez az adó megeszi az összes pénzt” – panaszolnak a vendéglősök

terheket – nyilatkozta egy televíziós műsorban Sebastian Vlădescu pénzügyminiszter. Hozzátette, hogy a többi adófajta ideire befagyasztják, a profitadó és a hozzáadottérték-adó (TVA) mértéke nem változik. Bejelentése szerint egyes területeken, amelyekre jellemző az adóelkerülés (mint például a vendéglők, kocsmák esetében), továbbra is fizetni kellene egy illetéket.

Adóelkerülő vendéglátás

A tárcavezető intézkedését a kötelező minimáladó eltörléséről az RMDSZ már jó ideje szorgalmazza. „Egyértelmű, hogy a kisvállalkozások tekintetében ezt az adót meg kell szüntetni, viszont a vendéglátóiparral szemben –

döntést nem pont most, a gazdasági válság idején kellene meghozni, de a téma aktualizálása mindenképp előrelépést jelent, hisz az adó miatt az előző években sok kiscég tönkrement.

Franciaországi minta

A költségvetési bizottság alelnökétől megtudtuk, hogy a vendéglátás számára egy másik típusú adó nem bevezetését tervezik azt követően, hogy a szükséges hatástanulmányok elkészültek. Az új teherfajta például a helyiségben található asztalok vagy a játéktérben elhelyezett nyerőgépek számán alapulna. Franciaországban és Portugáliában is alkalmazták ezt a módszert, ezeknek az országoknak a példájából

A spanyolok is epret szednek

Gyulay Zoltán

Az Európai Unió (EU) átlagának kétszeresére, 19,3 százalékra nőtt decemberre Spanyolországban a munkanélküliek aránya. Ez négy milliárd spanyol munkavállalót érint, mi több, jöhetnek a kormány az idén nem számolt növekedéssel, brüsszeli prognózisok szerint a 21 százalékra is megvan a reális esély. A borulást alapja, hogy csak 2009 utolsó hónapjában 55 ezer spanyol dolgozó vesztette el az állását. A folyamat elsősorban az építőipart és a szolgáltatásokat érinti. Pedig az április és július között

ti időszakban még úgy tűnt, hogy a kormány 11 milliárd eurós (mintegy 4,2 milliárd lejes) csomagja fölkerül a gazdaságot. A remény azonban hiú ábránd maradt. „A 2009. esztendő a munkaerőpiac szempontjából rendkívül nehéznek bizonyult” – jelentette ki Maravillas Rojo. A spanyol munkaügyi minisztérium államtitkár asszonya szerint a madridi kormány éppen ezért „2010-ben elsőrendű törekvésének tekinti új munkahelyek teremtését”.

Az ibériai helyzet mindazonáltal jóval szélesebb körben érezteti hatását. A rendkívül fárasztó olajbo-

gyó- és narancsszedést ugyanis eleddig bevándorlók vagy idenymunkások végezték; olyanok, akik Afrikából, netán épp Kelet-Európából – nem csekély számban Romániából – érkeztek a napfényes Spanyolországba. Azokra az időkre volt ez jellemző, amikor a gazdaság átlagon felüli mértékben virágzott, és a föllendülést élvező országban annyi új munkahely keletkezett, mint egyetlen más EU-tagországban sem. Most azonban ismét a spanyoloknak kell a kezüket összepiszkolniuk, és maguknak kell aratóságként a földekre özönlőniük. ◀

HIRDETÉS

- 22 szoba, 1 apartman, konferenciaterem
- emlékeztető rendezvények szervezése
- hazai és nemzetközi ételkülönlegességek

Gondúzó

Szálloda és Étterem

Székeludvarhely Szentimre utca 18-20 szám
tel.: 0266/218372, 0366/103699

Megéri magyar iskolába járni

Röviden

Szélhámost fogtak

Antal Erika, Sipos M. Zoltán

► A jövőben „megéri” kisebbségi oktatást szervezni ott is, ahol eddig ilyen nem működött, magasabb normatív támogatás jár ugyanis a nemzetiségi oktatásban részt vevő diákoknak egy frissen érvénybe lépett kormányhatározat szerint. Pásztor Gabriella, az oktatási minisztérium vezérigazgatója az ÚMSZ-nek elmondta, ezentúl a törvény értelmében fejkvóta szerinti támogatásban részesülnek az iskolák, azaz minél több diák tanul egy intézményben, annál több állami támogatást kap. A kisebbségi oktatásban résztvevők számára a jogszabály kiemelt szorzót irányoz elő.

Nekünk több jár

Kisiskolások esetében évi közel ötszáz lejjel több jut a nemzetiségi tanulók oktatására, mint amennyit a többségi gyerekek képzésére biztosít a minisztérium. Az elméleti líceumok esetében ez a különbség körülbelül 300 lej, míg a zene- és művészeti oktatásban a kisebbségi diákok 400 lejjel „érnek” többet. Pásztor Gabriella elmondta, ez a normatíva már januártól az iskolák

Több pénz jár a vidéki, kisebbségi, illetve a hátrányos helyzetű iskoláknak

Fotó: Mihály László/archív

rendelkezésére áll, és ha mégsem sikerül az összes kifizetést kieszközölni, azok korrekciójára törvényes határidőn belül sor kerül. „Arra viszont fel kell készülni, hogy a közeljövőben átszervezések következnek. Nem maradhatnak meg a kis létszámú osztályok, ezeknek az összevonására a következő tanévtől sor fog kerülni” – figyelmeztetett a vezérigazgató.

Péter Tünde Kolozs megyei főtanfelügyelő úgy vé-

li, fontos döntésről van szó. „A nemzetiségi oktatás mindig drágább, mint a többségi. Több pedagógusra, hosszabb oktatási programra van szükség, ezeknek a költségvetésük magasak. Azt még nem látjuk pontosan, hogy mennyire lesz elég ez az emelt normatíva, ez a következő hónapokban derül ki” – nyilatkozta lapunknak a főtanfelügyelő. Mint elmondta, a Kolozsvár külvárosaiiban működő többtantervű in-

tézményekben a magasabb normatíva folyósítása kétséges, mert sok az alacsony létszámú osztály, és ezek fenntartása is gondot okoz. Péter Tünde szerint elképzelhető, hogy a jövőben a román tannyelvű intézményekben is úgy döntenek, érdemes nemzetiségi osztályokat indítani. „A gyakorlat azonban azt mutatja, hogy egyelőre minden iskola ragaszkodik a már kialakult arculatához, nehezebben nyitnak az intézmé-

nyek, és nehezen épül ki a szülők és az iskolák közötti bizalom” – jelentette ki.

Nekik könnyebb

Bálint István, a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceum igazgatója úgy tartja, végre történt egy jó kezdeményezés a kisebbségi oktatás érdekében, az oktatáspolitikai tekintettel van a sajátos igényekre és lehetőségekre. „Azt remélem, hogy a megnövelt normatív támogatás kiterjed a segéd-eszközök vásárlására is, mert ezen a téren van jelentős többletkiadásunk” – foglalta össze elvárásait az igazgató. A határozattal azonban nem mindenki elégedett. Andrassy Árpád, a marosvásárhelyi 7-es számú általános iskola igazgatója úgy véli, hogy a szórványban fontos segítséget jelenthet ez a támogatási forma, a tömbvidékeken azonban elégtelen. „Tordán, ahol szórványban élnek a magyarok, vagy Temesváron, Aradon lehet tizenkét osztályos önálló iskola, Marosvásárhelyen pedig nem. Holott ha létezik önálló magyar iskola, akkor a konfliktusok nagyrésze kiküszöbölhető lenne” – mondta lapunknak az iskolaigazgató. ◀

A kolozsvári rendőrség letartóztatott egy 41 éves férfit, miután kiderült, hogy hamis személyazonossági igazolvánnyal csalt ki több ember-től nagyjértékű összeget Gina Pop, a helyi rendőrség szóvivője elmondta, az elkövető előzetesen alaposan tanulmányozta áldozatait, részletes információkkal rendelkezett magánéletükről. Jól felépített hazugságokkal közelítette meg azokat, akikből végül anyagi hasznot húzott. Egy esetben az egyik károsított távoli rokonaként mutatkozott be, és közös hozzátartozójuk sebészeti beavatkozására kért és kapott hatszáz eurós kölcsönt.

Nő az oltási kedv

Egyre többen kérik az új típusú influenza elleni oltást – számolt be a pozitív folyamatról az Egészségügyi Minisztérium tegnapi tájékoztatójában. Január 3-ig mintegy 210 ezer embert oltottak be országszerte, azóta az igénylések száma megtízszereződött, és valószínűleg hamarosan pótolni fogják a meggyenként kiutalt 120 ezer adag vakcinát. Szakértők szerint elengedhetetlen a gyors átoltottság, ugyanis a fertőzési arány az eddigi 3-4 százalékról 10 százalékra emelkedett.

Bíróság előtt a főügyész

Munkatársunktól

► Bírósági szakaszba került az előzetes letartóztatásban lévő Kiss Sándor ügye. A Kovászna megyei ügyészség bünyügyi osztályának főügyészét bizonyítékok hamisításával, illetve kenőpénz elfogadásával vádolják. Az ellene indult eljárásra azután került sor, hogy a rendőrség tetten érte, miközben egy általa vizsgált ügy bizonyítékait cserélte ki. Az illegális cseréért az ügy egyik vádlottjától csúszópénzt vett át. A bűncselekmény súlyosságát jelzi, hogy a brassói táblabíróság a letartóztatáskor, december 18-án, több mint négyórás kihallgatás után rendelte el

a háromszéki ügyész 30 napos vizsgálati fogságba helyezését.

Kiss Sándor volt az a megbízott ügyész, aki a tavaly márciusban kirobbant hamis gépjárművezetői igazolványok és lopott autók forgalomba irásának ügyét is vizsgálta. Ennek kapcsán az ügyészség 19 háromszéki lakost gyanúsított különböző bűncselekmények és szabálysértések elkövetésével. Közülük Kiss Sándor hat személy – rendőrtisztek, vezető-oktatók és magánszemélyek – ellen indított bünyvádi eljárást korrupció, vesztegetés, bünyszervezetben való részvétel, okirathamisítás és hivatali visszaélés gyanújával. A vád

szerint ezek a személyek 22, az Európai Unió területén ellopott autót írtak be forgalomba, valamely társuk, vagy olyan személyek nevére, akik nem is tudtak a tranzakcióról. Az autók között több, nagyjértékű luxusjárom is volt. A bűnbandát tavaly márciusban egy beépített rendőr segítségével leplezték és tartóztatták le. A nyomozás során kiderült, hogy Kiss Sándor a birtokában lévő terhelő bizonyítékokért cserébe négyezer lejt kért. Az összeget a megvesztegető két részletben nyújtotta át, az egyiket december elején, a másikat a letartóztatás napján. Kiss Sándort a pénz átvételekor érte tetten a rendőrség. ◀

A madéfalvi veszedelemre emlékeztek

ÚMSZ

► Bensőséges hangulatú ünnepségsorozat keretén belül emlékeztek a Madéfalva és a Hargita megyei önkormányzatok a madéfalvi veszedelem 246. évfordulójára.

A résztvevők a Siculicidium emlékművénél a katonai megtorlás négyszáz áldozata előtt rótták le kegyeletüket. A megemlékezést Szentés Csaba, Madéfalva

polgármestere nyitotta meg, de jelen volt Korodi Attila parlamenti képviselő, Gyerkó László szenátor, Sógor Csaba EP képviselő, Sófalvi László megyei tanács alelnök, Becze István és Szentés Antal megyei tanácsos, Ráduly Róbert Kálmán Csíkszereda polgármestere, valamint Veress Dávid Csíkszék Székely Nemzeti Tanácsának elnöke is. A helyi templomban tartott szentmisén a csík-

somlyói Pater Asztrik mondott beszédet, a szertartás után a helyi iskolások ünnepi műsorára került sor. A megemlékezők hangsúlyozták: fontos, hogy történelmi örökségünkre pontosan emlékezzünk, a nemzeti veszteségek a nemzeti tudás részét képezik. Az esemény-sorozatot a helyi kultúrotthonban rendezett emlékműsor zárta, amelyen nagy számban képviselték magukat a helyiek. ◀

HIRDETÉS

Önnek csak a céljaira és a megtakarításaira kell ügyelnie, a kedvező kamatokról mi gondoskodunk!

4,10%
éves kamat az
5.000 EURO feletti
6 hónapra
újonnan lekötött
betétekre

Már alacsony összegű betétnél is kedvező kamatok! Az OTP Bank munkatársai segítségével válassza ki az Önnek legmegfelelőbb megtakarítási formát és a legkedvezőbb kamatot.

www.otpbank.ro
0800 88 22 88

otpbank
Megbízunk egymásban

banki megtakarítások

Röviden

Tiltakozik Patapievici

Tiltakozik Horia Roman Patapievici, a Román Kulturális Intézet (ICR) igazgatója amiatt, hogy a parlament két házának kulturális szakbizottságai kedden 16 millió lejtől fosztották meg az intézményt. Ez az összeg, amellyel az ICR költségvetése gazdagodott volna a tavalyi büdzséjéhez képest. A 16 millió lejt – Mircea Diaconu liberális szenátor javaslatára – a Kelemen Hunor vezette művelődési minisztériumnak utalták a honatyák, arra hivatkozva, hogy a kulturális tárcának amúgy is nagyon szűkös a költségvetése. „A javaslattevők figyelmen kívül hagyták, hogy a Román Kulturális Intézet elnöklő 2010-ben az Európai Kulturális Intézetek Egyesületének (EUNIC) szervezete” – nyilatkozta az *Agerpres*-nek Patapievici. Az Intézet számára eredetileg 55 millió lejt irányztak elő erre az évre, a tavalyi összeg 38,482 millió lejt volt.

Suttogások és sikolyok a színpadon

Az évad harmadik bemutatójára készül a Kolozsvári Állami Magyar Színház: Andrei Șerban rendező Ingmar Bergman *Suttogások és sikolyok* című kultuszfilmjének színpadi adaptációját viszi színre. A rendkívül bensőséges hangulatú produkció a színház új stúdiótermében lesz majd látható, a nézőtér mindössze 75 férőhelyes. A *Suttogások és sikolyok* négy nőalakját Andrei Șerban rendezésében Pethő Anikó, Kató Emőke, Kézdi Imola és Varga Csilla játszzák. A január 24-i bemutató előadást négy nyilvános főpróba előzi meg: január 20. és 23. között este 7 órától a színház stúdiótermébe várják az érdeklődőket.

Felolvasóest a Kolozsvár Társaságnál

A Korunk Akadémia meghívására Kolozsváron olvas fel Bartis Attila és Kemény István. A január 12-én, kedden 18 órakor kezdődő írói est a Kolozsvár Társaság székházában teremt találkozási lehetőséget Bartis Attila és Kemény István írókkal, házigazda: Balázs Imre József, a *Korunk* főszerkesztője lesz. Január 13-án, szerdán 19 órai kezdettel a Iulius Mall bevásárlóközpont Cărturești könyvesboltjában lesz beszélgetés, itt olvas fel a két szerző román nyelven megjelent műveiből (Bartis Attila – *Tihna, Plimbarea*; Kemény István – versek Paul Drumaru *Transland* című antológiájából). Beszélgetőtársak: Balázs Imre József, Mihai Mateiu, Marius Tabacu.

Szentgyörgyön a könyvtár házhoz jön

Ha a zord időjárás, vagy öregség, netán betegség tartaná vissza a sepsiszentgyörgyi lakosságot attól, hogy könyvtárba menjen, a Megyei Könyvtár házhoz szállítja a kívánt olvasnivalót. Egyelőre csak a város lakóinak kedvez a program, de a könyvtár vezetősége reméli, hogy a példa ragadós lesz és más városok és községek könyvtárai is bekapcsolódnak a mozgalomba. A „mozgósított” könyvvállomány közel négyszáz kötetet számlál, nagyrészt román és magyar nyelven íródott. Közkedveltek a kaland- és romantikus regények.

Szellemi rehabilitáció

Rendkívüli nehézségekbe ütközik az erdélyi születésű és itt tevékenykedő Demeter Béla munkásságának rehabilitációja, aki falukutatóként, lapszerkesztőként, kisebbségi politikusként is alkotott – hangzott el a születésének százéves évfordulója alkalmából szervezett eseményen, Kolozsváron. Mint elhangzott, a Demeter Béláról szóló iratokat „a magyar levéltárakban dugdossák, a román titkosszolgálat levéltárában pedig szintén nem hozzáférhető”. Fennmaradtak viszont börtönfeljegyzések, börtönaplók, melyekből kiderül, hogyan halt meg. A hazaárulással vádolt Demeter Béla 1952-ben, Bukarestben (Jilaván) belehalt az embertelen vallatásba. Hetedmagával hantolták el egy tömegsírba.

Csíkszeredától Vietnámig

Iter Asiae: Angkor, a Khmerek birodalma című, vetítésekkel egybekötött élménybeszámolóját osztotta meg tegnap a hallgatósággal Fekete A. Oszkár Székelyudvarhelyen. A csíkszeredai vállalkozóval az előadás előtt beszélgettünk.

Antal Erika

► **Az Országjárók-Világjárók előadássorozat mai (tegnapi – szerk. megj.) témáját az ön délkelet ázsiai utazása szolgáltatja. Miért választotta épp ezt a célpontot?**

– A kíváncsiság vonzott oda. Amúgy is sokat utazom és mivel Délkelet-Ázsiában még nem jártam, a tavalyelőtt eldöntöttem, hogy meg kellene nézni. Néhány kollegával együtt egy kéthónapos utazáson vettünk részt. Kambodzsában, Vietnamban, Szingapúrban, Malajziában és Indonéziában jártunk. Nem volt semmilyen szakmai célja az útunknak, de mivel végzettségem szerint szociológus vagyok és nagyon sok antropológiát tanultam és sokat olvastam az Indonéz szigetvilágról, a Pacifikumról, az ottani emberekről, törzsekről, gondoltam, jó lenne elmenni és megnézni, hogy milyen ott.

► **A vetítésre, élménybeszámolóra alapozott előadás milyen forgatókönyvet követ?**

– Utazásunk élményeit kétrészes előadásban osztanám meg a tisz-

telt hallgatósággal, melynek első felében Kambodzsába kalandozunk, Angkor csodálatos világába. Bejárjuk Angkor Wat-ot, Angkor Tom-ot és több más nevezetes templomot, majd az országot átszelve Phnom Penh-ben szembesülünk a Vörös Khmerek hajmeresztő népirtásával. Látogatást teszünk a hírhedt Tuol Sleng börtönben, valamint ellátogatunk a Nemzeti Genocídium Múzeumba. Kambodzsát hajón hagyjuk el, lecsorogva a Mekongon Vietnamba, ahol előbb a Mekong Deltát, Saigont, majd végül Észak-Vietnamban, a csám birodalom központját, a My Son-t látogatjuk meg.

► **Hogyan készültek az útra és mit vártak, illetve mit kaptak?**

– Elsősorban az Indonéz szigetvilágba készültem, ami az út második része volt. Az utazás első részében Kambodzsában voltunk és az volt nekem a legnagyobb élmény, amire nem számítottam. Kambodzsáról mindaddig nem sokat tudtam. Az ott eltöltött két és fél hét alatt bejártuk Észak-Kambodzsát és egy olyan világ nyílt meg előttem, amire nem

számítottam, a művészeti örökség mellett az emberek is nagy hatással voltak rám, akiket azóta is csodálok. Olyan társadalom az övék, ahonnan a 70-es években kiirtották a nemzet értelmiségeit és a mostani 30-40 éves generáció nem tud írni-olvasni, semmijük sincs, de boldogak és remélik, hogy a világ jó irányba halad.

► **Hogyan készültek fel a látnivalókra?**

– Mi szándékosan úgy indultunk el, hogy semmit sem tervezünk meg előre. Annyit tudunk, hogy Szingapúrba fogunk repülni, onnan megyünk Kambodzsába, Vietnamba és onnan repülünk Indonéziába. Ennyi volt az előzetes terv, a többi a helyszínen alakítottuk, pont azért, hogy hagyjuk magunkat sodortatni a lehetőségekkel. Mentünk amerre láttunk, vagy

oda ahol valami érdekesség ígérkezett, a helyszínen vásároltunk útikönyveket, hogy tájékozódjunk a helyi nevezetességekről.

► **Lehet, hogy éppen ezért sikerült ilyen jól?**

– Részben igen, de ehhez kell az ember nyitottsága is, mert nem mindenki tud elindulni így, hogy nincs lefoglalva előre a szállás, nem tudja, mi fog történni. Nekünk éppen ez volt a lényeg.

► **Tervezi esetleg könyvben is megjelentetni útiélményeit?**

– Mindenképpen szeretném az utazásaimat összefoglalni, mássokkal is megosztani az élményeket, de ez nagyon sok munkát igényel. Egyelőre filmet készítek, egy Azerbajdzsánban filmezett anyagom dolgozom, amely egy másfél órás dokumentumfilm lesz.

Erdélyi hangulatok a Szemlén

Kánya Gyöngyvér, Budapest

► Jancsó Miklós *Oda az igazság* című filmjének vetítésével február 2-án veszi kezdetét a 41. Magyar Filmszemle. A február 8-ig tartó filmes seregszemlére összesen 384 alkotást neveztek be, de az előzsűrik szigorú ítészei alapján a versenyprogramba már „csak” kilencvenöt alkotás került.

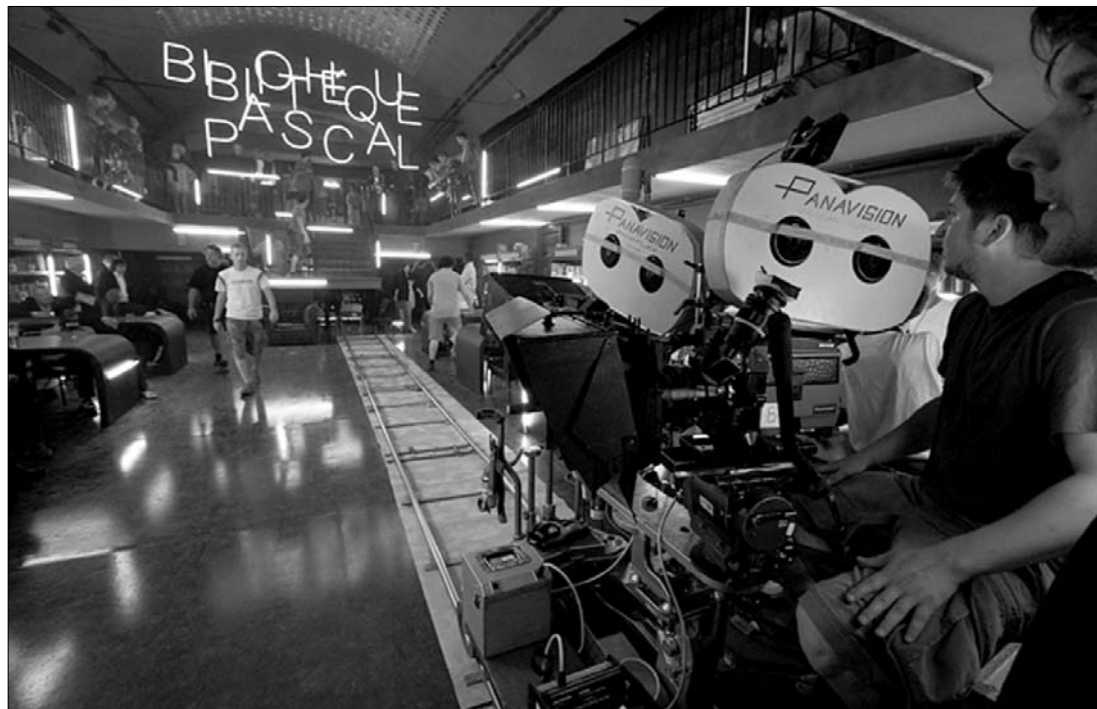
Lesz céges csapatépítő tréning, ahol narancssárga egyenruhába bújtatott emberek, csoportos egzecíroztatásnak vannak kitéve, lesz beszélgetős

tévés show, melynek készítői sárba tapossák vendégeik emberi méltóságát, ezenkívül bemutatásra kerül a férfi-női kapcsolat minden fázisa, megismerhetjük a kocserdi bunkerkészítőt, sírhatunk, kacaghatunk, izgulhatunk és felháborodhatunk, bejárhatjuk Erdély tájait, de akár Halász Judit-slagereket is énekelhetünk a 41. Magyar Filmszemlén. Az idei – kissé átalakított – szemlére ugyanis a legelképezetőbb témákban összesen 36 játék, 134 kisjáték, 169 dokumentum, 35 tudományos-ismeretterjesztő és

10 tévéfilm jelentkezett, amelyből összesen 356 alkotás nevezett a versenyprogramba is. A magas nevezési számra való tekintettel idén is előzsűrik tettek javaslatot a versenyprogram kialakítására, melynek keretében 16 játék-, 33 kisjáték-, 30 dokumentum-, 7 tudományos-ismeretterjesztő és 9 tévéfilm kerül vetítésre. A nagyjátékfilmek versenyében egy Erdélyhez szorosan kötődő alkotást találunk, Hajdu Szabolcs *Bibliothèque Pascal* című filmjét, amelyet Marosvásárhely különböző helyszínein

forgattak, tavaly március 30-a és április -e között. A különös életet élő fiatal romániai nőről, Mona Galdoról szóló film főszerzője Török-Illyés Orsolya, Hajdu Szabolcs felesége, aki Marosvásárhelyen végezte a Színművészeti Egyetemet. Orsolya édesanyja, Illyés Kinga pedig Vásárhelyen ismert és híres színésznő volt. Hajdu Szabolcsot is megragadta Vásárhely hangulata, ezért is választotta helyszíneként. A stáb forgatott a román tengerparton, Mamaia mellett, valamint néhány napig Brassó környékén is.

Nemzetközi szereplőgárdával, svédországi és erdélyi helyszíneken magyar-román koprodukcióban készítette el Elek Judit legújabb filmjét, a *Visszatérést*. A versenyprogramon kívül, a bemutató szekcióban helyet kapott alkotásban Demeter András, a temesvári Csiky Gergely Állami Színház művésze és a *Varga Katalin* című 16 éves Tankó Norbert látható. Apropos, *Varga Katalin*. Peter Strickland fesztiválkedvenc alkotását *Varga Katalin legendája* címmel végre megismerheti a magyarországi közönség is. Szerencsére az igencsak népes dokumentumfilmmezőnyben is találunk erdélyi neveket: a két éve kisjátékfilmmel jelentkezett Felméri Cecília most *Mátvás, Mátvás* című animációs riport-dokumentumfilmjével száll versenybe, míg Székely Róbert *Misike* című dokumentumfilmje egy, a város szélén élő kislány történetét meséli el. ◀

A nagyjátékfilmek versenyében egy Erdélyhez kötődő alkotást találunk, Hajdu Szabolcs *Bibliothèque Pascal* c. filmjét

Január 8., péntek

Az év 2. hete, eltelt 8 nap, hátravan 357 nap

Ma Gyöngyvér nevű olvasóinkat köszöntjük. A Gyöngyvér magyar eredetű női név, jelentése: gyöngytestvér; Arany János névalkotása a régi magyar Gyöngy névből, a *Buda halála* című művében. Holnap Marcell napja van. Vasárnap a Melániák és Vilmosok ünnepe. Hétfőn az Ágotákat köszöntjük.

Évforduló

• 1961-ben a franciák Algéria függetlensége mellett döntöttek az anyaországban és a tengerentúli megyében egyidejűleg tartott népszavazáson.

Január 9., szombat

• 1620-ban a pozsonyi országgyűlés felajánlotta Bethlen Gábornak a királyi címet, de ő csak a Magyarország fejedelme titulust fogadta el.

Január 10., vasárnap

• 1829-ben született Wein János bányamérnök, a budapesti vízvezeték-hálózat egyik tervezője és megalkotója.

Vicc

Vicces hirdetések:
• 3 szobás családi ház, utcára néző nagymamával eladó.
• Kiadó egy 3 szobás kony-

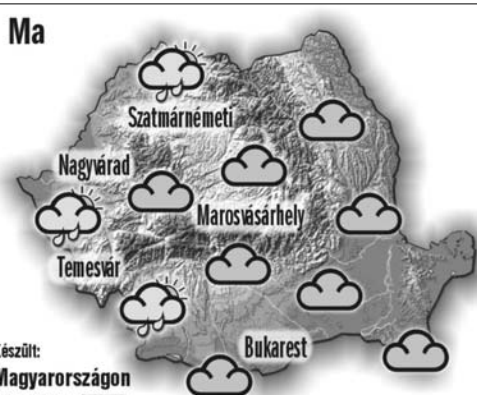
ha!
• Pénzt vennék áron alul, sürgősen!
• Részeges férjemet szeretném elcserélni valami használhatóbbra.
• Többszörös öngyilkossági kísérletet elkövető ifjú keresi hozzá illő párját. Jelige: Meghalok érted!

Recept

Gombás metélt konyakmártásban

Hozzávalók: 50 dkg metélt tészta, 20-20 dkg vargánya és rókagomba, 2-2 ek. olaj és konyak, 2 dl tejszín, 3 ek. petrezselyem, 4 dkg vaj, bors, só.

Elkészítése: A gombákat megtisztítjuk, megmossuk, ha szárított gombából készítjük, langyos vízbe áztatjuk, majd kis darabokra vágjuk. Serpenyőben olajat forrosítunk, beletesszük a gombákat, jól átsütjük, majd megsózzuk, borsozzuk. Szűrőkanállal kiszedjük, és félretesszük. A visszamaradt zsiradékba belekeverjük a konyakot, és felmelegítjük. Hozzáadjuk a tejszínt, jól összekeverjük, visszarakjuk a gombát, és meghintjük petrezselyemmel. Megfőzzük a tésztát, leszűrjük, tálba tesszük, és elkeverjük a vajjal. Ráöntjük a gombás mártást, összeforgatjuk, és azonnal tálaljuk.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

A következő napok időjárása

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet	
Arad	esőre, záporokra számíthatunk	7°C	4°C
Brassó	borongós idő várható	4°C	1°C
Bukarest	borongós idő várható	5°C	3°C
Csikszere	borongós idő várható	4°C	1°C
Kolozsvár	borongós idő várható	5°C	1°C
Marosvásárhely	borongós idő várható	7°C	3°C
Nagyvárád	esőre, záporokra számíthatunk	5°C	2°C
Szatmárnémeti	esőre, záporokra számíthatunk	5°C	4°C
Temesvár	esőre, záporokra számíthatunk	7°C	4°C

Töbnyire erősen felhős vagy borult lesz az ég, kisebb eső főként a nyugati, havazás pedig a hegyvidéki területeken fordulhat elő. A keleti, északkeleti szél megélénkül, néhol erős széllelkés is lehetnek.

Macskakaj

Horváth István

Gondolatjel

Visky István rovata

Gyakran örülünk egy vélemény kényelmének anélkül, hogy a gondolkodás és a keresés kényelmetlenségét felvállalnánk. Nincs is jobb dolog egy határozott véleménynél. Csak hogy egy vélemény sok forrásból származhat. Van ellopott vélemények, amelyeket innen-onnan emelünk át. Van az a vélemények, amelyek csak azért alakítunk ki, hogy a másikéval szembeméjünk. Olyan vélemény is van, amit éppen azért alakítunk ki, hogy hízelegjünk vele. És végül olyan vélemények is vannak, amelyek hosszú és gyötrelmes gondolkodás eredménye. Mielőtt elfogadnád egy véleményt, mindig próbáld megkeresni a forrást, amelyből származik.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)
Egy jobban fizető állás talán nagyobb anyagi biztonságot ad, de magánéletére nézve rossz lehet.
BIKA (IV. 21.–V. 20.)
Jó benyomást akar tenni valakire. Csak az a baj, hogy ezt főleg külsőségekkel akarja elérni.
IKREK (V. 21.–VI. 21.)
Az ön számára fontos a pénz és a szakmai siker. De mi haszna, ha boldogságát feláldozza?
RÁK (VI. 22.–VII. 22.)
Valamelyest előbbre jutott, vállalkozása több hasznot termel, és jobban működik, mint korábban.
OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)
Bizonyára zokon vett valamit, és nehezen tud megbocsátani. Pedig jobb lenne, ha mégis sikerülne, mert úgy megkönnyebbül.
SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)
Vannak napok, amikor azzal kell beérnie, ami van. Nem kell kiemelkedő eredményekre törekedni.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)
Ne irigyelje azokat, akik többet keresnek! Nem biztos, hogy ők boldogabbak is! A pénz nem minden.
SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)
Olyan helyeken fordul meg, ahol fontos embereket ismerhet meg. Használja ki a lehetőségeket!
NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)
Ha megőrzi higgadságát, akkor képes lesz rendbe hozni azokat a dolgokat, amelyeket elrontott.
BAK (XII. 22.–I. 20.)
Kellemetlen helyzetbe kerül, szüksége lesz egy barátira. Ne felejtse el azonban, hogy barátja nem vállalhat mindent.
VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)
Ha megteremti másokkal az összhangot, virágzóbb személyes és szakmai együttműködést hozhat létre.
HALAK (II. 20.–III. 20.)
Legyen kitartó, hamarosan a végére ér egy kimerítő munkának! Már az utolsó száz méternél tart.

***	ALMA ...; A HAJDANI KAZAH FÓVÁROS	A JELEK SZERINT	ÚJLATIN NYELV	AZ UTOLSÓ ELŐTTI BETŰNK	DRÓT-SZÁLAK!	PÉNZ (ARGÓ)	DIREKCIÓ	ILYEN CSÓ A MESSZELÁTÓ	SZEM ... TART; FIGYEL
FŐLTÉLENÜL									
... KICSÍ NÉGER (AGATHA CHRISTIE)				TELJESEN, EGÉSZEN KIS MÁRIA					
"... HAZÁM" (JÓZSEF ATTILA)					HORDÓ MEGRE-SZEGEDŐ				
***	EGYFAJTA FIZETÉS							TEMPUS	
	ELEMIBE JÁRO DIÁK							A FÖLD-SZINTRE HOZ	
ADY SZEMÉLY-NEVE						ÁLTALÁNOS (RÓV.)			
						MENEDÉK, OLTALOM			
J-NEK EJTETT BETŰNK			PAPAS; GÖR. SZ.NŐ						ORSZ FOLYÓ
			A DNS TARSÁ						
KEZDET-LEGES ÉPÍTMÉNY									
TISZTI RANG								MOTÍVUM	
								IDEAI	
CÍMER-MADÁR					KIVÁNDOR-LÓ ELHAGYOTT ORSZÁGA				

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Ágoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Lokodi Imre, Simon Judit, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zolt (Aktuális), Bogdán Tibor (Hátér), Darvas Beáta (Kultúra), Nagy Vajda Zsuzsa (Gazdaság), Turós-Jakab László, Vásárhelyi-Nyemec Réka (Sport), Farkas István (Média), Orosz Anna (Életmód), Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztők:
Osváth Annamária, Szász Pólika

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0770-101571 (Nagyvárád), Horváth István – 0788-822442 (Csikszere), Kovács Zoltán – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Csibi Márta – 0749-462069 (Gyergyószentmiklós), Kánya Gyöngyvér – +36 20 532 8751 (Budapest), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.
Szentiványi Márta

Adminisztrációs igazgató:
Szentiványi Márta

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353,

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó) Gyurka Lajos – 0788-488740 (Harghita), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénzügyalánnyal (mandat postal) közvetlenül a szerkesztőségéknél és előfizetés-szervezőinknél. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatalos kérelmekkel lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányász-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

MÉDIAPARTNEREK

Apróhirdetés
Eladó 2002-ben gyártott Suzuki GSX-R 1000 sportmotorkerékpár. 168 LE, 27 000 km-ben, kitűnő állapotban.
Írányár: 3150 euró.
Telefon: 0730-118704

agnus
RADIO 88.3 fm
naponta 03-08 és 12-15, csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIO
98.9 FM

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

Kolozsvári rádió
www.radiocluj.ro
95,6 MHz
908, 1583 kHz
Prima Rádió
87,9 MHz

r.a.d.i.o
88 f M

Szombat

2010. január 9.

DUNA TV
8.30 Magyar népmesék
9.20 Cimbora
10.15 Univerzum
11.10 Aranyszarvas
12.10 Divathét
12.45 Híradó, Időjárás-jelentés
13.00 Déli harangszó
13.05 Isten kezében
13.35 Élő népzene
14.00 Adventi Kalendárium
14.05 Szaíd ajándéka (családi film)
15.45 Marokkó - Ahol minden a lovak körül forog
16.25 A világörökség kincsei
16.30 Magyar grófnő Tangerben
18.00 Talpalatnyi Zöld
18.30 Mese
19.00 HÍRÓRA
Sport, Időjárás-jelentés
19.30 Kirakat
20.05 Muzsikás történet
21.05 Állomás (magyar filmsor.)
21.30 Mansfield Park (angol rom. dráma)
23.05 Lélek Boulevard
23.35 Oltalmazó ég (film-dráma)

m1
6.43 Hajnali gondolatok
9.00 Híradó
9.05 Sporthírek
9.10 Mézga család
9.40 Gyerekdalok
10.05 Spuri (auszt. sor.)
11.00 Ötösfogat (kalandfilmsor.)
11.30 Ókori kalandok
12.00 Teknőc a láthatáron
13.00 Déli harangszó
13.01 Hírek
13.05 Fogadóóra
13.35 Egészség ABC
14.05 Hogy volt?!
15.55 Stílus - Divatmagazin
16.25 Extra - Kultúrháttér
17.50 Az aranyrőzsa barlangja (olasz fant. kalandf.)
19.30 Úri házak titkai
20.30 Híradó
20.50 Sporthírek
21.00 SzerencseSzombat Luxor, Ötösloottó és Joker sorsolása
21.40 Megálmodtalak (magyar rom. film)
23.05 Hírek
23.15 Edmond (am. film-dráma)

m2
6.50 Ma Reggel
9.50 Történelmi képeskönyvünk
10.45 Úton - Franciaország
12.05 Élő hagyomány
12.30 Nóta
13.00 Déli harangszó
13.01 Natúra
14.15 Fogd a pénzt és jöttssz!
15.10 Magyarok az ember-evők földjén
15.40 Vízkincs
16.05 Helyet az ifjúságnak
17.20 Szilveszteri ihaj-csuhaj
18.50 Szarvassá válni
19.45 A jazz születésétől napjainkig
20.30 Mikrobi (rajzf. sor.)
20.40 Mirr-Murr kalandjai
20.45 Kiváncsi Fáncsi (rajzf.)
21.00 Híradó este
21.23 Időjárás-jelentés
21.25 Csiky Gergely: A nagymama (magyar színházi köv.)
23.20 Az öt zsaru (magyar filmsor.)
0.15 Magyar bulizene

RTL KLUB
7.30 Top Shop
8.00 Kölyökklub
Benne: Tsubasa kapitány, A mentőcsapat
10.25 Disney rajzfilmek
11.30 Hívjon! Játsszon! Nyerjen!
12.30 A dadus (am. vígj. sor.)
13.00 RTL Klub Híradó
13.10 Autómánia - Autósmagazin
13.50 Doki (am. filmsor.)
15.10 Daybreak - Időbe zárva (am. krimisor.)
17.00 Szökésben (am. krimisor.)
17.45 Nicsak, ki beszél! (am. vígjáték)
19.30 RTL Klub Híradó - Esti kiadás
20.00 Fókusz Plusz Magazin
20.30 A hihetetlen család (am. anim. film)
22.40 Pánikszoza (am. akcióthriller)
0.50 Ördögűző: Dominium (amerikai thriller)
2.55 Fókusz Plusz
3.25 Műsorszünet

TV2	TV 2
7.25 Tv2 matiné	
10.40 414-es küldetés	
12.00 Szurikáták udvarháza	
12.25 Babavilág	
13.25 Hegylakó (kan.-francia kalandfilmsorozat)	
14.20 A láthatatlan ember (amerikai filmsorozat)	
15.15 A kiválasztott - Az amerikai látnok	
16.10 Rejtélyek kalandorai (kan.-am. kalandfilmsor.)	
17.05 A Partiörség (auszt. tévéfilm sor.)	
18.05 Jackie Chan: Első csapás (hongk.-am. akció-vígj.)	
19.30 Tények Hírműsor	
20.05 Magellán - ismeretterjesztő magazin	
20.35 Casting minden (magyar zenés f.)	
22.40 Bordertown - Átkelő a halálba (am.-angol thriller)	
0.35 Casino Royale (angol vígj.)	
2.45 DAKAR 2010	

HÍR TV
8.00 Híradó
8.30 Soroló
9.05 Befutó - Az utánpótlás magazinja
9.30 BBC Reporters (ism.)
10.05 Felfedező
10.30 Arcok a liftben
11.05 Különkiadás
13.00 Déli híradó
13.30 Hungarorama, Közvetlen ajánlat
14.05 BBC Click
14.30 Negyedik (ism.)
15.05 Garázs
15.30 BBC Hard talk
16.05 Ősök tere (ism.)
16.30 Kő kövön (ism.)
17.30 Európai híradó (ism.)
18.00 Híradó
18.30 Célpont (ism.)
19.05 Sziluett
20.00 Híradó
20.30 Riasztás (ism.)
21.05 Civil kaszinó - Hűsbavogó kérdések, civil válaszok (ism.)
22.00 Híradó 21
22.30 BBC Hard Talk (ism.)
0.05 Vetítő - A nők országa
1.00 Műsorszünet

TVR 1
7.00 Pro patria
7.25 Az emlékek éneke
7.55 Jelek
8.25 Világgrázó előadás
9.00 Disney Klub
9.55 Vancouver 2010
10.00 Noé bárkája
10.30 Olimpiai magazin
11.00 Jó, mint az élet (ism.)
11.30 Hannah Montana (sor.)
12.00 Maria Dragomiroiu és meghívottai
13.00 Rajtunk Európa szeme
13.30 Zenediják Gálája
14.00 Hírek, időjárás
14.20 Sziluett-recept
14.55 Scott Joplin (am. dráma, 1977)
16.30 Mansfield Park (sor.)
17.30 Tévenciklopédia
18.30 Folklorikincsek
19.30 Előtte és utána
19.40 Szerelmek a képernyő mögött
19.50 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.10 Találkozunk szombaton

Vasárnap

2010. január 10.

DUNA TV
7.15 Mennyei poggyász (magyar film)
8.05 Cimbora
9.10 Hókusz-Pókusz Cirkusz
9.50 Állóképek - "rajzok egy élet tájáról"
11.45 Univerzum
12.45 Híradó 13.01 Vers
13.35 Élő népzene
14.05 Csellengők
14.30 Sportszerelem (magyar rom. vígj.)
15.35 Budapesti újévi koncert
17.15 Vannak vidékek
18.15 Kutyaélet
18.45 Mese
19.00 Híróra
20.00 Kikötő programjánló
21.00 Heti Hírmondó - Közéleti magazin
22.00 Ez Elvis (amerikai életr. dráma)
0.25 Dunasport
0.40 Időjárás-jelentés
0.42 Beavatás (ism.)
0.55 Duna színpad
1.40 Munkácsy Károly portré

m1
9.00 Híradó
10.05 "Így szól az Úr!"
10.15 Katolikus krónika
11.05 Rejteken élve (ism.)
11.55 Református magazin
12.25 Református ifjúsági műsor
12.30 Útmutató
13.01 Hírek
13.05 Ha én gazdag lennék
13.35 Hogy volt?!
15.50 Karácsonyi Cupido (francia minisor.)
16.35 Yorkshire-i szívügyek
17.30 Térerő
18.00 Panoráma
18.30 Magyarország története
19.00 Pécs 2010
20.00 Fótér - Pécs 2010
20.30 Híradó este, Sport-hírek
21.00 A szólás szabadsága
22.00 Volver (sp. vígj.)
0.05 Kultúrház
0.55 Esti beszélgetés Müller Péterrel
1.25 Hírek

m2
8.55 A kockásfülű nyúl
9.00 Magyar népmesék
11.20 Jacques Cousteau tengeri kalandjai
13.00 Déli harangszó
13.01 "Engedjétek hozzám..."
13.05 "Így szól az Úr!"
13.15 Katolikus krónika
13.40 Útmutató
14.05 Rejteken élve
14.55 Református magazin
15.25 Református ifjúsági műsor
15.30 Útmutató
16.00 Arborétumok, gyűteményes kertek
16.05 Világok on át
19.30 Filmsztárok a vadonban
20.30 Zsebtévé - Esti mese
21.00 Híradó este
21.25 Szűcs Judith jubileumi koncertje
22.20 Hét év házasság (francia vígj.)
23.50 Szemet szemért (am. thriller)
1.30 A jazz születésétől napjainkig

RTL KLUB
7.30 Top Shop
8.00 Kölyökklub
11.00 Így készült
11.35 Hívjon! Játsszon! Nyerjen!
12.35 meneTrend - Utazási magazin
13.00 RTL Klub Híradó
13.35 Doki (am. filmsor., 2001)
14.30 Tuti gimí (am. tévéfilm sorozat)
15.20 Nász-nap (amerikai filmsor.)
16.35 Titkos küldetés (am. akciófilm-sor.)
Közben: Hatósloottó-sorsolás
17.35 Csak veled (am. rom. vígjáték)
19.30 RTL Klub Híradó
20.00 Cobra 11 (német akciófilm-sor.)
21.00 Álomban már látalak (am. rom. vígj., 2002)
23.00 Heti hetes (talk show)
0.20 Gátlástalanul (am. akcióf., 1998)
2.00 Portré - Riportmagazin
2.30 Műsorszünet

TV2	TV 2
7.45 Tv2 matiné	
Benne: Kenguk, Levelek Félixától	
11.40 Mókás állatvilág (angol term. sor.)	
12.10 Dokik (am. filmsor.)	
12.35 Két Testőr - Életmódmagazin	
13.05 Stahl konyhája	
14.05 Száguldó vipera (am.-német akció-sor.)	
15.00 Tequila és Bonetti (am. tévéfilm sor.)	
15.55 Baywatch (német-am. kalandfilmsorozat)	
16.50 Áldott jó nyomozó (amerikai krimisor.)	
17.45 Meg vagyunk löve (amerikai vígj.)	
19.30 Tények Hírműsor	
20.00 Napló - Mérlegen a valóság	
21.05 Apollo 13 (am. film-dráma)	
23.45 Ha eljön Joe Black (am. rom. dráma)	
2.50 DAKAR 2010	
3.20 American Graffiti (am. vígj.)	

HÍR TV
8.00 Híradó
8.30 Soroló
9.05 Kő kövön (ism.)
9.30 Felfedező (ism.)
10.05 Péntek 8 (ism.)
11.05 Célpont (ism.)
Oknyomozó riportműsor
11.30 Napról napra
Belpolitikai összefoglaló
12.05 Civil kaszinó (ism.)
13.00 Déli híradó
13.30 Közvetlen ajánlat
14.05 Különkiadás (ism.)
A kultúra külön kiadásban
16.05 Arcok a liftben (ism.)
16.30 Befutó (ism.)
17.05 Garázs
17.30 GyógyHír - Egészségügyi magazin
18.00 Híradó
18.30 Hírvilág
19.05 Keresztmetszet
20.00 Híradó
20.30 Napról napra (ism.)
21.05 Kontraszt
22.00 Híradó 21
22.30 Értékmentés másként
23.05 Vetítő
0.05 Kontraszt (ism.)

TVR 1
7.10 A hit világa
9.00 Disney Klub
9.55 Vancouver 2010
10.40 Mondd, mi fáj
10.40 Akárcsak a könyvekben
11.30 A falu élete
13.00 Politikai agenda
14.00 Hírek, Sport
14.20 Késhegyen
14.45 Átváltozás
15.30 Utazó egy életen át
16.00 Dan Puric konferenciák (ism.)
17.00 Danutz Kft.
18.00 Hírek, Sport
18.10 Danutz Kft.
19.20 Loto 6/49 és Noroc sorsolás
19.30 Előtte és utána
19.40 Szerelmek a képernyők mögött
19.50 Sport
20.00 Hírek
21.10 San Antonio (francia-olasz-angol akció-vígj., 2004)
22.50 Amy Winehouse koncert
23.50 Szerelmek a képernyők mögött

Hétfő

2010. január 11.

DUNA TV
7.00 Hattól Nyolcig
9.00 Kirakat
9.30 Léptünk koppan ódon köveken
9.50 Aranyszarvas
10.55 Állomás
11.30 Család-barát
12.30 Kíváncsgóság
15.00 Híradó
15.10 Kikötő - Friss
15.20 Viaszfigurák és gondolatok
16.05 Magyar cirkusztörténet
16.35 Gényuszok gyerek szemmel
17.30 Heuréka! Megtaláltam!
18.00 Zorro (sor.)
18.30 Térkép
19.00 HÍRÓRA
19.35 Mese
20.00 Derrick (német sor.)
21.05 Egy olasz álom tündöklése és bukása
22.00 Az a dolgom, hogy csináljam
23.00 Sportaréna
23.30 Híradó, Sport, Váltó
23.55 Közbeszéd
0.20 Sajtó halál (magyar kísérleti f.)

m1
6.20 Hajnali gondolatok
10.00 Afrika gyöngyszeme
10.55 Nappali
13.01 Híróra
13.25 Kárpát Expressz
13.55 Szomszédok (magyar filmsorozat)
14.30 Roma Magazin
15.00 Domovina
15.30 Ez történt Ma reggel (ism.)
17.25 Körzeti híradó
17.35 Hírek
17.45 Teadélután
18.35 McLeod lányai (auszt. kalandfilmsor.)
19.20 A palota ékköve (dél-kor. filmsor.)
20.30 Hírek
20.50 Sporthírek
20.55 Időjárás-jelentés
21.00 Kék fény
22.00 Az Este - Hétfő
22.30 Gyilkos társak (kanadai thriller)
0.05 Prizma
0.20 Hírek - Időjárás-jelentés
0.30 Teadélután (ism.)
1.15 Nappali (ism.)
3.15 Prizma (ism.)

m2
6.50 Ma Reggel
10.00 Slovenski Utrinki
10.50 Nyitott stúdió
11.10 A Nagy vita (talk show)
11.40 SZÓSZ?!
12.30 Atjáró - Sorsok és történetek a Kárpát-medencében
13.01 Híróra
13.29 Kárpát Expressz
13.55 Záróra
15.35 Szabadlábban Erdélyben
16.25 Magyar rock
17.50 Sophie - a nem kívánt jegyesség
18.15 Múzeumtúra
18.40 Ez történt Ma Reggel
20.30 Az időjárás titkai
20.35 Marci
21.00 Caillou (rajzfilm)
21.00 Híradó este
21.20 Sporthírek
21.23 Időjárás-jelentés
21.25 Therese nővér.com
22.15 Tűzvonalban (magyar tévéfilm sor.)
0.05 Záróra
0.55 Gyilkos társak (kan. thriller)

RTL KLUB
7.00 Reggeli Ébresztőshow
11.05 Top Shop
12.25 A dadus (am. vígj. sor.)
13.00 RTL Klub Híradó
13.10 Hívjon! Játsszon! Nyerjen!
14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel
15.10 Dallas: Ahogy kezdődött (am. rom. dráma)
17.35 Második esély (sor.)
18.30 Mónika - A kibeszélőshow
19.30 RTL Klub Híradó
20.00 A Széf - Ki viheti el a milliókat?
21.00 Fókusz - Közzolgálati magazin
21.35 Barátok közt (magyar filmsor.)
22.15 Dr. Csont (am. krimisor.)
23.10 A felejtés ára (am. thrillersor.)
Utána: RTL-hírek
0.15 Vészhelyzet (am. filmsor.)
2.05 Reflektor - Sztármagazin

TV2	TV 2
7.25 Tények Reggel	
8.00 Mokka	
10.05 Babapercek	
10.30 Televíz	
11.25 Teleshop	
12.40 A titokzatos Schut (NDK-francia-jug. kalandf.)	
14.45 Kvízió	
15.45 Charly, majom a családban (német filmsor.)	
16.35 Bostoni halottképek (am. krimisor.)	
17.30 Bűbájós boszorkák (am. filmsor.)	
18.25 Joshi Bharat (talk show)	
19.30 Tények	
20.05 Hal a tortán	
21.10 Jóban Rosszban (sor.)	
22.20 NCIS (am. krimisor.)	
0.10 Különleges ügyosztály (am. krimisor.)	
1.10 Tények Este - Hírműsor	
2.10 Amikor egy bérnyilkos is több a soknál (am. thriller)	
3.45 Holló (kan. akciófilm-sor.)	
4.35 Műsorszünet	

HÍR TV
7.30 Soroló (ism.)
8.00 Híradó
Friss napi információk
9.05 Kontraszt
10.05 Különkiadás (ism.)
A kultúra külön kiadásban
12.05 Kő kövön (ism.)
12.30 Hírvilág (ism.)
13.00 Déli híradó
13.30 Hungarorama, Közvetlen ajánlat
14.05 Soroló (ism.)
14.30 Garázs (ism.)
15.05 Európai híradó (ism.)
15.30 Napról napra (ism.)
16.05 Péntek 8 (ism.)
17.05 Célpont
17.30 Paletta
18.00 Híradó
18.30 Panaszkönyv
19.05 Vonalban - politikai show (ism.)
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó
22.35 Lapzártá - Vitaműsor újságírókkal
23.05 Ősök tere
23.30 Pálya
0.05 World Híradó

TVR 1
7.00 Hírek, Sport, Időjárásjelentés
7.30 A vadló (sor.)
8.00 Ébresztő
9.00 Hírek, Sport, Időjárásjelentés
9.15 Ébresztő
10.10 Szerelmes Don Juan (filmsor.)
10.50 Szerelmek a képernyők mögött
11.15 A család sztárja (ism.)
12.15 Mondd, mi fáj
12.50 Vihar a palotában (filmsor.)
14.00 Hírek, Sport
14.45 Vancouver 2010
14.50 Rajzfilmek
15.00 Teleshopping
15.30 Krónika
17.00 Testvérek között (filmsor.)
19.40 Szerelmek a képernyők mögött
19.50 Sport
20.00 Hírek
21.10 Talk-show
22.10 A Grace klinika (sor.)
23.00 Családi bonyodalmak (filmsor.)
23.30 Jó, mint az élet
0.00 Hírek

TVR 2	PRO TV	ANTENA 1	PRIMA TV	DISCOVERY	SPORT.RO	ACASA	BUKARESTI RÁDIÓ
6.15 Teleshopping 7.00 Szépségközpont (ism.) 8.00 Miért ABC 9.00 Figyelem gyerekek! 10.00 Ég és föld között 10.35 Szabad a szembejövő sáv 11.30 Az én költségvetésem 12.00 Mágikus kó (ausztrál film) 12.35 Balkáni szokások 13.35 Figyelem, énekelnek 15.00 Természet és kaland 15.30 Közélel a világ 16.00 Ökológia 16.30 Sikerkép 17.00 Gitárok ideje 18.00 Szárnyalás a szívek felett (filmsor.) 19.00 Olimpiai magazin 19.30 Ki vagy, doki? (filmsor.) 20.30 Stúdió 24 (sor.) 21.00 Hóbarátok (német kalandfilmsorozat) 22.00 Hírek, Sport 23.10 Újra otthon (amerikai filmdráma, 2003)	5.15 Románia, szeretlek (ism.) 7.00 Felkészülni, kész, főzz! (ism.) 8.00 ProTv hírek, Sport 10.00 Gyagyás nyomozás (amerikai vígjáték, 1989, ism.) 12.00 Pro Motor - autós műsor (ism.) 13.00 ProTv hírek, időjárás 13.05 A pletykafészek (am. filmsor.) 14.00 Hip-hop szerelem (amerikai romantikus film, 2002) 16.15 Anyám! (amerikai vígjáték, 2007) 18.00 A kereső legendája (sor.) 19.00 Hétvégi Pro Tv hírek 20.30 X-Men - A kívülálló (am. akciófilm, 2000) 23.00 Árnyék nélkül 2. (amerikai thriller, 2006) 0.45 Arséne Lupin (francia-olasz-spanyol-angol kalandfilm, 2004)	7.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 9.00 Münchhausen báró kalandjai (angol-NSZK fantasztikus kalandfilm, 1988) 12.00 Benny Hill (sorozat) 12.30 Felicia 13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 13.30 Házastársi csetepaték 14.00 Szeretettből - Mircea Radu műsora 16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 16.35 Pénzügyi hét 17.00 Matilda (amerikai vígjáték, 1996) 19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 20.30 Énekelj ha tudsz - szórakoztató műsor 22.30 Hét év Tibetben (amerikai filmdráma, 1997) 1.00 Győzni Indianapolisban (amerikai film, 1969) 3.15 Híradó, Sport, időjárásjelentés	7.00 Kandikamera 8.00 Yin yang yo 8.30 Saman király (japán animációs film) 9.00 Kandikamera 9.30 Autóforum 10.00 Teleshopping 10.30 Kandikamera 11.00 Ingtatlan Blíz 11.30 Sport, diéta és egy sztár 12.00 Ötcsillagos otthon 13.00 Tisztán piszkos 14.00 Forró éjszakában (amerikai filmdráma, 1967, ism.) 16.00 A szeretet földje (amerikai kalandfilm, 1992) 18.00 Hírek, időjárásjelentés 19.00 Sport 19.30 A cseresznye a tortán (reality show) 20.30 A remény bajnoka (amerikai életrajzi dráma, 2005) 23.00 NCIS (amerikai krimisorozat) 0.00 Végtelen vágyak (ism.) 2.00 Hírek (ism.)	7.00 A túlélés törvényei 8.00 Mocsári favágók 9.00 Végzetes másodpercek 10.00 A legnagyobb mindent visz 12.00 Tuningőrület 2008 13.00 A túlélés törvényei - Ecuador 14.00 Piszkos munkák Peter Schmeihellel 15.00 Végzetes másodpercek 16.00 Állítólag - A végén csattan 17.00 Piszkos munkák 18.00 Amerikai favágók - Hurrikán közeleg 20.00 Verminators - Egy irtó jó csapat 21.00 Extrém vidámparki járművek 22.00 Time Warp - Amikor megáll az idő 23.00 Hogyan készült? 0.00 Katasztrófa: ahogy én láttam 0.30 Végzetes másodpercek 1.00 Cella-napló 3.00 A túlélés törvényei - Szahara	7.00 Sport Hírek 11.00 Horgászás 12.00 Labdarúgás: Andorra - Románia, Lettország - Románia 13.00 Sport Hírek 14.00 Wimbledon legendái - Bjorn Borg 15.00 American Gladiators 16.00 Amerikai favágóverseny 17.00 Labdarúgás: Románia - Magyarország '98, '01, '09 18.00 Sport Hírek 19.00 Labdarúgás: Románia - Anglia '81, '85, '94 20.00 Boxbuster 21.00 Hírek	9.00 Dona Barbara (filmsor.) 10.15 Rút kiskacsa (filmsor.) 12.15 Sohasem feledlek (filmsor.) 14.00 Blanco özvegy (filmsor.) 15.30 Elrabolt sorsok 16.30 Átkozott paradicsom (filmsor.) 17.30 A szerelem nevében (filmsor.) 19.30 Dona Barbara (filmsor.) 20.30 Napok romjai (angol-am. dráma, 1993) 22.45 A rút Betty (filmsor.) 23.45 Terra Nostra (sor.)	BUKARESTI RÁDIÓ magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó 15.10 Hétvégi magazin Marosvásárhelyi rádió 8.00 Jó reggelt, Erdély! Híradás, Telefonszolgálat, Nyelvőr, Világjáró 10.05 Térerő 14.00 Híradás, 120 perc. A hétvége eseményei, Jó rájuk emlékezni, Templomaink, Portréműsor, Kabaré, Vetélkedő 16.00 Híradó, Ótórai tea: Megy a magnó, Sűrűlt grádics, Régi rádiósok a mikrofon előtt, A hét zeneműve, Versműsor, Gramofon A hét zeneműve, Színek és formák KOLOZSVÁRI RÁDIÓ 2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, műsorism., sport 8.30 Térerő 9.25 Cifra palota 9.55 Hírek, műsorism. 15.00 Slágerlista 16.00 Hírek, műsorism. 16.10 Lemezlovarda 16.30 Falfirka 21.00 Láthatár 17.30 Sorok az operaszínpadon 17.55 Hírek, műsorism.
7.00 Esély és esélytelenség (ism.) 8.00 Természet és kaland (ism.) 8.30 A románok kincsei 9.00 Motomágia 9.30 Mosoly négy keréken 10.00 Farm - magazin 11.00 Falu Tv 11.30 Csavargó horgász (ism.) 12.00 A mágikus kó (sor.) 12.35 Piroska és a farkas (am. kalandfilm, 2004) 14.00 Lehet, hogy nem tudtad 14.25 Si 15.30 Jamie (sor.) 16.00 Atlasz 16.35 Zene 17.30 Vakációs kalauz 18.00 Szárnyalás a szívek felett (sor.) 19.00 Bajnokok 19.35 Videoterápia 20.30 Stúdió 24 (filmsor.) 21.00 Eureka (filmsor.) 22.00 Hírek, sport, időjárásjelentés 23.10 Düh (koprod. dráma, 2005)	7.00 Felkészülni, kész, főzz! (ism.) 8.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés 10.00 Hip-hop szerelem (amerikai romantikus film, 2002, ism.) 12.00 A pletykafészek (amerikai filmsorozat) 13.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés 13.05 Fogyasszanak kérem! 15.15 Anyám! (amerikai vígjáték, 2007, ism.) 17.00 A smaragd románca (mexikói-amerikai kalandfilm, 1984) 19.00 Hétvégi Pro Tv hírek, időjárás 20.30 Sebhelyek (amerikai akciófilm, 2001) 22.15 Hollywoodi őrző (amerikai akció-vígjáték, 2003) 0.30 Sebhelyek (amerikai akciófilm, 2001, ism.)	7.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 9.00 Hét év Tibetben (amerikai filmdráma, 1997, ism.) 12.00 Szindbád kalandjai (kanadai kalandfilmsor.) 13.00 Híradó, sport, időjárás 14.00 Énekelj, ha tudsz (ism.) 16.00 Híradó, sport 16.30 Mr. Bean (sor.) 17.00 Apósok akcióban (am.-német akció-vígjáték, 2003) 19.00 Híradó, sport, időjárásjelentés 20.00 SuperBingo Metropolis 23.30 Titkos küldetés (hongkongi akciófilm, 1981) 1.15 Nehéz napok (amerikai akciófilm, 1998) 3.00 Híradó, sport, időjárásjelentés 3.45 Titkos küldetés (akciófilm, ism.)	7.00 Kandikamera 7.30 Teleshopping 8.00 Yin yang yo 8.30 Saman király 9.00 Sport, diéta és egy sztár 9.30 A ház. építkezés és design 10.00 Teleshopping 10.30 Kandikamera 11.00 Levintza bemutatja 11.30 Flavours - 3 szakács 12.00 Kandikamera 12.30 A szeretet földje (am. kalandfilm, 1992, ism.) 13.30 A bevetés szabályai (sor.) 14.00 Effektus 30 15.00 Született feleségek (sor.) 16.00 Hipnózis - az ész játéka 17.00 Sztárok 18.00 Hírek 19.00 Sport 19.30 A cseresznye a tortán (reality show) 20.30 Anyacsere (reality show) 22.00 Effektus 30 23.00 NCIS (sor.)	7.00 Hogyan készült? 8.00 Mérnöki műtárgyak 9.00 Mocsári favágók 10.00 Tuningőrület 11.00 Autókereskedők 12.00 Amerikai hotrodok 13.00 Amerikai favágók - Hurrikán közeleg 15.00 Smash Lab - Motorcsónak - katapult 16.00 Állítólag - Nézők javasolták 17.00 A túlélés törvényei - Dél-Dakota 18.00 Hogyan készült 19.00 EVO - Egy toronyház születése 20.00 Mocsári favágók 21.00 Nagy durranások - Bismarck 22.00 Megrázó történetek - Arcátültetés 23.00 Rács mögött külföldön 0.00 Dühöngő világ - Országúti ámokfutó 1.00 Végzetes másodpercek 2.00 Rendőrségi elit alakulatok - Brazília	7.30 ProMotor 8.00 Hírek 9.00 Sport Hírek 10.00 Sport.ro Hírek 11.00 Labdarúgás: Románia - Anglia '81, '85, '94 12.00 Tenisz: Rafael Nadal - Novak Djokovic 13.00 Hírek 14.00 Wimbledon legendái: John McEnroe 15.00 Fogadás a félelemmel 16.00 Amerikai favágóverseny 17.00 Oltchim 18.00 Sport Hírek 19.00 Kézilabda: Oltchim - Itxako 20.30 A fény harcosai	7.00 A szerelem nevében (sor.) 9.00 Dona Barbara (sor.) 10.15 Rút kiskacsa (sor.) 12.15 Sosem feledlek (sor.) 14.00 Blanco özvegy (sor.) 15.30 Elrabolt sorsok 16.30 Átkozott paradicsom (sor.) 17.30 A szerelem nevében (sor.) 19.30 Dona Barbara (sor.) 20.30 Húgom, nem húgom (amerikai vígjáték, 2001) 22.15 Betty, a csúnya lány (sor.) 23.15 Terra Nostra	BUKARESTI RÁDIÓ magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 10.00 Egyházi műsor Marosvásárhelyi rádió 10.00 Híradás, Ultrarövid ráadás 11.00 Híradás, Gyermekműsor 12.00 Híradás 12.05 Igehirdetés, Délkör 13.00 Híradás 13.05 Itthon Erdélyben - faluműsor: Bodola, Brassó megye (ism.), Szól a nótá 14.00 Zenés üzenetek 16.00 Híradó 16.10 Zenés üzenetek 17.00 Vasárnapra válogattuk KOLOZSVÁRI RÁDIÓ 2.00 Éjszakai váltás 14.00 Műsorism. 14.05 Dalposta 15.40 Vidékről vidékre 16.25 Térerő 17.15 Rádióintenzív, baptista egyházi műsor 17.58 Műsorism.
7.00 Farm (ism.) 8.10 Piroska és a farkas (amerikai kalandfilm, 2004, ism.) 9.40 Világutazó 9.50 Lehet, hogy nem tudtad 10.00 Divathírek 11.00 Atlasz 11.30 Hírek, Sport, Időjárás 12.00 Falu tv (ism.) 12.30 Hírek 12.45 Elisa (filmsor.) 13.45 Teleshopping 14.30 eForum 15.00 Együtt Európában 16.00 Szépségközpont (sor.) 17.00 Elisa (filmsor.) 18.00 Euronews 18.15 Berlin, Berlin (sor.) 18.45 Csodák (sor.) 19.15 Anna (kan. filmsor.) 21.00 Az én költségvetésem 21.30 Közélel a világ 22.00 Hírek 23.10 Visszajátszások 0.30 Hírszerzők (kan. tévéfilm sor., 2006) 1.25 A düh (ism.)	7.00 Pro Tv hírek, Sport, Mi történik doktor úr? 9.55 Könyvbemutató 10.00 Fogyasszanak, kérem! 12.00 Fiala és nyugtalan (amerikai sorozat) 13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 14.00 A smaragd románca (mexikói-amerikai kalandfilm, 1984, ism.) 16.00 Fiala és nyugtalan (amerikai sorozat) 17.00 Pro Tv hírek 17.45 Happy Hour 19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárás 20.30 Csalóból csali (amerikai-kanadai vígjáték, 2005) 22.15 Mennydörgő robaj (amerikai-német-cseh akcióthriller, 2005) 0.00 Csalóból csali (amerikai-kanadai vígjáték, 2005, ism.) 2.00 Pro Tv hírek (ism.)	6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 9.00 Sajtószemle 10.00 Szindbád kalandjai (sor.) 11.00 Mr. Bean (ism.) 12.00 A szerelem talizmánja (filmsor.) 13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 14.00 Apósok akcióban (am.-német akció-vígjáték, 2003, ism.) 16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 17.00 Közvetlen hozzáférés 19.00 Híradó, Sport, időjárás 20.30 A vonatból kidobva (reality show) 22.30 Híradó, Sport, időjárásjelentés 23.30 Egyedülálló nő megosztaná 2. (amerikai thriller, 2005) 1.15 A vonatból kidobva (reality show, ism.) 3.00 A szerelem talizmánja (sor.)	7.30 Viharoslyom (ism.) 8.20 Sport Florentinaval 8.30 Teleshopping 9.00 Kandikamera 9.30 Haláli hullák (kanadai-amerikai vígjáték-sorozat) 10.30 Ötcsillagos otthon 11.30 Vita a konyhában 12.30 Teleshopping 13.00 Kandikamera 13.30 Teleshopping 14.00 Flash Gordon (filmsor.) 15.00 Haláli hullák (kanadai-amerikai vígjáték-sorozat) 16.00 Gyilkos család (amerikai film, 2001) 18.00 Hírek 19.00 Sport 19.30 Cseresznye a tortán (reality show) 20.30 Tisztán piszkos 21.30 Vita a konyhában (reality show) 22.30 Lököttek 23.15 Bristol-banda (amerikai vígjáték, 2005) 1.30 Hírek, időjárás (ism.)	7.00 Amcsi motorok 8.00 Motorkerékpár-építő VB 9.00 Hogyan készült? 10.00 Piszkos munkák - Vexcon 11.00 Miami Ink - A tetoválók 14.00 A legnagyobb mindent visz 13.00 Hogyan csinálják? 14.00 A túlélés törvényei 15.00 Állítólag... 16.00 Hogyan készült? 17.00 Miami Ink - A tetoválók 18.00 Újjáépítők - Egy 52-es teherautó 19.00 Nagy durranások 20.00 A túlélés törvényei - Kilauea-hegy 21.00 Hogyan készült? 22.00 Katasztrófa: ahogy én láttam 22.30 Megrázó történetek 23.30 Rács mögött külföldön 0.30 Dühöngő világ 1.30 Túlélés törvényei - A kulisszák mögött 2.30 Amcsi motorok	8.00 Hírek 10.00 Sport.ro Hírek 10.05 Hírek 11.05 Röplabda: Oltchim - Itxako 12.00 Sport Hírek 12.05 Labdarúgás: Románia - Magyarország 13.00 Hírek 13.05 Fogadás a félelemmel 14.00 Sport.ro Hírek 16.00 BoxBuster: Shane Mosley - Philip Holiday 17.00 Hírek 19.00 Információk 20.00 A fény harcosai 21.00 Hírek 22.00 Wrestling SMACK	7.00 A szerelem nevében (sor.) 9.00 Dona Barbara (sor.) 10.00 Szerelmek (sor.) 12.00 Sosem feledlek (sor.) 13.15 Betty, a csúnya lány 15.30 Elrabolt sorsok (sor.) 16.30 Átkozott paradicsom 17.30 Igaz történetek 18.30 A szerelem nevében (sor.) 19.30 Dona Barbara (sor.) 20.30 Aniela (sor.) 21.30 India 22.30 Éjszakai történetek 23.30 Terra Nostra (sor.)	BUKARESTI RÁDIÓ magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Kulturális mozaik Marosvásárhelyi rádió 11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság - Hasznos tudnivalók 12.00 Híradás 12.10 Művelődési hírek 12.35 Kispad - sportműsor 13.05 Zenés üzenetek 14.00 Délutáni váltás - tájékoztató és szórakoztató műsor 14.00 Hírnegyedóra, Örömegető - interaktív műsor 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.00 Híradás, Közérzet, Törvénytár 17.55 A nap hírei röviden KOLOZSVÁRI RÁDIÓ 2.00 Éjszakai váltás. 8.00 Hangoló 9.50 Hírek, műsorism. 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek, rendezvényajánló, műsorism. 16.15 Hétköznapi igazsága 17.00 Nap-óra 17.30 Zenelánc 17.55 Hírek, műsorism.

Jövés-menés a Liga I-ben

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

▶ Jivko Jeleu eddig az egyedüli érkező a Steaua élvonalbeli futballcsapatánál, amely a tegnapi kezdte meg a felkészülést a bajnokság visszavágószezonzárára. A 30 éves bolgár labdarúgót a Galaci Oțelulól igazolták át, s Ionuț Rada helyét kell majd betöltenie a bukaresti piros-kékek-nél. „Ha Sorin Ghionea is távozik, még egy középhátvédet kell hoznunk” – magyarázta Mihai Stoichijă vezetőedző, aki szerint mostantól csak érkezőkre kell számítani. A fővárosiak amúgy két edzőtábort terveznek, mindkettőt a törökországi Antalya-ba.

Tegnap fújtak gyülekezést a Medgyesi Gaz Metan együttesénél is, ahol idegenlégiósok és a Kolozsvári CFR-hez igazolt Bud nélkül kezdik az esztendő. A Galaci Oțelul tegnapi, idei első edzésén Buș (Tordai Arieșul), a szerb Branco Grahovac, Coțan és az egykori steauás Ochiroșii voltak az újonnan érkezettek.

Ma a Craiovai Universitateánál is befejeződött a vakáció, s immár új vezetőedző, a holland Mark Wotte irányítása alatt kezdik meg a felkészülést. A 49 éves szakember a tegnapi írt alá a szerződést a klubbal, és semmilyen célkitűzést nem tűztek ki számára. Ami a keretet illeti, Răducu a Caracaltól, míg Crăciun és Buleică a Craiovai

Gaz Metantól érkezett az Universitateához, s eddig csak Stoica igazolt át az Al-Hilalhoz.

A Vasluinál holnap, a Temesvárnál vasárnap, míg a Rapidnál, a Kolozsvári CFR-nél, a Dinamónál és az Urziceni-nél hétfőn lesz az összehajrási. Közülük a Béga-partiak keretében van a legtöbb változás, az érkezők között pedig ott szerepel Seps László. A hátvéd legutóbb a spanyol élvonalban

szerepel, mivel a Lisszaboni Benfica kölcsönadta őt a Racing Santanderhez. Seps most öt-éves szerződést kötött a Temesvárra, átigazolásiának értékét 2,3 millió euróra becsülik. A bánságiaknál játszik majd Cristian Mjija (Tolima), Dede (FC Arles) és Tiago Costa is (FC Vizela), de Contra is közel áll a hazatéréshez. A távozók között szerepel Borbély Balázs, valamint Dejan Rusici. Előbbi a Limasszol AEL-hez szerződött,

míg utóbbival szerződést bontottak. Vrsicset Szlovéniába adták kölcsön. A Kolozsvári CFR csak akkor hozhat új játékos, ha fizetési tízezer eurós tartozását egykori hátvédjének, Dorin Tomának.

Érdekes, hogy eddig épp a pénzügyi problémákkal küzdő Rapid első szerzeménye tűnik a legértékesebbnek, hiszen a bukaresti vasutasok megszerezték Elliot Grandint, a Marseille középpályását. ◀

A Steaua tegnap kezdte meg a felkészülést az élvonalbeli labdarúgó-bajnokság tavaszi szezonzárára

Fotó: Mediafax

Röviden

Folytatódik a pontvadászlat

Zilah–Kolozsvári U-Jolidon-mérkőzéssel folytatódik ma 18 órától az élvonalbeli női kézilabda-bajnokság. A találkozót a DigiSport élőben közvetíti. A kilencedik forduló holnapi programja: Rapid–Bákó, Nagybánya–Brăila, Resicabánya–Brassó, Galac–Buzău, Konstanca–Roman (13 óra, DigiSport). A címvédő Râmnicu Vâlcea-i Oltchim vasárnap a spanyol Itxakot fogadja a Bajnokok Ligája C csoportjában. A 19 órakor kezdődő mérkőzést a Sport.ro közvetíti élőben.

Érvényesült a papírforma

A vártak megfelelően nem sikerült győznie szerda este Sepsiszentgyörgy női kosárlabdacsapatának az Európa Kupa tizenhatodöntőjében. Az erdélyi gárda 85-57-re kikapott a vendég Zaragozától. A spanyolországi visszavágó jövő héten lesz. A sorozatban szereplő Aradi ICIM és a Târgoviște mérkőzése tegnapi lapzártánk után fejeződött be.

Megint lesz sportügynökség?

Miután az új kormányban a sportot a tanügyi tárcához csatolták, tegnap felmerült, hogy ismét létrehozzák a korábban megszüntetett Országos Sportügynökséget. Az erre vonatkozó terveket Doina Melinte, a volt Ifjúsági és Sportminisztérium illetékes államtitkára közölte a Mediafaxszal, miután beszélt az oktatási, ifjúsági és sport-ügyekért felelős tárca vezetőjével, Daniel Funeriuval.

Gólzápor Milánóban

Az AC Milan 5-2-re leiskolázta a vendég Genovát a labdarúgó Serie A 18. fordulójának szerda esti zárómérkőzésén. Az összetett állása: 1. Inter 42 pont, 2. Milan 34, 3. Juventus 33.

Hátrányban az Atlético

Kikapott az Atlético Madrid szerda este a labdarúgó Spanyol Kupa nyolcaddöntőjének első mérkőzésén. A fővárosi együttes 3-0 arányban maradt alul a Recreativo Huelva stadionjában. Ugyancsak szerdán a Villarreal 1-1-re remizett a Celta de Vigo otthonában, míg a Valencia hazai pályán kapott ki 2-1-re a Deportivo La Corunától. Seps László volt csapata, a Racing Santander 3-2-re győzött az Alcoron pályáján. A tegnapi három összecsapást lapzártánk után rendezték.

Kibérelték a Realt

Január 20-án egy barátságos futballmérkőzést is magába foglaló villámlátogatást tesz Tiranában a Real Madrid, az Albánia leg gazdagabb embereként emlegetett Rezart Taci meghívására. Az olajmágnás a spanyol sportsajtó tudomása szerint két és fél millió euróért „bérelte ki” aznapra a királyi gárdát, amely Florentino Pérez klubelnökkel az élen utazik az albán fővárosba. Ronaldóék ellenfele a Qemal Stafa Stadionban a helyi Superligában szereplő Gramozi Erseka lesz, amelynek elnöke Taci édesapja.

A Barca vezet a klubvilágranglistát

A 2009-ben minden lehetséges tróféát begyűjtött, legutóbb harmadik helyen álló spanyol Barcelona FC vezet a labdarúgás történetével és statisztikájával foglalkozó szervezet, az IFFHS aktuális klubvilágranglistáját. A legjobban rangsorolt romániai csapat a Steaua, amely korábbi helyezéséhez képest tizenhárom helyet javítva a 37. pozíciót foglalja el. A magyarországi alakulatok közül a Debrecen van a legjobb állásban, kilenc helyet lépve előre most a 97. A Manchester United az első helyről a harmadikra esett vissza, míg a Chelsea változatlanul a második.

Kofleré lett a Négysáncverseny

Síugrás

ÚMSZ

▶ Andreas Kofler nyerte meg a síugrók hagyományos Négysáncversenyét. Az osztrák sportolónak elegendő volt az első, oberstdorfi állomáson győznie, a Garmisch-Partenkirchenben és Innsbruckban elért negyedik helye, illetve a szerdai, bishofshofeni ötödik helyezése ellenére riválisai nem tudták letaszítani a trónról. Ő ugyanis társainál kevesebbet hibázott, folyamatosan jó pontszámokat vitt magával, kiegyensúlyozott teljesítményt nyújtott. Nem így honfitársa, Gregor Schlierenzauer, aki bár a második és a harmadik versenyt is megnyerte, szerdán elrontotta első ugrását, így amellyel, hogy csak hatodik lett Bischofshofenben, az 58. Négysáncverseny összetettjében csak a negyedik helyen zárt. A korábbi ötszörös bajnok finn Janne Ahonen a dobogó második fokára állhatott fel, míg a harmadik helyen a tavalyi győztes osztrák Wolfgang Loitzl végzett. A szerdai viadalt különben az osztrák Thomas Morgenstern nyerte meg, Ahonen és a svájci Simon Ammann előtt. A Négysáncversenyen elért eredmények a Világkupa összetettjébe is beszámítanak, Schlierenzauer pedig elrontott bishofshofeni teljesítménye miatt lecserült a második helyre, Ammann mögé. Tizenhárom fordulólal a vége előtt Kofler a harmadik a Vb-ban. ◀

Hănescu sérülése döntött

Tenisz

V. Ny. R.

▶ Románia hiába kezdte jól az Ausztráliában zajló Hopman Kupát, a teniszezők nem hivatalos vegyescsapat-világajnokságát, végül nem sikerült továbbjutnia a csoportkörből. A hagyományos perthi viadalt nyitányán legyőzték ugyan házigazdájukat, utána viszont Victor Hănescu megsérült a Tommy Robredo elleni csatában, így elbukták a spanyolok, majd tegnap az addig nyertlen

amerikaiak elleni párharcot is. Az Egyesült Államok elleni összecsapásra amúgy csak Sorana Cârstea állt ki, aki 6-2, 6-3-ra kikapott Melani Oudinótól. Hănescu sérülése miatt nem tudta vállalni sem a John Isner elleni meccset, sem a vegyespáros-találkozót, így Amerika 3-0-ra nyerte az összetettet.

Az A csoportban végül a spanyolok végeztek az első helyen, mivel tegnap 3-0-ra felülmúlták a házigazdákat. María José Martínez 6-4, 6-1-re verte Samantha Stosurt, míg Tommy Robredo 6-2, 6-4-re győzött

Lleyton Hewitt ellen. A vegyespárosban a spanyolok 3-6, 6-3 (10-7) arányban voltak jobbak az ausztráloknál. A **kvartett végeredménye:** 1. Spanyolország 3 győzelem/0 vereség, 2. Ausztrália 1/2, 3. Egyesült Államok 1/2, 4. Románia 1/2.

Spanyolország ezzel bejutott a holnapi döntőbe, s 1990 és 2002 után harmadszorra nyerveheti meg a Hopman Kupát, ha sikerül győznie a B csoport első helyezettje ellen. A B előjelű kvartettben, mint ismert, a britek, a kazahok, az oroszok és a németek szerepelnek. ◀

Volkswagen és KTM a topon

Tereprali

ÚMSZ

▶ A volkswageneseké volt a 31. Dakar Rali ötödik szakasza az autósok mezőnyében, a Copiapo és Antofagasta közötti 483 méteres táv megtétele után ugyanis kizárólag a német márka képviseltette magát a dobogón. A Dél-Amerikában zajló sivatagi tereprali szerdai speciálját az amerikai Mark Miller nyerte meg a spanyol Carlos Sainz és a katarai Nasszer al-Attjah előtt. A mezőny nagy vesztese a Mr. Dakarnak becézett Stéphane Peterhansel volt, aki technikai hiba miatt óriási hátrányba került. Az összetettben eddig élen álló francia pilóta csak a 33. helyre tudta bevinni a BMW-t, s ezzel vissza-

esett a tizedik helyre. Mintegy kétórás lemaradását már nehéz lesz ledolgoznia. Az élen Sainz áll Al-Attjah, Miller és az amerikai Hummeres, Robby Gordon előtt. A motorosok között, mint ismert, a hazai pályán rutinosan mozgó chilei Lopez Contardo (Aprilia) győzött, a két francia, az összetettben élen álló Despres (KTM) és Fretigne (Yamaha) előtt. A Red Bull Romaniacs versenyzője, Martin Freinademetz az 58. lett. Az osztrák származású, Nagyszebenben élő egykori Európa- és világbajnok snowboardos az idén egyedül képviseli Romániát, s a 35. helyen áll az összetettben. A szerdai etap nagy vesztese David Casteu volt a motorosok között, a végső győzelemre is esélyesnek tartott francia versenyző ugyanis elesett a mo-

torjával, és eltört a lába. A Sherco pilótáját azonnal a bivouacba szállították, s ezzel hétéves pályafutása során először kényszerült feladni a Dakar-ralit.

A quadosoknál ismét az argentin Patronelli győzött, míg a kamionok között az orosz Kamazos egység, a Kabirov–Belajev–Mokeyev-trió érte el a legjobb időt. Tegnap Antofagasta és Iquique között haladt a mezőny, s összesen 418 km mért szakaszt kellett megtenniük. A motorosok között ismét a spanyol klasszis, Marc Coma (KTM) volt a leggyorsabb, de az összetettet továbbra is a tegnapi etapon második Despres vezeti. Az autósok lapzártánkig nem értek célba.

Ma Iquique és Antofagasta között halad a mezőny, holnap pedig pihenőnapot tartanak. ◀

Szóban festett történetek

Kopacz Mária festőművész, író úgy gondolja, alkotás közben egy „önjáró” belső szövegnek tesz eleget

Festészeti kiállítások után irodalmi alkotással jelentkezett a marosvásárhelyi származású, Bukarestben élő képzőművész interjúalanyunk, akinek az aradi Irodalmi Jelen Kiadónál napvilágot látott, Abban az órában című történelmi regényét novemberben, a legutóbbi marosvásárhelyi nemzetközi könyvvásáron mutatták be. Beszélgetőtársunkat elsősorban az általa felvállalt művészeti ágak kölcsönhatásairól kérdezzük.

Antal Erika

► **Néhány évvel ezelőtt jó hangulatú kiállítással érkezett vissza szülővárosába, ezúttal egy regényt hozott az olvasóknak.**

– Szívesen emlékszem vissza arra a kiállításra, de minden jó kiállításomnak megmarad az emléke. Nagyon szívesen jöttem és jövőök Marosvásárhelyre, a szülővárosomba. Arra, hogy most egy könyvvel érkeztem, azt szokták kérdezni – és köszönöm, hogy nem kérdezte meg –, hogy miért fog neki egy képzőművész írni? Hogy is mondjam? Egyszerűen kényszeresen éreztem, hogy meg kell írnom ezt a történetet. Tehát nem könyvet, mert nem vagyok irodalmár és nem is szoktam írogatni, és ha nekifogok az írásnak, akkor nagyon nyomós okom van rá. Ez nem véletlen, mert egy-egy történet úgy alakul ki bennem, hogy szinte észre sem veszem, majdnem mint egy betegség, isten bocsá'. Előbb egy egész kis valami, egy mondat, az első, a második, valami kezd motoszkálni, a végén nekiülök és az írás saját magát műveli. Nagyon érdekes, biztos azért csinálom így, mert nem vagyok író. Egész egyszerűen egy belső szöveg jár, megy, működik, és nekem ennek eleget kell tennem.

► **Nem áll távol ez a képzőművészettől, nemhiába emlegetik társművészeteként. Ön is így látja?**

– Lehetséges, mert számomra nem áll messze egymástól a kettő. A lényeg az, hogy az ember valamit próbál kifejezni. Az szinte mindegy, hogy milyen művészeti formában teszi. Az biztos, hogy zenész soha nem leszek, és valószínű, hogy már szobrász sem. Az viszont megtörténhet, hogy még fogok írni, sőt, szívesen gondolok arra, hogy nekiülök és újabb regényt írok,

lehet, hogy éppenséggel valamiképpen ezt a most bemutatott regényt mesélem tovább. Ez egy mese, korhátáros, kizárólag felnőtteknek, és elképzelhető, hogy nekifogok és folytatom. Nagyon szeretem ugyanis az írásnak a folyamatát, és nagyon érdekel, hogy milyen képek és milyen történetek kerülnek elő valahonnan az agyam hátsó fiókjából, amelyekről nem is tudok, hogy ott vannak.

► **Ilyenkor hátrébe szorul a képzőművészet? Vagyis, amíg ír, addig nem fest?**

– Általában így van, ugyanis én egy lusta ember vagyok, és úgy érzem, hogy az aznapi feladatokat elvégeztem, ha megírtam valamit. Festegetni sem festek egész nap. Délelőtt festek, vagy írok, utána millió egyéb tennivalóm van. Van, aki egész nap képes a festőilvány előtt ülni és dolgozni. Én ha három-négy órát festek, utána olyan fáradt vagyok, mintha zsákot hordtam volna. Ha, mondjuk, két órát írok, úgy érzem magam, mintha az agyam leszívta volna. Ez nagyon jó fáradtság, boldog és büszke vagyok olyankor, mert úgy érzem, egész egyszerűen, mintha én lennék a leggazdagabb ember a világon. Nem érdekes ez? Lehet, ezzel igazolom, hogy vagyok, élek és valamit csinállok. Nem akarom azt mondani, hogy valami nyomot hagyok magam után az életben, mert fellengzős dolog lenne ezt állítanom, de ez a fáradtság egy euforikus fáradtság, amitől végtelen elégedettség tölt el.

► **Kevesen szokták elégedettnek tartani magukat. Ön a kevés szerencsés közé tartozik ezek szerint.**

– Igen, nagyon szerencsés vagyok, születésem óta annak tartom magam. Nagyszerű helyre jöttem a világra, egy nagyon jó családba, ahol egészen kis koromtól

állandóan mindenki mesét olvasott, beszélgetett velem, történeteket mesélt. Nagypám bankigazgató volt, és nagyon nagy társadalmi életet éltek, jöttek mentek a vendégek, nagy vacsorák és nagy ebédek voltak nálunk, és én az asztal alá bújva hallgattam, hogy miket beszélnek a felnőttek. Egész biztos: az, hogy az ember nem él ingerszegény környezetben, nagyon fontos, és ez nagyon meghatározta az én sorsomat is. A kezdetek tehát nagyon sokat számítanak, és nekem már ezzel is nagyon nagy szerencsém volt. Ezen kívül mindig ambicionáltak a szüleim, ilyen szempontból is könnyű dolgom volt, olyan természetes volt, hogy nekem valamit alkotni kell, valami szépet, jót, elsősorban azért, hogy a szüleim nagyon boldogok és büszkék legyenek – és hát azok is voltak.

► **Pályaválasztáskor egyből a képzőművészet mellett döntött?**

– Igazából hatéves koromban mondta édesanyám: ez a gyermek olyan szépen rajzol, olyan tehetséges, hogy ebből egész biztosan képzőművész lesz. Én akkor még nem nagyon értettem, mi az, hogy képzőművész, de nagyon jól hangozott, és éreztem, hogy anyu nagyon büszke lenne, ha én képzőművész lennék. Attól kezdve azt mondtam, hogy én képzőművész leszek. Aztán felvételiztem a kolozsvári egyetemre, a képzőművészeti akadémiára, elvégeztem a hat évet, és utána nagyon hamar elmondhattam magamról, hogy képzőművész vagyok. Elkezdtem kiállítani, furcsamód rögtön sikerem volt, szakmai sikerek értek, a közönség visszajelzése is pozitív volt, tehát én ebben is nagyon szerencsésnek érzem magam, mert a legtöbb kolléga egyetem után nehezebben találja meg a saját útját. Által-

A szerző felvétele

ban az szokott történni, hogy aki kikerül az egyetem vonzásköréből, és nem folytatja azonnal az alkotói tevékenységet, nagyon nehéz három-négy-öt év múlva visszakerülnie vagy folytatnia onnan, ahol korábban abbahagyta. Így vesznek el tehetségek, mert miután légüres térbe kerültek, már nem tudják, hogyan fogjanak neki. Könnyűnek tűnik így visszatekintve is. Biztosan tehettem volna többet is, de soha nem érdekelt a külföldi karrier, nekem elég volt az, hogy városomban, Kolozsváron, mert ott éltem, ismertek. Kolozsvár mellett több kiállításom volt Bukarestben, Marosvásárhelyen és máshol is, még Nyugaton is, mégsem céloztam meg, hogy Nyugatra menjek,

hogy ott galériát szerezzek magamnak... még azt sem tudtam, mi az a galéria.

► **Az önre annyira jellemző stílus mikor és hogyan alakult ki?**

– Erről nehéz beszélni. Ez egy folyamat, de már az elején sem próbáltam realista dolgokat alkotni, ugyanis bennem mindig több síkon futnak a történetek. Akkor is, amikor valakivel beszélgetek. Jelen vagyok, de, mint a felhők, beúsznak egyéb dolgok, amikről hallgatok természetesen. Ugyanígy voltam a festéssel is, azt is mondták rólam, hogy szürrealista dolgokat csinállok, de ezeket én tulajdonképpen nem érzem szürrealistának, hanem egy másfajta valóságnak. Ezt esetleg nem mindenki látja így, ezért tartanak

szürrealistának. És az az érdekes, hogy amikor elkezdtem írni, szinte ugyanúgy járt az agyam.

► **Voltak tanítómesterei vagy példaképei?**

– Ilyenkor fel szokták sorolni az egyetemi tanárokat, a neves elődöket. Én is nagy tisztelettel és szeretettel gondolok rájuk, de úgy érzem, nekem a szakmai bölcsőm az egyetem volt, az a léggör, ami ott körülvett, mert hat évig tulajdonképpen azt lehetett csinálni, amit az ember éppen akart. Nem annyira a tanárok hatottak rám, mint az, hogy feldúsítottam saját magamat. Akkor, ott lettem felnőtt és kezdtem el gondolkodni.

Folytatása a 2. oldalon

Kopacz Mária grafikusművész (1941, Marosvásárhely)

Marosvásárhelyen érettségizett, majd a kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskolán diplomázott. Egyetem után Kolozsváron marad, ahol számos kiállítással mutatkozik be. Egyéni tárlatai: Bu-

karest, Nagyvárad, Bazel, Zürich, Budapest, Bécs, Pisa. Saját könyvei mellett számos borítót tervez, illusztrál, szövegeket közöl különböző irodalmi, művelődési folyóiratokban. Bukarestben él.

MoziVászon Extra

Új év, (kevésbé) új sztorik

Farkas István

A sokat emlegetett gazdasági világválság és a torrenszók egyre növekvő száma ellenére a vezető hollywoodi stúdiók 2009-ben több filmet forgattak, mint az előző években. Ez persze azzal is magyarázható, hogy a legtöbb projektre már a válság előtt megvolt a pénz, ám az, hogy a filmek minden eddigénél nagyobb adóbevételt generáltak – a történelemben először az amerikai mozijegy-bevételek meghaladták a 10 milliárd dollárt – már nem írható a recesszió előtti idők számlájára. A sikeren felbuzdulva, a tengerentúli filmstúdiók még több munkát ígérnek a mozigépészeknek és a kritikusoknak egyaránt. De a román „filmgyár” is 1990 óta idén sokkal elő a legtöbb premierrel, a tervezett 22 produkció fele egész estés játékfilm. Hasonló bőséggel kecsegtet a magyarországi filmipar is: 2010-ben húsz játékfilm kerülhet filmszínházakba. No de lássuk, melyek lesznek a hazai mozikban az idei év legnagyobb(nak tűnő) remény-

ségei.

Hollywoodnak idénre sem sikerült kilábalnia az adaptáció- és remake-készítés kényszeréből. A produkciókat viszont olyan neves rendezők, színészek, operatőrök neve promózza, hogy a siker szinte garantált. Olyan agyon(fel)dolgozott klasszikus sztorikat láthatunk idén, mint Guy Ritchie Amerikában már tavaly bemutatott *Sherlock Holmes*-a, Tim Burton március 5-i bemutatására tervezett *Alice Csodaországbanja* vagy Ridley Scott május 14-re ütemezett, Russel Crowt villogtató *Robin Hoodja*, illetve az év végén bemutatásra kerülő, Rob Letterman által dirigált *Gulliver utazása*. A feldolgozásoknál tartva mindenképp meg kell említenünk a *Mortal Combat 4*, *Prince of Persia: Sands of Time* és a Tom Clancy-féle *Splinter Cell* elnevezésű videojátékokból tervezett egész estéseket is. A 2010-re tervezett remake-ek között az egyik legnagyobb meglepetés Oliver Stone 1987-ben Oscart nyert *Tűzdecapákja*, amelyet maga a 64 éves rendező „másodikol” meg, *A*

pénz sosem alszik alcímmel. Egy másik nagyreményű remake Desmond Davis 1981-es, *Titánok harca* című klasszikusa, amelyet Louis Leterrier vezényel. Emellett

szét, A halál ereklyéit, és mindezt olyan filmekkel fűszerezhetjük, mint a *Vasember 2*, *Szex és New York 2*, *Shrek 4*, *Toy Story 3* vagy akár az Antal Nimród ren-

Martin Scorsese *Viharszigetét*, kedvencével, Leonardo DiCaprióval a főszerepben, valamint a szintén „dikapriós” Christopher Nolan rendezte *Inception*ot.

Kapitány és katona című 2003-as filmmel bizonyító Peter Weir *The Way Back* című alkotása.

Magyarországról, mint jeleztük, idén szép számban érkeznek filmek, de reménykedjünk, hogy a mennyiség nem megy a minőség rovására. Az év legjobban várt alkotásai minden bizonnyal a már három évvel ezelőttre beharangozott első magyar sci-fi, a Hatvani Balázs rendezte *Sorsvonalak*, valamint a 2005 óta készülő *Tűskevár*. De személy szerint ugyanígy várom a *Boldogtalanok* című Füst Milán-darab alapján rendezett Czukorshow-t, illetve a magyar-román Aglaja Veteranyi *A gyermek a forró puliszkába esett* című önéletrajzi regényéből készített, Aglaja című produkciót. Csöppet sem várom, de ettől még idén vászonra kerül az *Üvegtigris 3*, a már megszületett felépítésben.

A várható romániai filmtermésre, az utóbbi időben idevágóan tapasztalt felívelés miatt, érdemes külön ki térnünk egy következő alkalommal.

A folytatások idén a magyar filmgyártást sem kerülik el: az Üvegtigris-sorozat harmadik darabja készül

júliusban megkapjuk az *Alkonyat* harmadik kiadását, az *Eclipse*-et, november közepén pedig *Harry Potter* hetedik kiadásának első ré-

dezte legújabb *Predator* „mitosz”. Természetesen eredetinek mondott produkciókban sem szenvedünk hiányt: megkapjuk

De borzolhatja a kritikusok kedélyeit Hunter S. Thompson *Rumnaplója*-nak Bruce Robinson-féle rendezése vagy legutóbb a

Karinthy Frigyes

Az egy és a semmi

Matematikai értekezés

Semmi alatt értjük a természetes számsor kiindulópontját, ahonnan jobb felé haladva következnek a pozitív mennyiségek. Egy alatt értjük a természetes számsor első stációját, a nullától kiindulva, a kettő és a három felé. Vagyis a természetes számsor tanulsága szerint semmi alatt értjük azt a mennyiséget, amely bal felé az egytől ugyanolyan messze van, mint jobb felé az egytől a kettő. A természetes számsor grafikus ábrázolásában a semmitől az egyig ugyanolyan távolságot szoktunk lemérni, mint az egytől a kettőig.

Minden számításunk, amennyiben gyakorlatra alkalmazzuk, erre a matematikai formulára támaszkodik képzeletünkben; hogy a semmiől úgy lesz egy, ahogy az egyből kettő lesz. A matematikának még nem sikerült kiutatni, hogy a két mennyiségkülönbség között valami eltérő mutatkozik.

Van szerencsém tehát új matematikai rendszeremet bejelenteni, mely hivatva van az eukleideszi világképből kiindulva, a Bolyai- és Einstein-féle rendszeren áthaladva, tüzetesebb és lelkiismeretesebb vizsgálat tárgyává tenni a semmi és az egy közötti különbséget, különös tekintettel az egy és a kettő

közti különbségétől való lényeges különbségére.

Aki e kissé bonyolultnak látszó formában előterjesztett merész állításomat a tudományban kötelező kétkedéssel fogadja, azt megnyugtatom, hogy felfedezésem nemcsak spekulatív megfontolás, hanem alapos gyakorlati kutatás előzte meg, a szóban forgó területen. Mielőtt ítéletet formáltam volna, a valódi tudós lelkes önfeláldozásával magam jártam be azt a vidéket, ahonnan adatokra volt szükségem – olyanféle módon, ahogy Livingstone járta be Közép-Afrikát, vagy Darwin, hogy az emberi nem eredetére vonatkozó feltevéseihez adatokat gyűjtson, vagy ahogy a mi Vámbérynk, néhány török és tatár gyököszó kikutatása közben nem restelt pár évre elfaradni a Himalája tövébe, a szabatoság kedvéért. Körülbelül ilyenféle módon jártam be magam is, hajtvva a tudományos lelkesedéstől, azt a két területet, mi a semmitől az egyig és az egytől a kettőig terjed, s melynek határai északra a Nincs, vagy ahogy a bennszülöttek hívják, a Nimolé folyó, délen pedig a Valami, vagy az otlakók dialektusa szerint a Na-Szo-Szó-hegység, és amelyeket az eddigi térképek két egyforma mekkoraságú szakado-

zott vonallal jelöltek, mint Cook és Peary előtt a sarkvidék topográfiáját.

Utazásom eredményéről az a negyvenhat, eddig megjelent és ötven, ezután megjelenendő kötet számol be, amit a tudományos világ, sajátos, eddig még nem értékelt kellőképpen. Elemi iskolák számára szeretném tehát néhány mondatban összefoglalni fölfedezésem eredményét: tanulságul és figyelemfelhívásul azok számára, akik naivan, tudatlanul indulnak el a Nincs folyó mellől, abban a hitben, hogy akkora utat kell csak megtenniük, mint Egy Valamitől Két Valamiig.

Ezek tudniillik nagyon tévednek. Mindaz, amit haladásról, fejlődésről, akarat és kitartás és tehetség érvényesüléséről az élet matematikája megállapít, az Egy Valami és Két Valami és Több Valami közötti útra vonatkozik: erre az útvonalra csakugyan érvényesek a törvények, melyeket erkölcsen és filozófia és művészet és irodalom leszőgezett. Az Egy Valami és Két Valami között van a Légy Okos, Légy Óvatos, Légy Előrelátó – a Dolgozz és Elj, az Addig Nyújtózkodj, Míg a Takaród Ér, a Munkálkodj, Míg Mécsesed ki Nem Alszik, a Légy Ügyes és Harcolj feliratú útmutatók sorozata: aki követi őket, bizonyára eljut a számsor követ-

kező állomására – egytől kettőig, kettőtől háromig, háromtól százmillió dollárig.

De a Nincs és az Egy Valami között nincsenek ilyen táblák – ha volnának, se mennél velük semmire: mert például hiába próbálnál addig nyújtózkodni, amíg a takaród ér –, egyszerűen azért, mert Nincstől az Egyig nincs takaród – és nem is munkálkodhatsz, amíg a mécsesed ég, mert nincsen mécsesed. De Nincstől az Egyig nincsenek is távolságmérő kövek – mert ezen az úton hullák fekszenek, összevevő, szétosztó és egy rakáson –, mert Nincs és Egy közt van a Hja, kérem, én nem tudok ezen segíteni – a Bocsánat, Most Nem Érek Rá, a Kérem, Az Igazgató Úr Most Nem Fogadhat –, mert Nincs és Egy közt van a gyilkosság és a téboly és a lehetlenség.

Nincs és egy között van a Rémület és az Elszántság. Nincs és egy között van az Ösztön és a Vallás, a Gonoszság és a Megváltás. Nincs és egy között van a Világ Felfedezése.

Mert tévedtek a matematikusok – a semmitől az egyig hosszabb az út, mint egytől százezermillióig – körülbelül akkora az út, mint az élettől a halálig.

(Forrás: Magyar Elektronikus Könyvtár)

Szóban festett történetek

Folytatás az 1. oldalról

► **Az írásra való hajlamot, kényszert mikor fedezte fel önmagában?**

– Ez a regény nagyon rég született, de ez előtt volt egy másik regényem is, egy rövidebb, amit szintén úgy írtam, hogy megláttam az első mondatot a levegőben, gyorsan leültem, aztán az első mondat írta a másodikikat, az a harmadikat és így tovább. Mindig nagyon jól szórakoztam vele, mert én sem tudtam, mi következik, olyan volt, mintha valaki diktálta volna a szöveget.

► **Ki olvassa el elsőnek az írásait?**

– A férjem. Szerintem tudja rólam, hogy én úgyis többször elolvasom, ezért nem bírál, nem mond kritikát róla. A fülem után megyek, mert a szavak zenéje, azok összecsengése, lehet, hogy másnak nem jelent semmit, de ha én jól érzem magam velük, azt mondom, hogy na, ez a mondat készen van.

► **A történetei reálisak vagy fikciók, vagy ez is, az is?**

– Sok minden van bennük. Minden éjjel rendkívül érdekesekeket álmodok, szinte kettős életet élek, mert olyan történetek részese és szereplője vagyok álomban, hogy az külön egy létezési forma. Végtelenül érdekelnek az emberek, az emberi sorsok. Nem bánom, hogy ki, csak meséljen nekem. Ezáltal úgy érzem, hogy több életet tu-

dok élni. Mindegy, hogy egy autóbusszmegállóban elmeséli valaki, hogy mi történt vele, vagy egy vidéki parasztszöszny mondja el élete történetét. A férjem szokott is csodálkozni, hogy tudom mindent, azért, mert végtelenül lenyűgöz, és én rögtön látom is azt, amit hallok. Azért ez nagy előny az írás szempontjából, hogy képzőművész vagyok, mert mindent látok képileg, a színeket, a formákat. Amikor nekem mesélnek, én azt rögtön látom és benne élek. Ezek a történetek teljesen beépülnek a lelkembe, mintha a sajátjaim lennének.

► **Megvan már a következő regényelképzelése is?**

– Van egy gyerekkönyv-tervem, ami jövő ilyenkorra, ha a jóisten megsegít, köteté változik. De elképzelhető, hogy, mondjuk, a hosszú téli délelőttökön, amikor nagyon rossz a fény és úgysem tudok festeni, leülök a számítógép elé és elkezdek egy történetet. Ez a regény is tulajdonképpen egy mese. Szeretek mesélni, nemcsak azt, ha nekem mesélnék. Nagyon szeretnék egy vásárhelyi történetet is megírni, Bodor kútjával kapcsolatban. Szeretnék mélyen magamba nézni, hogy megláthassam az őseimet. Borzasztóan zavar, hogy nem láthatom az úkapámat, úkanyámat és ki tudja, még milyen izgalmas emberek vannak a sorban hátrafelé, és nekem velük nagyon közeli kapcsolatunk kellene legyen.

Részrehajló felelősség

Az elnök
újévi üzenetei
Csizmadia Ervin
hvg.hu

2010. január 1-jén ötödik újévi üzenetét mondta el Sólyom László köztársasági elnök. Tekintettel arra, hogy az idén nem pusztán parlamenti, de köztársaságielnök-választás is lesz, talán nem haszontalan, ha röviden mérlegre tesszük a hivatalban lévő elnök – újévi köszöntőiben is megmutatózó – politika-felfogását, illetve annak változásait.

A civil társadalom szószólója. Sólyom Lászlót 2005-ben a „civil” fedezték fel, s az ő ajánlásukra (bár a Fidesz határozott támogatásával) lett köztársasági elnök. Az egész elnöki periódus során – az újévi üzenetekből kiolvashatóan – az elnök „civil” jellege mit sem változott. Az üzenetekben – egyre erősödő hangsúllyal – a társadalomhoz fordul és a társadalom fokozott politikaformáló szerepére hívja fel a figyelmet. A 2006. január 1-jei üzenetben a kiindulópont a társadalom, az állampolgár, a választók, „mi”. Az elnök ideálja a „felelős ember”, aki „ad magára, megköveteli, hogy ne akarják teljesíthetetlen ígéreteikkel vagy mások kárára megnyerni a támogatását”. 2007. január 1-jén – már Őszöd után – az elnök a politika és a társadalom közötti kölcsönös megbecsülésről beszél, de ennek feltétele, hogy mindkét fél legyen képes áldozatot hozni. A társadalom úgy, hogy feláldozza közvetlen érdekei egy részét a közös ügyek érdekében, a politika úgy, hogy nem eszköznek, hanem célnak tekinti az állampolgárokat. Az állampolgár csak akkor tisztelheti a politikát, s csak akkor várható el áldozat tőle, ha tájékozott: „Mindekelőtt világosan látnunk kell, mik a célok, milyen út vezet oda, mi a menetrend és mik az alternatívák”. 2008. január 1-jén – nyilvánvalóan a kormányzati szemléletmódot bírálva – így fogalmaz: „Az ország állapotát nem lehet csak gazdasági adatokkal jellemezni”. (...) Ellentétben a 2006-os és 2007-es beszédekkel (amelyekben még számos intelmet intézett a politikához és a pártokhoz), itt lényegében csak a civil társadalomhoz szól, s országjárásai tapasztalataiból kiindulva azoknak a civileknek (egyéneknek és közösségeknek) a példáira hivatkozik, akik „függetlenül magukat a megosztástól, de nem is húzódnak vissza a magánéletbe”. „A civil szerveződések immár nélkülözhetetlenek az ország számára” – mondja, nyilvánvalóvá téve, hogy számára (a kormányzattal való romló együttműködése idején) továbbra is ez a szféra a legfontosabb irányító. A némi idealizáló 2008-as be-

szédhez képest a 2009. január 1-jei beszédben már – új elemként – felszólal némi „társadalomkritika” is, hiszen az elnök – a gazdasági válság kapcsán – a lakossági megtakarítások hiányát is megemlíti, s hallgatóságát a saját erőforrások (pénz, idő, egészség) bölcsőbb beosztására szólítja fel. (...) Végül a néhány nappal ezelőtt, 2010. január 1-jén elhangzott utolsó ünnepi szónoklatban újrakezdésről beszél, amiben a politikának is szerepe lesz. „De csalódnai fog, aki az újat, s az ahhoz képzelt jót csakis kívülről, a politikától várja”. Mindezt arra alapozza, hogy az elmúlt években a választópolgárok megtapasztalták erejüket, hiszen szavazásaikkal fontos belső változásokat indítottak el.

A politikai közeg és a pártaréna kritikusa. Az elnök kezdettől fogva kritikus a politikai közeggel kapcsolatban. Mindjárt első beszédében – a 2006-os választási évre előtekintve – nagyon keményen fogalmaz, amikor a rendszerváltás utáni politika „súlyos bűneként” aposztrofálja, hogy az nem szüntette meg az ellenségek alapozott politikát és kampányt. Az elnök arra lenne büszke, „ha Magyarországon nem lehetne lejárató kampánnyal választást nyerni”. Ugyancsak sokszor idézett gondolata, hogy „demokratikus, alkotmányos pártok versenyeznek, s nem viszi romlásba az országot, bármelyik győz is”. 2007. január 1-jén viszont már nem csupán általánosságokban fogalmaz, hanem a politika határozottabb változását sürgeti, hiszen a pártpolitikai megosztottság lehetetlenné teszi a „mindenkit érdeklő” politikai kérdések tisztázását. Ezúttal (indirekt módon ismét csak Őszödre utalva) a politika erkölcsi dimenziójának szükségességét emeli ki. Az országban uralkodó pártpolitikai megosztottság egyébként sem valós társadalmi megosztottságra épül, hiszen – „felmérések is mutatják” – „az ország alapjában véve egységes”. A 2006–2007-es heves pártpolitikai mondanivaló és állásfoglalás után a 2008. évi beszédnek nincs pártpolitikai vetülete, legfeljebb áttételesen. Az elnök a civil életből vett példák felsorolása nyomán felteszi a kérdést: „Akarjuk-e, hogy ami kicsiben működik és jó, az országosan is úgy legyen? Tudjuk-e, hogy az emberek ez a belső hozzáállása nem kis ügy, hanem éppen ez a legfontosabb?”. 2009-ben tovább erősíti ezt a vonalat, amikor nem a politikásokhoz, hanem a „jóakarátú emberekhez” kíván szólni, mert bennük látja a kulcsot a politika légkör romlásának megállításához. Érdekes módon a 2010. január 1-jén elmondott utolsó elnöki beszéd emlékeztet a leginkább az elsőre. Itt – a „remény” je-

gyében – visszatér a 2006. január 1-jei beszéd logikájához. Mindkét köszöntőben igyekezik „előírni” bizonyos viselkedéstípust a pártok számára. 2006-ban azt, hogy a negatív, ellenséges magatartást vessék ki kampányszervezőik közül. 2010-ben pedig azt, hogy a választások eredményeképp „új hangvételű kormányzás és új típusú ellenzékiesség” jöjjön létre.

A megsértett civil öntudat. Az ünnepi beszédek néhány elemének felvillantásából is kitűnik legalább két dolog: 1. Sólyom Lászlónak határozott, következetes politikaképe van. 2. Ez a politikafelfogás élesen szemben áll a másik oldal politikafelfogásával, s döntően ez magyarázza a baloldali kormányzat és az elnök közötti, kezdettől fogva tartó – enyhén szólva is – hűvös viszonyt. Nyilvánvaló, hogy

Sólyom László köztársasági elnök

az elnök gondolkodásának tengelyében egy eredendően konzervatív gondolat áll: az öngondoskodó, öntudatos és erényes (nem az államból élőkódó) polgár. Az újévi köszöntőkben erről az „embertípusról” beszél a legtöbbit. (...) Ahogyan romlik a viszonya a kabinetekkel, úgy válik egyre preferáltabbá számára az öntudatos, cselekvőképes állampolgárok közössége, s úgy szorul egyre hátrább a pártpolitika. Ugyanakkor a magyarázat is megvan a pártpolitika viszszaforrására: Sólyom úgy ítéli meg, hogy a korábbi kormány egyértelműen, de a mostani is jórészt a civil szempontokkal ellentétben kormányoz, azaz e kormányoktól nemigen várhatja a számára alapvetően fontos értékek érvényesülését. A 2010-es köszöntőben egyértelműen ki is mondja azt, amit a korábbi években még nem: „Ha azonban egészen konkrétan a magyar társadalom megbékélésére is gondolok, az nem választható el az újrakezdéstől... Magyarország békességét csak új ala-

pokon lehet elérni és megteremteni”. Ezzel a nagyon masszív politikaképpel függ össze az elnök kezdettől fogva konfliktusos viszonya a kormánydallal. A kormányoldal politikafelfogása döntően a makrogazdasági logika érvényesítésén alapul, s ez az elnök számára minimum egyoldalú. Ez a logika persze (mint azt már Gyurcsány Ferenc is hangsúlyozta első őszi beszédében) nem csak kiigazítást, vagy megszorítást jelent, hanem elsősorban „átfogó reformokat”. Ehhez képest az a szélesebb befogadói közeg, amelyhez Sólyom László is szólni kíván, reformokat nem, kiigazítást alig, míg megszorítást sokkal inkább félfeledezni. Az elnök újévi ünnepi megszólalásaiból voltaképp a civil társadalmi kapacitások kihasználatlansága miatti csalódottság árad, vagy legalábbis annak

együttműködő példákat átvesszük. Ezt elvben akár el is fogadhatnánk, hiszen ki mondaná magáról, hogy nem az együttműködés híve. Ám a pártok közötti együttműködés sokkal bonyolultabb kérdés, mint hogy arra vonatkozóan a civil társadalomból vett példák irányadók lehetnének. A beszédek elmulasztják a pártok közötti esetleges közös pontokat megkezelni. (...) De egy ugyancsak az újévi időzített üzenet, nevezetesen mégis figyelemre méltó. Ő ugyan nem köztársasági elnök, csak egy hatalomra készülő párt vezetője, de írása példaértékű, hiszen azon tényezők hosszú számbavételén alapszik, amelyek büszkeséggel tölthetik el (történelmileg megtanult tulajdonságoktól kezdve, mint amilyen a találékonyság, a Forma 1-es sikereken keresztül a jól ismert brit sense of humourig és sok minden másig) a briteket. A végkövetkeztetés persze itt is az, hogy a toryk fogják megújítani Nagy-Britanniát, de mielőtt ehhez a végkövetkeztetéshez a szerző eljutna, hosszasan sorolja az angolok közös ügyeit, büszkeségük közös forrásait. (...) Feltűnő, hogy mennyire hiányzik egy effajta szemléletmód, különböző pártokhoz tartozó emberek közös sikereinek és eredményeinek említése a magyar köztársasági elnök valamennyi újévi beszédéből. Ami persze egy még mélyebb dologra figyelmeztethet: lehet, hogy nincsenek ilyen közös sikerek vagy azokat nem tudjuk közös sikerként megélni? Ha ez így van, akkor erről kell igazán mélyen elgondolkoznunk.

Drága elnök úr!

Szabados Gábor

HÓCIPÓ

Hócipó: Drága köztársasági elnök úr!...

Sólyom László: Nono!... De kérem!...

H.: Bocsanat, drága köztársasági elnök úr, ha elragadtattam magam, de Ön ragadtatott el engem. Az Ön nemzetegyesítő újévi beszéde, amelyet lelkes, egyben áhítatos optimizmussal hallgattam és néztem meg...

S. L.: Hányszor?

H.: Természetesen sokszor, annyiszor, amíg végül betéve nem tudtam. (...) Ön mindig emberi köztársasági elnök, de most talán még inkább az volt. Emberibb is és köztársasági elnökibb is. Az Ön újévi beszédének – ne kerteljünk: szózatának – üzenetei, felhívásai szinte utasításterüen csengenek vissza fülünkben, és ez nagyon jó érzés, mert végre tudjuk, mit kell tenni.

S. L.: Ez volt a célom. Ezért érzem úgy, hogy emberibb és köztársasági elnökibb voltam.

H.: Könnyeztem is.

S. L.: Hányszor?

H.: Tulajdonképpen egyszer, de végig. Az elején elkezdtem, azután abba se tudtam hagyni. Optimista könnyfátyolon keresztül tekintettem az Ön által elének vetített jövőbe. Annál a résznel még

szívrávnót is láttam, amikor az tetszett mondani: „Honfitársaim! Négy évvel ezelőtti újévi beszédemben is – 2006 is választási év volt – azt mondtam, hogy a felelős ember ad magára. Alaposan megvizsgálja az ígéretes és ígéretgőz hitelességét. És persze – teszem hozzá azt – mérlegeli azt is, milyen teljesítmény nyújtottak, hová juttatták az országot azok, akik korábban már kormányoztak. És akik nem, azoknak van-e fedezetük, képességük a jelszavaik valóra váltására...”

S. L.: Ezek szerint értette, mire célok.

H.: Mindannyian értettük. A Kárpát-medencében és azon túl, szerintem nemcsak a földgolyón, hanem az univerzumban is.

S. L.: És az a rész, amikor azt mondom, hogy: „Mára sok tapasztalattal lettünk gazdagabbak. Megérettük, hogy választási döntésünknek súlya van. Megtapasztalhattuk saját erőnket. A választópolgárok erejét. ... felelőssége teljes tudatában kell dönteni minden választópolgárnak arról, kinek ad felhatalmazást...”

H.: Ez az egyik kedvenc részem. Meg mind, a többi. Én már nagyon, de nagyon tudom, hogy kire kell szavaznom. Felelősséggel. És kire nem. De hadd nyugtassam meg: ha más okból nem, az Ön beszéde hatására minden felelős honpolgár ugyanúgy tudja ezt, mint én. Végre ismét egységes lesz a nemzet. Köszönhetően Önnek.

S. L.: Attól tartok, lesznek, akik nem igazán felelősen szavaznak majd.

H.: Én remélem, hogy ők majd megnehezítik magukat. Az igazi, a felelős kormány felelősségre kell vonja a felelőtleneket. Hogy tényleg újrakezdhesük. Mert itt most annak kell bekövetkeznie: újrakezdesnek. Ahogy Ön mondta: „Magyarország nagyon megérett már a megújulásra, a 2010-es választási év alkalmat kínál a politikában és a közügyekben is az újrakezdesre.” Ha szabad kiegészítenem az Ön gondolatát: Magyarország nemcsak megérett az újrakezdesre, hanem már túlért. (...)

H.: Megengedi köztársasági elnök úr, hogy még idézzek Öntől?

S. L.: Tessék, kérem!

H.: (...) „Az új helyzetben új hangvételű kormányzásra és új típusú ellenzéki szerepre van szükség.” Ha szabad úgy értenem, a nemzetrontó kormányzást fel kell váltsa a nemzetépítő kormányzás, az elmúlt csaknem egy évtizedes hős ellenzéki szerepet pedig el kell felejteni, és az új ellenzéknek végre együtt kell működnie az új alapokra építő kormánnyal. Ezt bizonyára a szocialistákra tetszett érteni. És mi legyen a Jobbikkal?

S. L.: De kérem! Ki beszélt itt pártokról? Hiszen én minden pillanatban a pártok fölött állok.

H.: Igen, így van, ezt tudjuk. De azt talán nem minden *Hócipó*-olvasó tudja, hogy Ön nemcsak a pártok fölött áll, hanem éjszaka a pártok fölött is alszik.

„Reformok” és „reformerek”

„Fuck the system!”

Ovidiu Nahoi

adevăraul

Az állam oly sokat hangoztatott reformjág – erőszak a demokrácia ellen: elutasítottak egy, a bukaresti 1-es számú egyéni választási körzetben a részleges választásokon indulni szándékozó jelöltet. Remus Cernea román állampolgár, ennél fogva a jogát, hogy jelöltesse magát, az alkotmánynak szavatolnia kellene. Kellene, de nem szavatolja. Mert a 2008. évi választási törvény kimondja: „A részleges választásokon csak azok a politikai pártok és a nemzeti kisebbségekhez tartozó állampolgárok azon szervezetei vehetnek részt, amelyek az általános választásokon teljesítették a törvény által előírt választási küszöböt”. A politikai üzenet tehát világos: „A választások értünk és pártjainkért vannak, nem holmi jöttmenetekért”. Sehol a fejlett demokráciákban nem találkozhatunk annyi, a pártok és érdekek meghatározott rendszerét konzerválni hivatott rendelkezéssel, mint Romániában. Az EU legtöbb országában egy párt létrehozásához elég néhány személy. Nálunk 25 ezer személy szükséges. Sehol Európában nem olyan nagy egy független jelölt jelöléséhez szükséges támogató aláírások száma, mint Romániában – itt egyébként megszegjük az Európa Tanács ajánlásait. Ami pedig a jelöléshez szükséges pénzügyi garanciákat illeti, minden határt meghaladunk: minden egyes jelöltért öt minimálbérral egyenértékű bankbetétet kell lefizetni, vagyis egy országos szinten jelölteket állító párt esetében 300 ezer eurót. Az EU országaiban az összes garancia néhány ezer euróra rúg, ha éppen nem nullával egyenlő! A mi még fiatal demokráciánk fölöttébb konzervatívnak bizonyul. Természetesen Remus Cernea megtámadta a bíróságon a választási törvény ama előírásának alkotmányosságát, amely tiltja jelöltetését. De míg a bírák meghozták volna döntésüket, a Muncipiumi Választási Iroda (BEM) lezárta a listát, és jelöltnek Honorius Prigoanát és Radu Stroét nyilvánította. „Nekünk pontosan megszabott időpontjaink vannak” – hangzott a BEM káfkai magyarázata. Azzal áztatjuk magunkat, hogy az egyéni körzetes választással és a szenátus felszámolásával megreformáljuk a politikai osztályt. Ámde nem látjuk, hogy a pártok oligarchiákká, zárt rendszerekké váltak, amelyek az ellenőrizhetetlen újoncok megjelenését akadályozó törvényeket alkotnak maguknak, és ahol az előléptetés engedelmisségen és

Fotók: archív

Elena Udrea és Traian Băsescu: a legyűrhetetlen páros

pénzen alapul. Hát akkor milyen reformokat várhatunk ezektől a megkövesedett és zárt csoportoktól? Honnan jöhetne a friss levegő, honnan az új eszmék? Még rosszabb, hogy kezdjük megszokni ezt. Hogy megundorodtunk. És hogy olyan „örültek”, mint Remus Cernea, egyre kevesebben vannak. De vigyázat! Az önkényuralmi rendszerek az emberek undorára, nem a reakciójukra építenek. Ha azt akarjuk, hogy fájjon nekik, ne fordítsunk hátat nekik. Hanem kiáltunk a szemükbe: „Nyissátok ki a politika kapuit! A francba az idióta törvényeitekkel! Fuck the system!” (Fordította: K. B. A.)

Kóválygó értelmiségiek forradalma

Liliana Ruse

Gândul

A választási kampányban a Cristian Preda-Sever Voinescu-Traian Ungureanu triót a régi példések „kóválygó értelmiségiek csoportjának” nevezték. A képlet nem csupán a magukat gyakorlati ésszel megáldott politikusok lenézését fejezte ki azokkal szemben, akik a könyvek és a fogalmak világában élnek; a régi pártkaderek frusztrációja is megnyilvánult, akiket mellőztek a választások során, és akik tehetetlenül nézték, miként közeledik Traian Basescu egy olyan csoporthoz, amelyik mindent tud a politikáról, kivéve azt, hogy miként kell azt művelni. A teljes hallga-

tás pártjában az elfojtott konfliktus kitört. Preda és Voinescu blogfeljegyzései nem egyszerű értelmiségi hőzöngések, hanem az elnöki párt új nemzedéke elégedettségének kifejeződései. Az új gárda politikára vállalkozó értelmiségiekből, volt liberálisokból és Basescu személyes védeceiből áll – haragja Blaga, Videanu és Berceanu kiskirályok ellen irányul, akik úgy mond manipulálják Bocot, a párt és ezen keresztül a források teljes ellenőrzését célozva. A másik oldalon a PD-L nehézfűi úgy tekintenek Preda & Co. modernizálási és reformtörekvéseire, mint a sok olvasásba belebárgyult agyak eltvelyedésére. A PD-L „intellektuális” szárnyának törekvése, a modernizáció szükséges. És az oligarchizálódás veszélye is, ahogyan Cristian Preda látja, létezik. Csakhogy ez a veszély egyforma mértékben ered Bocótól és a három kiskirálytól, valamint a Cotroceni-palotából, ahonnan Basescu öt éve irányítja a PD-L-t. Preda úr sértődöttsége Prigoană csemetéjének jelölése fölött jogos, de a hiba nem a párt vezetésében van. Vaknak kell lenned nem látni, hogy Honorius jelölése a fizetség azokért a szolgáltatókért, amelyeket az *Etno* és a *Taraf TV* tett a PD-L által támogatott jelöltnek, vagyis személyesen Traian Basescunak a választásokon. Preda úrnak akkor kellett volna tiltakoznia a szenny ellen, ami előntötte a tévéképernyőket. Szerettem volna hallani Voinescu úr tiltakozását is a Boc IV kormány megalakulásakor. A legnyilvánvalóbb kudarca volt ez a „humán erőforrásokkal való gazdálkodás” politikájának:

rekondicionált miniszterek és egy botrányoktól megviselt alak – Elena Udrea – provokáló kinevezése az uniós alapokkal való gazdálkodás élére. Az európai sajtó reagálása ékesen jelzi az EU aggodalmát e kinevezéssel kapcsolatban. (...) A PD-L kevés hiteles és megnyugtató két személyisége, Preda és Voinescu által javasolt reformnak akkor volna esélye, ha a pártjuk ellenzékben lenne, hiszen a politikai alakulatok nem reformálódhatnak meg hatalmon anélkül, hogy zavart ne okoznának a kormányzás műveletében. Nem lehet elválasztani a párt vezetőjétől Bocot, Blagát, Videanút és Berceanut anélkül, hogy a kormány szétesen. A korszerű káderpolitika akkor lenne jótékony, ha elsöpörné az összes vitatott vezetőt, beleértve a Basescu által kegyelteteket is. Máskülönben az egész nem egyéb, mint megjátszott forradalom, az uralkodó által jóváhagyva. (Fordította: Á. H.)

Éljen Băsescu! Le a parlamenttel, le a politikusokkal!

Lucian Avramescu

JURNALUL NATIONAȚIONAL

Az új esztendő szépen kezdődik. Bukarestben havazik. Sűrű pelyhekben, rézsutosan hull a hó – és furcsamód, ha egy hópehely véletlenül a szádba hull, mintha porból, homokból lenne. A fogak nem hideg simogatást érznek, hanem csikorognak,

mintha homokot örölnének. (...) Minden ünnepnapon, amikor elhatároztam, hogy megbocsátó és jólelkű leszek, elfeledem a gazembereket, még akkor is, ha telefonon fenyegetnek, nem törődöm azokkal, akik a gyermekeimet zaklatják, és teszem magam, hogy nem értem a célzást – szép kis célzás! –, miszerint a második infarktusom végzetes lesz számomra, mindig – amennyire csak tehettem – olyan voltam, amilyennek lenni akartam. Fogadtam a kantálókat, ajándékokat adtam nekik szüleim és nagyszüleim emlékére, akik végleg elköltöztek a túlvilágra, némelyik közülük segédlettel, hogy rövidebbre fogják földi létüket. Azt is elhatároztam, mert annyian gyözködnek jó szóval vagy fenyegetéssel, hogy segítsen, nyíltan és minden igény nélkül, új elnökünket, Basescu urat. Kollégáid – sugallta valaki –, akikkel egykor együtt dolgoztál, megtették. Miért nem tanulsz tőlük? Miért nem szereted te is Basescu urat? Rendben, mondom, ha már új év van, szeressek bele én is az elnökebe. Igen, csak hogy én ezt a politikai állampolgárt a legnagyobb szerencsétlenségnek tartom a demokráciára nézve, sőt – annyiszor leírtam már – a legnagyobb maffiózónak tekintem (nem ifjú maffiózónak, ahogy ő nevezett egy ifjú liberálist). Hogyan szeretném? Az én koromban az ember már nem tudja mimelni az orgazmust. Az vagy van, vagy nincs. És mégis, igaz, szerelem nélkül, de elhatároztam, hogy támogatom az elnököt. Mi a legfontosabb projektje? Románia korszerűsítése. Rendben, vállalom. Fűrészem az el-

nöki doktrínát Basescu úr politikai pubertásától kezdődően. Reform és korszerűsítés: ez szentírás volt ötszöri szállítástügyi minisztersége idején is; reform és korszerűsítés: kulcsszavak Roman és Ciorbea megdöntésekor. A reformmal nyert kétszer választást a fővárosban, s a korszerűsítéssel győzte meg a népet, hogy az őt elnökké válassza. Ez tehát egy konstans. És mi van, ha ez a konstans kifűjt, mint egy léggömb? Különbö lehet, hogy az én hibám is. (...) Dana Grecu egy adásában kifejttem az elnök támogatására vonatkozó tervemet. Ám a szavak elszállnak. Az írás marad. Megismétlem írásban. Az elnök, mint a szovjetek '46-ban, fel akarja számolni a szenátust. Mint jóérezsű politikus, amilyenek ismerem, az elnök a kis lépések elméletét alkalmazza. Nem. A parlamentet egyből és teljesen fel kell számolni. A kormányt is, Boccal együtt. Az országot egy fejedelem – Basescu – és egy fejedelmhelyettes – Udrea – kell hogy vezesse. Három kenézség, élükön az elnökválasztás derék és megvesztegethetetlen szervezőivel (amely választás szitává lövés útján elsőprő, 0,33 százalékos győzelmet hozott az elnöknek) alkotja majd a területi struktúrát. A Bansa és Olténia Berceanu könyvére lesz, a Bărăgan, Dobrudza és Moldova a Videanué, Erdély a vámos Blagáé. Az országból a pénz bőröndökben a főkincstárnokhoz jön – elfelejtettem közölni, hogy Udrea kincstárnok is lesz –, füstre, fecsegésre, éhkoppra kivetett adók formájában. Amikor a fejedelem alszik, egy – amint Hrebenciuc mondaná – ivászat után, a fejedelmhelyettes vezeti a Nemzeti Bankot, a titkosszolgálatokat, a hadsereget, a belügyet. Minek annyi Isărescu, Maior, Ungureanu? Minden Udrea parancsnoksága alá kerül. A román nép megsza- badul az értelmetlen költségek átkától, a régi külföldi adósságokat pedig, amelyek Romániát három nemzedékre előre elzalogosították, törleszteni lehet az újabb, hét nemzedékre szóló elzalogosítás megvalósításáig.

P.S. Elfelejtettem az oktatásügy korszerűsítését. Azét, amely hülyéket gyárt. Az elnök javasolta a pedagógusok ritkítását, a tantárgyak felére csökkentését (minek annyi román nyelv, például, amikor a tők analfabéta EBA kisasszony európai parlamenti képviselőségre vitte?). Az elnöki elképzelést támogatandó, javasolom, hogy teljesen számoljuk fel az iskolákat. Minden fiatal közvetlenül az elnöktől sajátítja majd el az élet iskoláját. A pártok – a PSD és PNL – túl lassan folynak bele a PD-L-be. Három naponként egy honatya. Tiszta szűgyen! (Fordította: K. B. A.)

Az ajándékozási szerződésről

Deák Levente

A jogirodalom az ajándékozási szerződést igazi visszavonhatatlan jogügyletnek tartja abban az értelemben, hogy a felek az egyszer már megkötött ajándékozási szerződést (sem a felajánlást, sem az elfogadást) nem vonhatják vissza. Mindezek mellett a hatályos polgári törvénykönyv több helyen is szabályoz olyan helyzeteket, eseteket, amikor az ajándékozási szerződés jog szerint visszavontnak tekintendő (revocare de drept), és olyanokat, amelyeket az adományozó visszavonhat (például a házaspár közötti ajándékozási szerződéseket), végül olyanokat, amelyek, ha a szerződés szövegébe ezt eleve belefoglalták, és ha az esemény bekövetkezik, az ajándék tárgya visszakérül az adományozó tulajdonába. Ebben az ismeretben ezekről az esetekről lesz szó, együttal pedig arról is, hogy a múlt évben elfogadott, de még nem hatályos új polgári törvénykönyv ezekről miképp rendelkezik másként. Az első helyzet a jog szerinti visszavonásnak az az esete, amikor a szerződéskötés pillanatában még gyermektelen

adományozónak az ajándékozási szerződés megkötése után az első élő gyermeke megszületik, akár az adományozó elhunytá után is. A Ptk. 836. szakaszában megtalálható szabályozás mindenképpen a megszületendő első gyermek vagyonvédelmét szolgálja az adományozó szülő vagyonvesztő tette ellenében. A fenti helyzet előállta esetén nincs szükség bírósági ténymegállapító kereset beindítására és ennek megnyerésére, kivéve akkor, amikor a megajándékozott e

helyzet ismeretében magától nem szolgáltatja vissza az ajándékba kapott vagyontárgyat. Ingatlan esetében a megajándékozott által harmadik személynek elidegenített vagyontárgy is visszaszáll az adományozóra, azaz ekkor nem érvényesül az a más szerződésfajta esetében hatályos rendelkezés, hogy a jóhiszemű harmadik személy (terta persoana de bună credință) mindig megtartja a tulajdont!

A szabály, mármint az ajándékozási szerződés jog

szerinti visszavonása annyira szigorú, hogy a szerződésbe foglalt lemondási szándék kifejezett kinyilvánítása semmilyen joghatást nem vált ki, ez semmis és figyelembe nem vehető. Az ajándékozás jog szerinti visszavonásának ez az esete az új polgári törvénykönyvben már nincs benne!

Benne maradt viszont a házaspár közötti ajándékozás lehetősége, amely házasság alatt a felek közötti tulajdonszerzés egyetlen esete volt és maradt. Különbségek azonban itt is vannak. A ha-

tályos Ptk. 937. szakasza a házaspár közötti ajándékozási szerződések visszavonhatóságát mondja ki, és az ezzel a lehetőséggel való élést jogát az adományozónak adta meg, aki ezzel minden indoklás nélkül a házasság alatt vagy annak felbontása után is élhet, mi több, nem csak házastársa ellen, hanem annak örökösei ellen is. Ez alól egyetlen kivétel van, éspedig az adományozó és megajándékozott házastárs első közös gyermekének születésének esete, amikor az ajándékozás visszavonásának szabálya nem érvényesül, azért nem, mert a házasságkötésük egyik célja éppen a gyermekszületés, az utódnevelés (hatályos Ptk. 937. szakasz 3. bekezdés.) Az új polgári törvénykönyv viszont jelentősen leszűkítette a visszavonásnak ezt a körét, éspedig a házasság idejére, tehát az ilyen, házaspár közötti ajándékozási szerződéseket többé már nem lehet majd visszavonni a házasság felbontása után, sem pedig a megajándékozott volt házastárs halála után ennek örököseitől. (Lásd az új Ptk. 1031. szakaszában.)

A végére hagytuk a jelen-

legi Ptk. 825. szakaszában és az új Ptk. 1016. szakaszában található azonos tartalmú szabályt, amely az ajándékozási szerződés előzetes egyezményen alapuló visszavonásának esete, éspedig arra a helyzetre szólóan, amikor a megajándékozott vagy pedig ő és leszármazottai az adományozó előtt haláloznak el. Ha ezt így belefoglalják a szerződés szövegébe, s ha ez a helyzet előáll, az ajándékba adott/kapott vagyontárgy (ingatlan) tulajdonjoga visszaszáll az adományozóra, minden külön eljárás, bírósági határozat nélkül, és a kataszteri hivatal az ilyen szerződés alapján történt tulajdonváltást (-visszaszerzést) köteles lesz végrehajtani, a telekkönyvi nyilvántartásba bevezetni. Ezt az új Ptk. említett 1016. szakaszának 2. bekezdése most már kifejezetten elő is írja.

(Az ajándékozási szerződés közjegyzői szempontból is az egyik legnehezebb szerződésfajta. Ebben az ismeretben csak a visszavonhatóságát emeltük ki, azokat az eseteket, helyzeteket, amelyek bekövetkezhetnek jog szerint vagy a felek előzetes akarata alapján.)

2010 megszorító intézkedései

Czédly József

Az új kormány első ülésén több, a pénzügyi gazdálkodást megszorító intézkedést fogadott el. Ezeket tartalmazza a *Hivatalos Közlöny* december 29-i, 919. számában megjelent 2009/114. sz. törvényerejű sürgősségi kormányrendelet (OUG 114/2009). Az alábbiakban a legfontosabbakat ismertetjük.

Teljes egészében vagy részben az állami vagy helyi költségvetésből finanszírozott központi és helyi közintézmények nem irányozhatnak elő saját költségvetésükből összegeket alkalmazottak számára ételjegyek (tichet de masă), üdülési jegyek (tichete de vacanță) és ajándékjegyek (tichete cadou) megvásárlására és kiosztására. Kivételt csak a jövedelmüket kizárólag a saját bevételeikből biztosító intézmények képezik, ezek adhatnak alkalmazottaiknak ételjegyeket. Eddig mindig halasztást szenvedett annak az intézkedésnek a bevezetése, miszerint azoknak a nyugdíjasoknak, akik nem használták fel kedvezményes utazási jegyeiket, ezeknek ellenértékét pénzben megtérítik. Most ennek a kedvezménynek az érvényességét végleg meg-

szüntették, tehát ilyen jellegű szabályozásra a jövőben sem kerül sor.

A kormányintézkedések következtetésére utal, hogy azt a szabályozást, amelyet a múlt heti *Törvénytárban* ismertettünk, miszerint a havi 1000 lejnél kisebb nyugdíjak után is, 2010. január 1-jei kezdettel, a nyugdíjpénztárnak be kell fizetni az egészségügyi hozzájárulást, egy hét elteltevel elhalasztották, ez a kötelezettség 2011. január 1-jén fog életbe lépni.

A nyugdíjasokat érinti fájdalmasan, hogy 2010-ben nem kerül alkalmazásra az a nyugdíjtörvényben előírt kötelezettség, melynek alapján a nyugdíjpont értéke nem lehet kisebb, mint az országos átlagfizetés 45 százaléka. Ismeretes, jelenleg a nyugdíjpont az átlagfizetés alig 32–33-százalékát teszi ki.

Ismét elhalasztották, 2011. január 1-ig, a nehéz munkát végzett nyugdíjasoknak járó teljes pótnyugdíj kifizetésének megkezdését. Az érdekeltek tudják, ebben az ügyben az *ÚMSZ* is több ízben közbenjárt, RMDSZ-képviselők segítségével folyamatban van az ügy részleges megoldása, de a teljes kárpótlás megadása ismét halasztást szenvedett.

Ugyancsak 2011. január 1-jére halasztották annak a főosztálynak a létrehozását, melynek hivatása a mezőgazdaságban dolgozó személyek nyugdíjügyének kezelése lenne. Szerencsére ez a halasztás nem jelent hátrányt az érintetteknek, ugyanis a nemrég legkevesebb havi 350 lejben megállapított nyugdíjukat továbbra is kifizetik az állami költségvetés.

Változtattak a külföldi, térítésköteles vagy térítésmentes hitelek/alapokat kezelő személyzet javadalmazásán is. Ismeretes, ezeknek járt egy bizonyos mértékű bérpótlék. Most ezt megszüntették, az érintettek ugyanazt a fizetést fogják kapni, mint a nekik munkát adó intézmény más alkalmazottai.

2010-ben nem kerül alkalmazásra a kutatásról és fejlesztésről szóló törvénynek az a kitétele, miszerint az állami költségvetésben kutatási és fejlesztési célokra előirányzott összeg nem lehet kisebb, mint a nemzeti bruttó termék (GDP) 0,8%-a. Az igazságügy szabályozó törvény eredetileg azt írta elő, hogy 2010. január 1-jétől a bíróságok, törvényszékek, fellebbviteli bíróságok működését biztosító alapok kezelését az igazságügyi minisztériumtól

átveszi a Legfelsőbb Semmítőszék és Bíróság. Ennek az intézkedésnek a hatályba lépését is elhalasztották 2011. január 1-jére. Hasonlóképpen 2011. január 1-jére halasztották azt a kötelezettséget is, miszerint a bírósági tárgyalásokat hang- vagy képszalagra kell rögzíteni, és az érdekeltek rendelkezésére kell bocsátani.

Nemzeti kisebbségek szervezete számára kedvező intézkedés, hogy az állami költségvetésből származó, 2009-ben kapott támogatásokból el nem költött összegeket nem kell visszautalni az állami kincstár számlájára, ezek megmaradnak az illető szervezeteknél, és felhasználhatók 2010-ben.

Meghosszabbították 2010. június 30-ig azt a rendelkezést, melynek alapján az állami és helyi alárendeltségben levő közhasznú társaságok (*regie autonomă*), többségi köztulajdonban levő vállalkozások vezetőinek nem lehet nagyobb a bére, mint egy miniszteri államtitkáré, illetve a megyei tanács alelnökéé vagy az alpolgármesteré. Az említett gazdasági egységek vezetőtanácsaiba kinevezett személyeknek járó díj nem lehet nagyobb, mint a szóban forgó vállalat vezetője bérének egy százaléka. Az eddig

érvényben levő rendelkezések alapján 2010. január 1-jétől az ingatlanok eladása, mások tulajdonába való áthelyezése, nem történhetett volna meg anélkül, hogy mellékelve legyenek az épületek energetikai teljesítményét igazoló okmányok. Ennek a kötelezettségnek a bevezetését is elhalasztották 2011. január 1-jig.

Végül a médiában sokat vitatott utasítás, miszerint az egyetem előtti oktatásban alkalmazott személyek számát 2010. augusztus 31-től 15 ezerrel kell csökkenteni. A törvény melléklete meggyőzően írja elő a megszüntetendő állások számát. Erről csak annyit, hogy a törvényalkotók azzal indokolták ezt az intézkedést, az utóbbi évtizedben folyamatosan csökken a diákok száma, míg az oktató személyzeté fokozatosan növekedett. Jelenleg az oktatási intézményeknél 321 677 állást tartanak nyilván. Az előírt létszámcsoökkentés az összemélyzet 4,66 százaléka teszi ki. Ez nem tűnik túlzottnak nagy aránynak, ha a tanintézetekre való leosztásnál megfelelően járnak el, figyelembe véve azt az alapelvet, miszerint mindez nem történhet az oktatási színvonal kárára.

A vállalkozói tevékenységet majdnem teljesen megbénítja a cégbejegyző hivataloknál (*registrul comerțului*)

uralkodó jelenlegi helyzet. Van olyan irat, elsősorban az új cégek bejegyzése esetében, mikor a tárgyalásra kitűzött időpont és a kérvény beadása közötti időszak 6–8 hónap. Ennek kíván véget vetni a *Hivatalos Közlöny* december 30-i, 926. számában megjelent 2009/166 sz. törvényerejű sürgősségi kormányrendelet. Ez a következőket írja elő:

A törvény hatályba lépése (2010. január 14.) utáni 6 hónap alatt a cégbejegyző hivatal mellé kirendelt bírák hatáskörét átveszi a cégbejegyző hivatal igazgatói vagy/és más, az országos hivatal által kinevezett személyek. A hivatalokhoz a törvény életbe lépése előtti időszakban benyújtott és még meg nem oldott kérvények elintézése ezeknek a személyeknek lesz a feladata.

Kivételt képeznek az új cégek bejegyzése, meglévő megszüntetése, a cégnyilvántartásból való kivétel, a cégfelszámolásra kinevezett személyek kijelölése. Ezeket a feladatokat az illetékes törvényszék kereskedelmi tagozata fogja ellátni.

A törvény által átruházott feladatok elvégzéséért a cégbejegyző hivatalok nem számitanak fel igazságügyi bélyegilletéket, és nem szükséges az igazságügyi bélyeg használata sem. Minden remény meg van arra, hogy felgyorsul az ügyintézés a cégbejegyző hivataloknál.

Ismeri szeretné a legújabb jogszabályokat? Fizessen elő a **MONITORUL OFICIAL** törvényeket, dekrétumokat, határozatokat és más jogszabályokat tartalmazó I. sorozatára. A 2008. évi előfizetési díj hagyományos hordozón 1560 RON, negyedévenként 400 RON. Az elektronikus kiadásra előfizetési díj 1400 RON. A kiadványt meg lehet rendelni a Román Posta, a Rodipet Rt. kirendeltségén.

A román törvényhozást magyar nyelven tanulmányozni óhajtók megrendelhetik **ROMÁNIA HIVATALOS KÖZLÖNYE** magyar nyelvű hivatalos kiadását hagyományos formában a Román Postánál vagy a Rodipetnél, illetve interneten. Szívesen tájékoztatunk minden érdeklődőt a 021-318 5123-as telefonszámon. E-mail: hk@ramo.ro

**A TÖRVÉNYTÁRAT TÁMOGATJA
A COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY**

Fagyási sérülés: megelőzés és kezelés

A téli időjárás, a jelentősebb mennyiségű eső, hó s a velük együtt érkező hideg szél kellő védelem, ruházat nélkül kihüléshez, a hőszabályozás zavarához vezethet. Mínusz hat-hét fok alatt, valamint 30 km/h sebességű szélfúvásnál a bőrön percek alatt keletkezhetnek fagyási sérülések.

Télen kimondottan oda kell figyelni a szabadon maradt testrészek védelmére is. Hidegben feltétlenül ajánlatos a meleg kesztyű, sapka és láb-beli viselése. Az arc bőrét pedig zsíros krémmel óvhatjuk a hideg ellen. A csecsemők orcáin a szabad levegőn pirosas foltcskák jelenhetnek meg. Ez inkább a hideg okozta válaszreakció, mint a kicsattanó egészség jele. A nagy hidegben a fedetlenül hagyott fülek vagy az orr, akár néhány óra alatt is fagy-sérülést szenvedhet.

Hogyan védekezünk a megfagyás ellen?

Leggyakrabban a hidegben tartózkodók lábujjain találunk fagyási sérüléseket. A legfontosabb feladat a kényelmes és vízhatlan lábbeli megválasztása. Télen rendszeresen ellenőrizzük gyermekünk cipőjének talpát, illetve a lábbeli tágasságát. Az átázott cipőt mihamarabb cseréljük szárazra. A meleg és kényelmes lábbeli, a pamut zokni és a hintőpor biztosan elviselhetővé teszi a hideget.

Öltözködjünk megfelelően, könnyű, réteges ruházatot viseljünk. A legfelső réteg legyen víztaszító (nem vízálló) anyagból. Vigyázzunk az olyan területekre, melyek ki vannak téve a hidegnek, például a nyak, vagy a kesztyű és a kabátujj találkozásánál az alkar. Kerüljük az alkoholt, a koffeint és a nikotint, mert ezek az anyagok hajlamosítják a bőrt a hóártalmakra. Ha a ruházat átnevesedik, azonnal be kell menni a hidegről, és át kell öltözni. Ha bárhol zsibbadást észlelünk, szintén azonnal be kell menni.

A fagyásos sérülés szinte mindig elkerülhető lenne, ha komolyan vennénk a veszélyt. A fejfödő viselése nemcsak a közvetlen véde-

tékben károsodnak. Fagyás előtt a végtag nagyon fázik, azután fájdalmak jelentkeznek, végül érzéketlen lesz, a bőr elsápad, megdagad, felhólyagosodik. Téli, havas túrák alkalmával komolyan kell venni, ha a láb erősen fázik, már-már fáj. Utána ugyanis a fájdalom csillapodása félrevezető lehet. Nem feltétlenül a felmelegedést jelenti, hanem azt, hogy a láb már érzéketlen. Ilyenkor meg kell állni, esetleg félbeszakítani a túrát, és meleg

busképződéshez vezetnek, így a szomszédos területek vérrellátása is sérül. A kisebb fagyások felengedés után égési sebekhez hasonlóan viselkednek. A bőr felszíne elhal.

A fagyásnak négy fokozatot különböztetjük meg. Elsőfokú fagyás: A bőr felszínét érinti, elfehéredéssel, zsibbadással jár együtt. Az ujjak végén, a füleken, az orron, az állon, az orcákon lép fel gyakran. A felmelegedést követően égő fájdalom, és

Mit kell tenni a fagyásos sérülésekkel?

Először is meg kell akadályozni a további lehűlést. Legelőleg vigyük a sérültet meleg helyre, ha ez nem lehetséges, az érintett területet be kell takarni. A vizes ruhadarabokat távolítsuk el, cseréljük őket szárazra. A fagyott felszint lassan, fokozatosan kell fölmelegíteni, de csak akkor, ha nem áll fönn az újrafagyás veszélye. A fájdalmas és érzéketlen hideg területet

lem miatt fontos, hanem azért is, mert a fejbőrön keresztül történik az egész test hőleadásának csaknem harmada. Nagy hidegben a fémek kiváló hővezető-képessége miatt nem javasolt fém ékszer, egyéb fémtárgyak hordása a testen.

Mi a fagyás, hogyan ismerjük fel?

Fagyáskor a test a hideg ellen nem kellően védett egyes részei jól körülhatárolt területen túlhűlnek, és a szövetek kisebb-nagyobb mér-

helyre húzódnak, mielőtt komoly fagyás következne be. Tévedés volna azt hinni, hogy csak nagy hidegben, és csak akkor következhet be a fagyás, ha a bőrfelület fedetlen. Már +6 °C-os külső hőmérsékleten is bekövetkezhet gyenge vérrellátottságú testrészekben, különösen gyerekeknél, időseknel vagy érszűkületes betegeknél. Hideg hatására a sejtek között jégkristályok képződhetnek, amelyek növekedve megsértik, kiszúrják a sejtfalakat. A sérülések a hajszálerekben véralvadáshoz és trom-

bólózásos, viszonylag kis kiterjedésű folt vagy foltok láthatók a bőrön. Másodfokú fagyás: A bőrnél mélyebb szövetrétegeket nem érinti. Az érgörccs miatt kékes színű lehet a terület. Később hólyagok alakulnak ki. Harmadfokú fagyás: A fagyott területen a bőr viaszos színű, vérzéses hólyagok képződnek rajta. Negyedfokú fagyás: Mély szövetelhalást jelent, a terület kemény, felmelegítés után márványozott, kék, majd bíborszínű lesz és igen érzékennyé válik.

egyáltalán nem szabad dörzsölni, különösen hideg hóval nem, nehogy még nagyobb sérülést, a piszkos hóval esetleg tetanuszos fertőzést okozzunk.

Felszíni vagy nem túl nagy kiterjedésű fagyásoknál a szűk ruházatot és cipőt meg kell lazítani, a lehűlt testrészeket testmeleggel, vagy langyos, fokozatosan testhőmérsékletre melegített vízfürdővel kell felmelegíteni. Az érintettet meg kell kérni, hogy végtagjait mozgassa. Adjunk meleg italt, de semmiképp ne kínáljuk alkohollal.

Az orvos válaszol

Nagyon régen próbálkoztam megszabadulni a szemölcsöimtől, melyek főleg a kezemen és a lábamon jelentkeznek. Próbálkoztam ecseteléssel, népi gyógymódokkal, de nemigen hoztak eredményt. Ha el is múlnak belőlük, újra megjelennek. Szeretném tudni, van-e valamilyen végleges megoldás?

A közönséges szemölcsök bőrünkön egy humán papillomavírus (HPV) nevű kórokozó fertőzése révén alakulnak ki, általában a test kényes pontjain, pl. az arcon, a talpon vagy a kézen. Sok ember semmit sem tesz a bőrét elcsúfító szemölcsök ellen. A szemölcs azonban betegség, a vírus a bőr sejtjeit, a keratinocytákat fertőzi meg, a bőrt és a nyálkahártyát is megbetegítheti. Többféle, legalább 70 HPV-típus létezik, ezeket számozva jelölik. A szemölcs a környezetünkre is veszélyes. A fertőzés többnyire közvetlen kapcsolat, pl. kézfogás vagy szexuális együttlét útján jön létre, de el lehet kapni úgy is, ha egymás törülközőjét használjuk.

A bőrgyógyászok sokféle szemölcsöt ismernek. Ezek közül a leggyakoribb a tályogos, a tövises, a gyáva, a mozaik és a lapos szemölcs. Szinte valamennyi fajta más kezelést kíván. Akad, amelyiket jó eredménnyel lehet ecsetelni, ám a többségük drasztikusabb beavatkozást kíván. Egyes fajtáknál jó eredménnyel jár a lézeres kezelés. A lézer a még nem látható, ki nem fejlődött szemölcsöket is elpusztítja. Más orvosok a helyi injekciót tartják hatékonynak, minden egyes szemölcsbe olyan anyagot fecskendeznek, amelyek a szövetet elszáritják, s így néhány nap után a szemölcs leválik. Gyakran alkalmazzzák a fagyasztást is: a szemölcsöt folyékony nitrogénnel lefagyasztják. Ezt később lefejtik, antibiotikummal kezelik. Az étetés és fagyasztás hátránya, hogy sebhely maradhat utána.

*Dr. Győri György
belgyógyász szakorvos*

Programajánló

Koncert Székelyudvarhelyen

A Székelyföldi Filharmónia változatos januári programmal üdvözlí az új évet. Az első koncertre pénteken, január 8-án várják a közönséget Székelyudvarhelyen, a Városháza Szent István-termében 18 órától, ahol Sándor Ágnes Klára székelyudvarhelyi születésű, jelenleg Németországban élő ifjú fuvolaművész előadóját is meghívják az érdeklődők,

melynek címe A francia zene estje. Ezen az estén Widor, Godard és Bolling – kevésbé ismert, ám kiváló zeneszerzők – egy-egy műve hangzik el. Közreműködik Marius Popescu zongoraművész, korrepetitor.

Természetgyógyászati előadás Vásárhelyen

Krasznai Magdolna budapesti reiki mester és természetgyógyász A Vizöntő kor-üzenetei címmel tart előadást

január 8-án, pénteken 18 órától az Oázis Alapítvány székházában Marosvásárhelyen, az Emil Dandea (volt Szív) utca 10. szám alatt.

Előadás Csíkszeredában

Az RMDSZ Csíkszereda Városi Szervezete és Csíkszereda Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala szervezésében pénteken, január 8-án 18 órától dr. Szalay Zoltán a Magyar lélek a nyelv és a népzene tükrében címmel tart előadást Csíkszeredában, a polgármesteri hivatal gyűléstermében.

Emilio-koncert Nagyváradon

Január 9-én, szombaton 19 órától Nagyváradon a Posticum Ifjúsági és Kulturális Központban (Nagyatádi Szabó István, ma Teiului utca 26. szám) lép fel új évi koncertjén.

Színház sepsiszentgyörgyön

A sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház kamaratermében január 8-án, pénteken 17 és 20 órától a székelyudvarhelyi Tomcsa Sándor Színház bemutatja

Matei Vişniec *És a csellóval mi legyen?* című abszurd drámáját.

Mulatság az Aradi Kamaraszínházban

Igazi színházi csemegével indul az év Aradon, hiszen hétfőn, január 11-én 17.00 órától (délutáni József Attila bérlet és Karinty diákbérlet) és 20.00 órától (Latinovits bérlet). A budapesti Bárka Színház *Mulatság* című előadást játssza az Aradi Kamaraszínházban, olyan ismert színészek főszereplésével, mint Scherer Péter,

Mucsi Zoltán vagy Szikszai Rémusz.

Szilveszteri kabaré Kézdivásárhelyen

A Kézdivásárhelyi Városi Színház január 8-án, pénteken 19 órától bemutatja a *Halló, itt a Vig-Adó!* című szilveszteri kabaréját. Rendezte: Csapó György, a zenei részt Adorjáni Zsuzsa állította össze. Zongorán kíséri: Apostolache Eusebiu. A finálét hangszerelte és játszta: Kertész János. A dalo-akat betanította: Cserkész Emese. Koreográfia: Deme Róbert, Adorjáni Zsuzsa.

Tavaszi trend előrejelzés – 2010

Még javában tart a tél, de már lecsengtek a tavaszi-nyári 2010-es bemutatók. Lássuk, mi lesz a divat idén tavasszal. Az biztos, hogy elég sok változás van a tavalyhoz képest.

2010 tavaszára a ziláltan szexis megjelenést ajánlják a designerek. A tavaszi trendet jellemzik még a tompa vonalak és a néhol felvillanó élénk színek, a feltűnő kiegészítők és a csipke berakások hangsúlyozzák még jobban. Karl Lagerfeld például a francia budoárok hangulatát hozta el anélkül, hogy sablonossá vált volna. Dolce & Gabbana kollekcijában a férfias vonalak kaptak hangsúlyt flamenco behatásokkal vegyítve. Trendi lesz még a fényes, testhezálló, sportos viselet. A jövő tavasz a rétegekről szól. Kötöttek, hurkolva, csavarva, egymást fedve, mindegy, csak sok legyen. Bármennyi anyagból is áll egy ruha, az mindig légyes és könnyed.

Tört lila, tört világoskék és világoszöld színekben

pompáztak azok a modellek, akik a 2010-es tavaszi kollekciókat mutatták be a kifutókon a divat világvárosokban. A világos nyári tört színek mellett az egyes darabok további jellegzetessége a ferde vonalakkal, ferdén bevarrt zipzárral díszített vágott megoldások, a féllodas ruhák (félujj nélküli felsők), valamint a cikkek mintában hasított fürdőruhák fél pánttal.

Hideg, tört, világos színek jönnek divatba 2010 tavaszán. A világos pasztellszínek mellett a sötétebb árnyalatokat kedvelők is találnak kedvükre valót, amennyiben a sötétzöld, sötétlila és sötétbordó kedvencnek mondható. Szakértők szerint jövőre a szex és a bőr (sex and skin) komoly hatással van arra, amit viselni fogunk. A forró

nadrágoknak és a shortoknak is eljön az ideje, melyek sok esetben akár többet is mutathatnak, mint csak a

lábakat. A térdzoknik is visszatérni látszanak. Hogyan hordjuk őket? A variációk lehetősége végtelen. A

sportostól a fényesig, a buggyostól a teljesen feszülősig. Egy pár klassz térdzoni mindig feldobja a meg-

jelenést. A katonai és törzsi trendek összekeverednek a szenvedélyes divattrendekkel. Az ősi civilizáció életre kel: bőrtunikák, metálfényű ruhák, és harci festés. Nadrágok terén a legkülönbözőbb színes, mintás aljak jönnek divatba. Akár virágmintás, csíkos, absztrakt, akár merészen színes, a mintás nadrágok új, merész irányt mutatnak a jövő évi divatnak.

Miután a boyfriend jeans és a boyfriend shirt, szép karriert maga mögött tudva, az elmúlt szezonban elérte népszerűsége csúcsát, mára mindkét trend szép csendben lecsengett és eltűnt a divatpalettáról. A boyfriend stílus harmadik, eddig nem túl sikeres irányzata, a boyfriend blazer azonban, átértékelődve és kifinomultabb verzióban, helyet kér a 2010 tavaszi vezető divattrendek között. A fűs zakó, az egy számmal nagyobbak tűnő dzseki vagy zakó, felgyűrt kabátujjal a laza elegancia csúcsa.

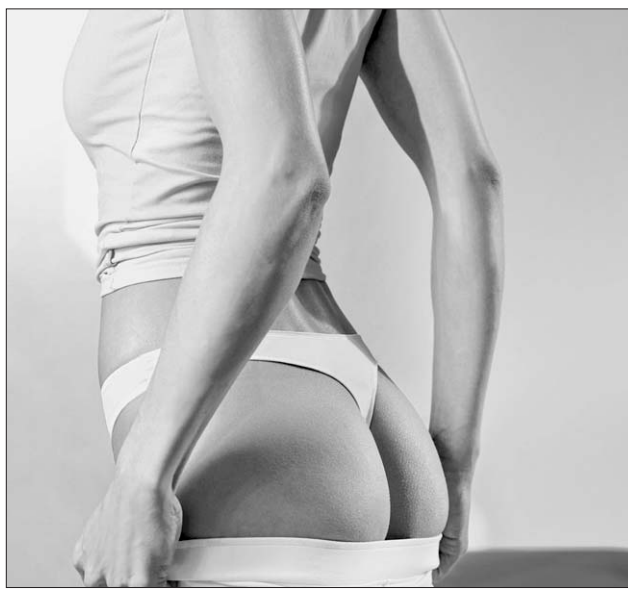
Előzzük meg a narancsbőrt!

A narancsbőr (cellulit) ugyan nem okoz egészségügyi panaszokat, mégis nagyon terhes lehet az érintett nők számára, elsősorban akkor, ha nem érzik jól magukat a bőrükben, sőt talán idegennek is érzik a testüket. A cellulitot előidézhetheti: a kalória- és zsírdús táplálkozás, a renyhe bélműködés, az alkohol- és nikotin-függőség, az anyagcsere-zavar és ennek következményei (elhízás, magas vérzsírok, cukorbetegség, köszvény, magas vérnyomás), nyirokkeringési zavar például az adott területet érő állandó nyomás miatt, stressz, a gerincoszlop stati-

kai eltérése, a lábboltozat megváltozása, különféle gyógyszerek, pl. fogamzásgátlók, egyéb hormonkészítmények, mozgáshiány.

Hogyan állapíthatjuk meg, hogy van-e már cellulitunk? Helyezzük két kezünk összeérintett ujjait tenyérrel lefelé a comb bőrre, és hüvelykujjainkkal gyúrjuk meg a bőrt az ujjak irányába. Ha továbbra is sima a bőr, nincs cellulitunk. Ha a bőr hegyeket és völgyeket mintáz, akkor már megjelent.

A narancsbőr elleni legfontosabb „ellenszere”, hogy a szervezetet méregtelenítsük. Erre legalkalmasabbak a méregtelenítő és

regeneráló lébőjtúrák. Ez alatt 3-4 liter folyadékot célszerű fogyasztani: elsősorban gyógyteákat (nyírfalevél, gyermekláncfű, csalán, zsurló), ásványvizet és sok frissen préselt vagy hígított gyümölcslevet. Hetente 1 lébőjt-napot elegendő folyadékfogyasztás mellett bárki végezhet. Fogyasszunk minden nap legalább 1-1 kg gyümölcsöt és friss salátákat. Kezdjük a reggelt müzslivel. Mindennap legalább 2 liternyi folyadékot igyunk meg.

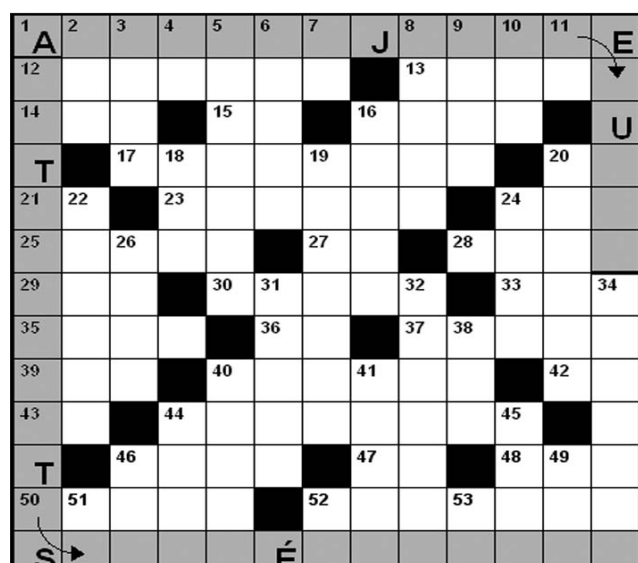
Az illóolajok és a meleg hatására kisimul a bőr. A masszázst során a bőrre hatoló hárs-, fahéj-, babér-, menta- és rozsmaringolaj sti-

mulálja az idegrendszert is. A kozmetikai ipar évről évre számos újfajta krémet hoz forgalomba a narancsbőr kezelésére. Az alakformázás rendkívül hatékony, mikrokapszulás szépségápoló szere a Narancsbőr cellulit elleni alakformáló krém. Segít csökkenteni a nem kívánt zsírléteződéseket, kisimítja az egyenetlenségeket a test különböző területein. A különleges formula összetevői gyógynövények kivonatából, AHA- gyümölcssavból, kollagénből, koffeinből, A-, E-vitaminokból állnak, és a bőrnek fiatalos kinézetet, bársnyos tapintást biztosítanak.

Bisztróban

Párizs egyik bisztrójában nagy korsó sör társaságában üldögel egy vendég. A szomszédos asztaltól átszól neki egy férfi:

– Möszi, Ön nyilván nem tudja, hogy évente ötvenezer francia hal meg alkoholmérgezésben.
– ... (poén a rejtvényben)

Vízszintes: 1. A poén első része. 12. Még nem ehető a gyümölcs. 13. Ehhez hasonló. 14. Választ sürgető szó. 15. Paripa. 16. Görög betű. 17. Asztalkendő. 20. Bróm vegyjele. 21. Cölöphegy! 23. Mízsér ...; öttusázó. 24. Korszak (ang.). 25. Sylvester Stallone különleges figurája. 27. Néma Ildi! 28. Tempó. 29. Orosz három. 30. Égéstermék. 33. Et cetera (röv.). 35. Gyűrű díszjele lehet. 36. Most kezdődik! 37. Tortalap. 39. Rossz minőségű szőlőfajta. 40. Jóból is ... a sok. 42. Két sikló! 43. Kelmefoszlány! 44. Újságot ismert. 46. Madár gyomra. 47. Mutatószócska. 48. Ögörög karéna. 50. A földbe temető. 52. A ... nincs szaga; közmondás.

Függőleges: 2. Numero (röv.). 3. Loch ...; skót tó. 4. Párban nyit! 5. Józsgáj. 6. Vakcinál. 7. Mancs része! 8. Névsor. 9. Az Erzsébettel rokon név. 10. Hajcsár mondja. 11. Fényes rész! 12. A poén második része. 16. Exemplum. 18. Gabonaféle. 19. Egy-egy pillanatra feltűnő fény. 20. Cimbor, pajtás (biz.). 22. Járművet félrehúzza megállít. 24. ... vág; gyógyít. 26. ... Waltari; finn író. 31. Ami. 32. Mátyás király könyvtárából származó díszes kódex. 34. Cókók. 38. ... Croce; firenzei bazilika. 40. Hatékonyan védelmez. 41. Inkognitó. 44. Csinos, divatos. 45. Japán elektronikai márka. 46. A XII.-XVI. századok között Magyarország déli tartományainak kormányzója. 49. Soli ... Gloria; a református egyház ifjúsági egyesülete 1945 előtt. 51. Lóerő (röv.). 52. Palládium vegyjele. 53. Némán zúgó!

			3	7	2		5
		6		2	1		
		3	1			4	
3	9		8				
		8			3		2
5		1					9
8	1				7		
4			7	2		5	1
		3	2	8	5	1	4

Nagyon könnyű fokozat

Előző feladványunk megfejtése

5	4	9	7	6	2	8	3	1
6	2	3	5	1	8	9	4	7
7	8	1	9	3	4	5	6	2
4	1	6	8	7	5	2	9	3
2	3	7	1	4	9	6	5	8
8	9	5	6	2	3	7	1	4
3	6	4	2	9	7	1	8	5
9	7	8	4	5	1	3	2	6
1	5	2	3	8	6	4	7	9

A 81 mezőt a rácsban úgy kell kitölteni, hogy minden sorban, minden oszlopban és a 3×3-as négyzetekben 1-től 9-ig mindegyik számjegy csak egyszer szerepeljen. Jó játékot!

Készítette: Buna Botond

Ribike

Volt egyszer egy király, s volt neki három fia. Volt arrafelé egy özvegyasszony is, annak meg volt egy lánya.

Ribike volt a lány neve, mert az mással nem élt, mint csak ribizlivel.

Egyszer megbetegedett a lány. Az anyja ugyanis már nem tudott több ribizlit venni neki. Szegény asszony, hogy megmentse a lányát, elment a klostromkertbe, mert ott látott ribizlit bőven. Beszökött a kertbe, és kihozott egy kosár ribizlit. Meglátta kijövet az apácafőnöknő, odament hozzá, s rászólt:

– Mit csinálsz, te asszony?

Azt felelte ijedten a szegény asszony:

– Soha életemben nem lop-tam, most is csak a kényte-lenség szorított rá! Mert nekem oly gyönyörű lányom van, hogy annak párja nem található; de ha csak egy nap ribizlit nem eszik, meghal. Ma nem evett, ha holnap sem enne, belehalna.

Megbocsátott az asszony-nak a rendfőnöknő. De elment vele az asszony házába, mert nem akarta elhinni, hogy a szegény asszonynak olyan különös lánya van.

Mikor meglátta, hogy való-ban szép, így szólt az asz-zonyhoz:

– No, te szegény asszony, add oda a lányodat énnekem, nálunk jóllakhat ribizli-vel.

Mit csináljon szegény asz-zony, ribizli csak a klostrom-ban volt, odaadta a lányát.

Ott élt a lány. Akkorában még szabad volt tárva-nyitva lenni az apáca-klostrom abla-kának. Ki-kínézett rajta a lány. Egyszer arra ment há-rom királyfi, s egy lépést sem tudtak tovább tenni a lány szépsége láttán.

ablakhoz: mi történik itt? Ribike meg azt mondja:

– Énrtem veszte össze.

Megijedt erre a főnöknő, hogy még ő kap pirongatást a királytól vagy a királynétól. Tüstént elhívta Ribikét az ab-laktól, megbüntette, megpi-

anyja meghalt, az apjuk meg előregedett. Szerette volna már letenni a királyságot, de nem tudta eldönteni, hogy melyik fiának adja, mert mind a három fiát egyfor-mán szerette. Azt mondta hát nekik az öreg király:

Akkor elmondta, hogy őneki oly csoda vásznat hoz-zanak, hogy hossza-szélessé-ge száz rőf legyen, és mégis keresztülmenjen az ő karika-gyűrűjén, ha összehajtja.

Fogadták a királyfiak mind erősen, hogy megszerzik. Egyik a másikban bízott, gondolva, hogy azt az első próbát majd a nála öregebb csinálja meg. Fogtak maguk-kal mind a hárman sok pénzt, világgá indultak. A vá-ron kívül rögtön három utat találtak: két út szép volt, azon ment el a két öregebbik. A harmadik út igen göcsör-tős volt, azon ment el a legki-sebb királyfi.

A két öregebb hamarosan szép, nagy városba érkezett. A legkisebb ment, ment, elfá-radrt nagyon, de nem talált egy madarat sem. Azok, a két bátyja már vásárolt sok szép vásznat, ő meg csak ment, ment egyre. Egyszer csak odaért a világ végére.

Talált ott a világ végén a legkisebb királyfi egy kőhi-dat, oda leült, s búsult erő-sen, hogy mitévő legyen, mert hogy lám, nem tudja az első kívánságát se az apjának megtenni.

Egyszer csak odament hozzá ott egy aranyos hátú kis gyíkcocská. Azt mondja neki szép csendesen (mert akkorában még tudtak az ál-latok beszélni), hogy:

- Királyfiú, mit búsul, mit szomorkodik?

Megnézi a gyíkcocskát a ki-rályfi, s így válaszol:

– Mit kérde te, aranyos hátú gyíkcocská, úgysem tudsz te nekem tanácsot ad-ni!

Felel szépen a gyíkcocská:

– Mondja csak, hátha tu-dok!

Akkor megmondta a ki-rályfi, hogy az ő apjának -hárman vannak fiúk - az a kí-vánsága, hogy amelyik fia meg tudja három kívánságát tenni, az kapja meg a király-ságot. Első kívánsága az, hogy olyan csoda vásznat hozzanak, hogy hossza-szé-lessnesse száz rőf legyen, és mégis keresztülmenjen az ő karikagyűrűjén.

Hallgatja a beszédet a gyí-kocská, aztán azt mondja:

– Jól van, királyfi, csak ülj itt, egypár perc múlva talán már tudok is a bajodon segí-teni!

Azzal vissza lement a gyí-kocská a kőhíd alá, a pókok közé. Jó barátja volt a pó-koknak, azokat kérte segít-ségre. A pókok rögtön hoz-záfogtak a fonáshoz, szövés-hez. Tíz nap, tíz éjjel alatt megcsinálták a vásznat. A gyíkcocská felvitte a királyfi-nak. Belefért az annak egyik zsebébe.

A királyfi két bátyja már rég hazament, szekérszám vitték apjuk elé a vásznat: hosszú volt, széles volt mind, de a karikagyűrűjén nem tudta keresztülhúzni az apjuk.

Illyés Gyula Hetvenhét magyar népmese c. könyvéből

Hubbes Péter rajza

A legöregebbik királyfi rö-gtön elkezdi, hogy ő nem nyugszik addig, amíg az a lány nem lesz az ő felesége.

A középső királyfi is belevág, hogy ő sem nyugszik, míg az övé nem lesz. A legkisebb ki-rályfi meg azt mondja:

– Én nem engedem! Mert az enyém lesz!

A három testvér csúnyán összekapott. Az utasok vá-lasztották szét őket. A lármá-ra a főnöknő is odamegy az

rongatta, és mikor az ellenke-zett, mert hisz semmiről sem tehetett azt mondta neki:

– Mit, nemcsak szép vagy, de jó is akarsz lenni? Hát ide-hallgass, Ribike, a te szépsé-ged és jószágod változzék gyíkká, lakásod pedig ne itt nálam, hanem a világ végén legyen!

Szegény Ribike azonnal gyíkká változott, és egy perc múlva a világ végére jutott.

Telt az idő, a királyfiak

– Édes fiaim, hárman vagytok, és tudom, egyik sem derekabb, mint a másik. Hanem azért én adok nektek három próbát. Amelyikőtök meg tudja mind a hármat tenni, az kapja meg a király-ságot.

Bólintott mind a három fiú, hogy csak mondja meg apjuk a három kívánságot.

Azt mondja a király:

– Elég lesz, fiaim, először egy is!

Tizenkét hónap a természetben

Az év első napján a Rétyi-tó-hoz látogattam. Utoljára mi-kor itt voltam, a tó víztükre-n több száz tókés réce ringatta magát. Távcsovön keresztül lehetett látni, hogy barátécék is vannak közöttük. Ezek a récek másként viselkedtek, mint a tókések. Időnként alábuktak táplálék után, és lehetett látni, hogy szemmel tartják egymást. Míg a tókés récek csak egy helyben vol-tak a tó közepén, addig a ba-

rátécék kijöttek egészen a part széléig. Három bütykös ásólúd érkezett, és nem a tó biztonságos részére, a köze-pére, hanem egész a marthoz közel szálltak le. Mikor megnyugodtak, táplálkozni kezdtek, úgy buktak alá, hogy a faruk mindig kint volt a víz fölött, nem merültek egészen el, mint a barátécék. A part mentén közeledtem feléjük, hogy készítek néhány fotót, de mint ahogy

ilyenkor legtöbbször lenni szokott, madáréneket ütötte meg a fületem. És természetesen érdekelt a hang tulaj-donosa is, azonban elszalasztani sem szerettem volna ezt a ritka alkalmat, hogy bütykös ásóludat fotózzak. Tudtam, hogy vörösbegy énekel, néhány percre moz-dulatlan maradtam, és érde-kes, amikor megmozdultam, akkor szólalt meg újra. Ez-után már nem volt nehéz

megpillantanom. Sajnos a motorzúgás hangjára elhall-gatott. Egy horgász motor-biciklijével épp azon a part-szakaszon haladt, ahonnan fotózni szerettem volna. A zajra mindhárom bütykös ásólúd is felszállt, és egy fél-kört téve már csak azt lát-tam, hogy egyre távolabb vannak, majd el is tűntek a látóhatárról.

Most a tó vize be van fagyva, a récek elmentek, se-hol egy madár, még a szar-kákat sem láttam. Otthonról hozott lisztkukaccal a zse-bemben kerestem fel azt a bokrot, ahol a vörösbegyét legutóbb láttam. Nem tud-tam, hogy ez a példány átte-lel-e, vagy elvonult, kevés volt az esély arra, hogy ugyanott ebben az időszak-ban megláthassam, de azért reménykedtem. És nem kellet sokat álljak, mikor meg-jelent a madár. Biztos vol-tam benne, hogy ugyanaz a példány, még ha erre semmi-lyen bizonyítékom sem volt. A lisztkukacos dobozt elő-vettem és a bokorhoz közel kiürítettem. Jó volt látni, hogy a nagy szemével néz, mérlegel, mit tegyen, végül nem tudott ellenállni a moz-gó lárvák csábításának.

Kelemen László, Rara Avis Madártani Egyesület

Vörösbegy

Csináld magad Vidám kakas

Kisebb méretű sárga dísz-tökre vagy narancsra van szükség, hogy ezt a mó-kás kakast elkészítsd. Töb-bet is készíthetsz belőle, egy egész hadseregnyit, és fel-dobják a szobád hangulatát.

Szükséges eszközök: Na-rancs vagy sárga dísztök, színes kartonlapok, fekete gombok, rajzszeg, színes filctollak, ragasztó.

Elkészítés: A színes kar-tonlapokból vágj ki több

lándzsa alakú lapot a tol-laknak. A szürke karton-lapból vágj ki egy kört, ez lesz a kakas arca. Szárnya-kat is vágjál a kakasnak. Ha mindent kivágtál rajz-szeggel rögzítsd fel. Az ar-cára ragassz szemet a feke-te gombból, csórt sárga kartonból, piros arcot piros kartonból. Végül pedig a színes filctollakkal a kakas törzsét még tetszés szerint festheted.

Hétfégi mellékletünk *Életmód és Csodavár* oldalait Orosz Anna szerkesztette